

309024

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

VOL. 3.

చెన్న పట్టణము 1917 సం॥ జనవరి నెల 26 వ తేది శుక్ర వారము

No. 249

సంపుటము. 3

న శ నా మ స ం వ త్స ర మా ఘ మా స శు క్ల తృ తీ య 3.

రచయిత ౨౪౯

ఆంధ్రమైన 1917 క్యాలండరు

సందర్శన నూతన సంవత్సరపు క్యాలండరు.

జనవరి 31-తేది లోపు నొక సారిగ నాలుగు రూ॥ ల విలువగల మామందుల గొనువారలకు

ఒక క్యాలండరు ఉచితముగ పంపబడును.

పోస్టు ఖర్చులకై అణా చీటిని పంపవలయును.

ఒక క్యాలండరు వెల వి. పి. సహా 0-4-0, 2-కి 0-7-0, 8-కి 0-9-0, 6-కి 1-0-0, 12-కి 1-12-0.

యాద్యములన క్యాలండరులు కొద్ది ప్రతులు ముద్రింపబడినవి. దరఖాస్తులను వెంటనే పంపుకొనవలయును.

తామరతైలము.

పండ్లపాడి.

మోహినీతైలము.

డబ్బీ 1-కి 0-4-0.

డబ్బీ 1-కి 0-2-0.

సీసా 1-కి 0-12-0

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు సిద్ధామృతము

ఉక్కని డబ్బీతో రూ. 0-8-0; డబ్బీ 1-కి రూ. 5-0-0

పోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకము. అనేకచోట్లలో విక్రయింపబడును.

అమృతాంజనం డిపో,

109, ఫ్రేరి రోడ్డు, బొంబాయి.

6, తంబు శెట్టి వీధి, మద్రాసు.

180 పుటల పుస్తకము ఉచితము

ఆరోగ్యమును శాశ్వతముగా పొందుట స్వాభావికమైన కొన్ని విధులను అనుసరించుట వలననే కల్గుచున్నది. ఈ ఉత్తమమైన పుస్తకము ఆరోగ్యమార్గమును కలుగజేసి శరీరశాఖ్యమును దృఢపరచును ఆయుర్విద్వద్విని ఇప్పించును. ఈ పుస్తకము ఇనాముగా నీయబడును. పోస్టు చార్జియు మేమే భరించుచుండెదము. వెంటనే వ్రాయును.

219 వైద్యశాస్త్ర మణిశంకర్ గోవిందజీ, అలంకరిత హైవధాలయం 156, బ్రాడ్వే, మదరాసు.

ఉచితము!

ఉచితము!!

మానవ గడియారము దానిని బాగుచేయుట ఏలాగు?

144 పుటలగల వైద్యగ్రంథమును చదువుటలన మానవ గడియారమును పరిచేయుటకు శక్తుకొనవచ్చును. క్రయము లేదు. తపాలాఖర్చు లేదు.

రాజవైద్య నారాయణజీ శేషవజీ, 183, 20, చినాబజారుకోడ్, మదరాసు.

ఆంధ్ర రాష్ట్రముకొరకు ప్రత్యేకముగ తయారుచేయబడిన

“ఆంధ్ర శిగరెట్టు”

615

(కోడిపుంజు మార్కు గలది)

ఈశిగరెట్టు ఆంధ్రరాష్ట్రమున వెరిగిన మేలైన పొగాకుచే ఆంధ్రులగు మావలన తయారుచేయబడి, అనేకులచే మెప్పించబడినది; కాన వీనిని ఆంధ్ర రాష్ట్రీయులకు విారందర అభిమానించి, ఉపయోగపరచి గుణాగుణముల నరసి, మీ స్నేహితులకును పరిచితులకును దెల్పువార్ధితులు. ఈ క్రింది అద్రస్సుకు వ్రాసిన విషయములు తెలియనగును.

ఆంధ్ర రాష్ట్రమున ప్రతి ముఖ్యపట్టణమునందును ఏజంట్లు కానలేను.

యూనివర్సల్ టుబాకో కంపెనీ,

6, జనరల్ ఫీటర్సరోడ్, మాంటూరోడ్ పోస్టు, మదరాసు.

బరోపాఖండ యుద్ధచరిత్రము

రెండుభాగములు వెల రూ. 1. పోస్ట్జిప్రత్యేకం మొదటిభాగ మిదిగతే తీసినవారికి 2వ భా. 0-8-0.

ప్రస్తుత మైరోపాఖండమునందు జర్నల్, ఆస్తిరీమా, తుర్కీ లొకప్రక్కను, ప్రెంచి, రష్యా, బ్రిటీషు, ఇంతి వారు మతీయొక్క ప్రక్కను మూగి యుద్ధముచేయు సంగతి వివరముగా తెలుపబడియున్నది.

రెండవ భాగమునందు బెల్జియం, ఫ్రాన్సు, రష్యా రంగములందు జరిగిన సాహసకార్యములు, యుద్ధములు, యాక్రమములు, వైద్యవిషయములు, యుద్ధ దీర్ఘకథలు మొదలగు మనోహరవిషయములు గలవు. మొదటి రెండు భాగములందు చాయాపటములు చూచుట కింపైయుండును. ప్రతివారును ఈ రెండు భాగములు చదివి ఆనందించుదురని మా యాశయము.

మొదటి భాగము 0-8-0 రెండవ భాగము 0-12-0 చిరునామా:— సుపీరియరు వాచ్ కంపెనీ,

(586) పోస్టుబాక్సు నెంబరు 167, మదరాసు.

మదరాసు అండు సదరక్ మహారాటా రెయిల్వే కంపెని

లి మి టె డు.

ఇకాకార్వో రేల్వే ఇక ఇంగ్లండు

నో టీ సు.

కయాణ్కులను తీసికొనిపోవు బండ్ల మార్పులు.

1917 సంవత్సరము ఫిబ్రవరి మొదటి తేది నుండియు ఈ రెయిలునూగముయొక్క కాలనిర్ణయ పట్టి మార్పు చేయబడును. ఈ క్రింది రెయిల్ కాలపు మార్పులను ముఖ్యముగ గమనించ వలసి యుండును.

మిఠున గ్యాజి.

పూనా అప్ మెయిలు రెయిలు బెంగళూరు 21 గంటలకు బయలుదేరి పూనా 6 గా. 15. ని. చేరును.

పూనా అప్ ప్యాసెంజరు రెయిలు బెంగళూరు 7 గంటలకు వదలి 21 గంటల 20 నిమిషములకు పూనాకు చేరును.

పూనా డౌన్ మెయిలు రెయిలు 20 గం. 15. ని. పూనానుండి బయలుదేరి 6 గం. 20 ని. బెంగళూరు చేరును.

పూనాటవుక్ ఎక్స్ ప్రెసు రెయిలు 7 గంటలకు పూనానుండి బయలుదేరి 19 గం. 43 ని. బెంగళూరునకు చేరును.

అప్ మెయిలు 14 గంటలకు బయలుదేరి మయిసూరునకు 18 గం. 30 ని. బెంగళూరునకు చేరును.

అప్ ప్యాసెంజరు రెయిలు 21 గంటల 30 నిమిషములకు మయిసూరు నుండి బయలుదేరి 6 గంటల 5 నిమిషములకు బెంగళూరునకు చేరును.

డవుక్ మెయిలు 7 గంటల 20 నిమిషములకు బెంగళూరును వదలి 11 గంటల 56 నిమిషములకు మయిసూరు చేరును.

డవుక్ ప్రయాణీకులబండి 21 గంటల 30 నిమిషములకు బెంగళూరు వదలి 6 గంటలకు మయిసూరు చేరును.

డవుక్ బెంగళూరు మెయిలు రెయిలు 21 గంటల 30 నిమిషములకు గుంతకల్లు వదలి బెంగళూరునకు 9 గంటలకు చేరును.

అప్ బెంగళూరు మెయిలు రెయిలు 19 గంటల 15 నిమిషములకు బెంగళూరువదలి 6 గంటల 40 నిమిషములకు గుంతకల్లు చేరును.

విశేష విషయములకు కొద్ది రోజులలోనే ప్రతిష్టేషనులోను ప్రకటింపబడనున్న కాలనిర్ణయ పట్టికలను చూడును.

గమనింపు:— ఈ క్రిందితై నులలో ఒక రెయిలు రద్దు చేయబడును.

పూనా-కోరగాక్;

మిరాజ్-బెల్గామ్;

హుబ్లి-హావిక్;

బెంగళూరు-మైసూరు;

బెంగళూరు-ధర్మవరము;

హుబ్లి-బెల్గామ్;

సరిసా రావుపేట-బెజవాడ;

పాళాల-గూడూరు.

వైశ్ణవ సామ్య తగ్గింపబడినందున మొదటి, రెండవ తరగతులలో స్థలము చాల స్వల్పముగ నుండును గాన; ప్రయాణీకులు ముందుగా టికెట్లను కొని తమ స్థలమును యిచ్చు చేసికొనుట నుంచి. ఎక్కువ బండ్లను ప్రతిరైలుకు వేయుట కు స్తర మగుటచేత ఇందుమూలమున నిల్లు పోచ్చరిక చేయవలసి వచ్చినది.

ldvt. No. 488 M. A. P. No. 650.

ఆంధ్రశబ్ద చింతామణి భాష్యము.

ఆనంతపురమునుండి వట్లాది నూన్యనారాయణశాస్త్రి గారిట్లు వ్రాయుచున్నారు:—

వైశ్ణవకతో నొక వ్యాసమును గడచిన నవంబరు నెలలో నాంధ్ర దినపత్రికకును, కృష్ణాపత్రికకును బంపియుంటిని. దాని పై డిసెంబరు 16 తేది కృష్ణాపత్రికలో వేటూరి ప్రభాకర శాస్త్రిగారికొక వ్యాసమును “ఆంధ్ర శబ్దానుశాసనము” అను శీర్షికతోఁ బ్రకటించిరి. అందు

“మున్ను శేండ్లనుండి యజ్ఞాతవాసమున నున్న బాల చూస్వతి యాంధ్రశబ్ద చింతామణి వ్యాఖ్యానమును చూచు కొలైక నేడు కనుగొంటి మని వట్లాది నూన్యనారాయణ శాస్త్రిగారు ప్రతికలోఁ బ్రచురించినారు. వారింతకుముందు మాచియొండక పోవచ్చునుగాని యాగ్రంథ మజ్ఞాతవాస మునగాక బాహుళముగఁ బ్రాచ్య లిఖిత పుస్తకశాలలోనే యున్నది. పరిశ్చేదాంతములందు దుష్టుప్రసాదులనో దేవీ ద్వైత పద్యములందును ఆంధ్రశబ్ద చింతామణి భారతక గ్రంథము నన్నయ రచించినదిగ నేనాటికిని నిరూపింప సాధ్యపడదు”

అని కొన్ని వాక్యము లున్నవి. ఇది చూచిన పిదప నిజ ముగ మాకు దొరకన ప్రతిని బోలిన ప్రతి ప్రాచ్య లిఖిత పుస్తక శాలలోఁగలదేమో యని నామిత్రు నొకని నచ్చటకుఁ బంపి యందలి యవతారికయఁబరిశ్చేదాంతములయందలి పద్యగద్య ములను వ్రాయించి తెప్పించితిని. నేను మాకు దొరకన ప్రతి లోని యవతారికా పద్య గద్యములను గొన్నిటిని దొలభ నాంధ్రపత్రికాదలలోనే ప్రకటించితిని. ప్రభాకర శాస్త్రి గారు చెప్పిన ప్రతి కాగితము ల ప్రతియఁట! అది యొకటియే ప్రాచ్యలిఖిత పుస్తకశాలలో లభించినదట. ఇంకొకటియందే యున్నదని వారు చెప్పెదరేమో? కాని నామిత్రుఁడు చూచిన యాయొక్క ప్రతిలోని యవతారికాదులను నేను ప్రకటిం చిన యవతారిక పద్యగద్యములకును సంబంధము లేదు. అందు “వాచా మాంధ్రమయీనాం యః ప్రవక్తా ప్రథమోభవేత్. ఆచార్యం తేం కపింబ్రాహ్మం వందేవాగమశాసనం” అని యొక స్లోకము మొదటఁ గలదు. ఈ స్లోకమే మా ప్రతిలో లేదు. మఱియు వారు చెప్పిన ప్రతిలో గ్రంథాదిని వైశ్ణవకము గాక యొక నాంధ్ర పద్యములే లేవు. మా ప్రతిలో గ్రంథప్రాప్తి కవివంశ స్థానము, స్వప్రతిష్ఠ, వీనిని దెల్పు నే డెనిమిది యాంధ్ర పద్య గద్య ము లున్నవి. “ఇ వి నే ను దొలభతః బ్రతికలోఁ బ్రకటింప తేజేమా? వారది మాడక పోవుటచే నదియే యిది యని వ్రాసినా” రని తలంత నున్న న మాప్రతి యవతారికలోని యొకటి రెండు పద్య గద్యము లను వారు చూచిన పత్రికయందే ప్రకటించితిని. మఱియు వారు చెప్పిన ప్రతిలోఁ బరిశ్చేదాంతములందుఁ బద్యములు గలవు. మాప్రతిలోఁ బరిశ్చేదాంతములందుఁ బద్యములే లేవు. ఇక బాలసరస్వతి పేరుమాత్రము రెండియందును గలదు. గాని పరిశ్చేదాంత గద్యముల రీతి రెండియందును వేరుగుచు న్నది పోలిండు. గ్రంథమందలి వ్యాఖ్యాన భాగము నదివఱకు

చున్నదేమో యని యూహింతున్న మున్ను నేను వ్రాసి నట్లు మాత్రముయొక్క ముఖ్యాంశమే సరిపడునుగాని తక్కిన వచన రచనయు వైదియు భిన్నములే. ఇట్లుండఁ బ్రాచ్య లిఖిత పుస్తక శాలలోని ప్రతి నేను జూచి యుండున మాట సత్యమే కాని యవతారికను పద్య గద్యములను గ్రంథరచనమును, వైదిని బట్టి చూడఁగ దానితో నెంతమాత్రమును బోలిక లేని నేటికొక గ్రంథము మాకు దొరకియండ నిది మున్ను శేండ్లనుండి యజ్ఞాతవాసమునఁ బడియున్నదని మే మనుట కాత్యేషణ మేమి?

ఇక బాలసరస్వతి వ్యాఖ్యాత యయినట్లు రెండు ప్రతులయందును గలదు. రెండును నన్న యభిప్రాయమునకు వ్యా ఖ్యానములే. కాని గ్రంథాగ్రంథము, పరిశ్చేదాంతభాగము లు, గ్రంథరచనాదులు, నిస్సంకయముగ సత్యంబులు. నిజముగ బాలసరస్వతిరచించిన ప్యాఖ్యానము. ప్రాచ్యలిఖిత పుస్తకశాలలోనిదో లేక మాకు దొరకినదో తెలవాత లోకమే నిర్ణయింపగలదు. మాకు దొరకిన భాష్యము వీరు చెప్పినవివ గూడఁ నత్యున్నమే యగుచున్నది. ఇట్టియెడ నిది యత్యున్న మని నేను వ్రాసిన మాటయందు బ్రమాదమేమిగలదో యూ హింపరాదు. ఒక వేళ మాకు దొరకిన ప్రతినిబోలిన ప్రతియొం గుడ నెంతయిన నందవచ్చును. అట్లున్నది లోకమునకు దెలియని యెడ, మే మెఱుంగనియెడ నూతనముగ లభించినదను నుత్సాహముతో నిది మున్ను శేండ్లనుండి యజ్ఞాతవాసమున నున్నదని చెప్పినమాట సత్యమే. వారిపు డాదూహరించిన ప్రతి మామాటకు వీరుధ్యము గాక యనుమానముగలదు మా కానం దకనమే. అము ద్రితవయః ప్రాచీన ప్రమాదవికృతి లభించిన దనెడి యుత్సాహమే నేనా విషయమును బ్రతికల లోఁ బ్రకటించుటకుఁ గారణముగాని, యిది యింకెందును నుం డఁగూడదని కాని యెవరికిని లభింపఁగూడదని కాని యెంద యింపున్నది బాలసరస్వతి రచించినది గాదని చెప్పుటకుఁ గాని నాకుదముంచిన ఈ మాయ కారణముగాదని నిశ్చయ ముగఁ జెప్పగలను. ఏవిధి నైనను బ్రాచీనలవాత్కు లున్నతోఁప మాములై యాంధ్ర లోకమున కానంద మొనంగుఁ గాకయని యే నాకోరిక.

ఈ గ్రంథమును రాళ్లపల్లి గోపాలకృష్ణ శర్మగారు నేనును సంపాదించుటచేతను, దీనింగూర్చి మా యిరువుర పేరులతో నొకవిభులవ్యాసము మొన్న వెదలిన యాంధ్రసాహిత్యపరిషత్తు పత్రికలో ముద్రిత మగుటచేతను మేము, మాకునుచువ్రాసితిని.

ఇక శాస్త్రిగారు “ఆంధ్రశబ్ద చింతామణి భారత కర్త యగు నన్నయ రచించినదని నిరూపింప నేనాటికిని సాధ్యపడదు” అని వ్రాసిన సిద్ధాంతమును గూర్చి యొకమాట విన్నవించవలసి యున్నది.

మాకు దొరకిన ప్రమాణములను బట్టి మాయూహాకమ గుణముగఁ జింతామణి భారతకర్త నన్నయశర్మారకుడే రచి యించెనని యొక వ్యాసము పరిమత్పత్రికలోఁబ్రకటించితిమి. శాస్త్రిగారు తమకు దొరకిన సాధనములనుబట్టి యా నన్నయ రచియింపలేదని వేఱు నిరూపింపవచ్చును. ఇం దాత్యేషమేమి? ఎట్లయిన సత్యము బయల్పడ వలయుననియే. మా యభిప్రా యము గాని మే మన్నమాటయే కావలయునని పట్టుదల పూనుట మా యభిప్రాయము గాదు.

వ సిద్ధిజేందినకలము చేకధర

స్వేన్సరు కంపెనివారి

‘మర్క-నయిలు’

ఫాంటెను పేనా

రు 2-8-0

మా త్రమే

రు 2-8-0

మా త్రమే

ధరమాత్రమే స్వల్పముగాని ఉపయోగమున ఘననయినది.

ప్రపంచములో ఫాంటెను పేనాలు చేయువారి లో గొప్పకంపెని వారివలన ఈకలము మొకొరకు ప్రత్యేకము తయారు చేయబడినది.

14 వన్న బంగారు పాళి

వేగముగ వ్రాయదగి యున్నది.

రు 2-8-0 మా త్రమే

స్వేన్సరు కంపెని లిమిటెడ్, మదరాసు.

(555)

WHITEAWAY'S

జనవరి 27వ తేది

శనివారము నాటికి

మంచి బేరములు.

విక్రయమునకు మంచి వస్తువులను

వింతగా తోచుకొని ఆమర్చి

యున్నాము. ఒకసారివచ్చి

తప్పక చూడవలయును.

సరియైన ధరలకు మంచి వస్తువు

లను చూడగలరు.

నె 18 రు. శ్రీలంక పనికవన్న గోధుమవన్న
కోర్కె చెప్పలు. ఇంద్రవజ్ర చక్కని జత. మిడియం టో,
క్యూబక్ మడిమలు, కుచ్చుల వైభాగము గలదు.
5, 6, 7 నైజాలు. కిమ్మతు రూ 9.14.

విక్రయము రూ 7-14

నె 19 రు. శ్రీలంక, మినమినలాడు ఆకుపర్ణ
చిన్న మేకతోలు చెప్పలు. టోకేపులు, దిట్టమయిన
వట్టు, చాలకాలము పనిచేయగల మడిమలు, పంజా
4 నైజాలు మాత్రము. కిమ్మతు రూ 16.8.

విక్రయము రూ 11-8

నె 20 రు. శ్రీలంక పేటెంటు వాకోవరు చెప్ప
లు. బూడిదరంగు కాన్వాసు వైభాగమున రిగుండీలు.
కుభవయిన చక్కని జత. 3 1/2, 5 1/2, 6 1/2 నైజాలు.
కిమ్మతు రూ 18.0.

విక్రయపు వెల రూ 10-8

నె 21 రు. శ్రీలంక తెల్లకాన్వాసు తెన్ని సు
ఆకుపర్ణ చెప్పలు. వంపులుగల రబ్బరు పాదములు.
కుభవయిన చక్కని జత 1, 2, 3, 6, 7, నైజాలు.
కిమ్మతు రూ 3.15

విక్రయపు వెల రూ 3-8

నె 22 రు. శ్రీలంక వైట్ వేటు స్నానపుగది
కాలుకారనీయని చెప్పలు. చక్కని జత 1, 2, 3 నైజాలు.
కిమ్మతు రూ 3.12

విక్రయపు వెల రూ 2-8

నె 23 రు. ఇంపరేటరు డర్బీ బూట్లు. మగవారి
అదురునడకలకు పనికివచ్చే ప్రస్తుత రకములలోని
మంచి జత. ఇదే బయటి గ్రామములలో విశేషముగ
అమ్ముడు పోవుచున్నది. ఇంగ్లీషు చర్రముతో మడిమ
లు, పంజా, టోలు గలవు. 5, 5 1/2, 6 1/2, 9 1/2, 10,
10 1/2, 11 నైజాలు. కిమ్మతు రూ 21.8

విక్రయము రూ 19-8

నె 24 రు. మగవారి ఆల్బర్ట్ స్టీపుర్సు. గోధుమ
వన్న కొండమేకతోలు వైభాగము. ఇంగ్లీషు తోలు
పాదము. మిక్కిలి తేలిక జత. హాయియగు జత. పరి
మాణములు 6, 7, 8, 11 రకములు వెల రూ 6.8

విక్రయపు వెల రూ 5-15

నె 25 రు. మగవారి గోధుమవన్న మినుపుగల
చిన్న మేకతోలుతో గూడిన ఆల్బర్ట్ స్టీపుర్సు. వెడలు
వయిన టోలు. దిట్టమయిన పంజా. మిక్కిలి న్నదు
వయిన జత. కిమ్మతు వెల రూ 5.15

విక్రయము వెల రూ 4-15

నె 26 రు. శ్రీలంక బ్రేక్ వల్లో కేప్ వాకోవరు
గిబ్బు చెప్పలు. అమెరికా రకము. క్యూబక్ మడిమలు.
దిట్టమయినది. 2, 3 1/2, 5 నైజాలు.

కిమ్మతు వెల రూ 21.0

విక్రయము రూ 12-15

నె 27 రు. 20 జతలు. "రెక్స్" మగవారి
బాక్స్ కేపు ఆకుపర్ణ పూసు, పాయింట్ డిజైన్
5, 6, 10, 11 నైజాలు. జత 1.కి రూ 15.8

విక్రయపు వెల రూ 12-8

నె 28 రు. 30 జతలు. "రెక్స్" మగవారి
బాక్స్ కేపు ఆకుపర్ణ చెప్పలు. మిడియం
టోలు. కిమ్మతు 5, 6, 10, 11 నైజాలు.

కిమ్మతు వెల రూ 15.8

విక్రయపు వెల రూ 12-8

500 డజనులు పురుషులకు పట్టుబట్టిక డర్బీ
ట్రైన్ అనేకవిధములు గలవి. సాదారణులది రూ. 1.
కిమ్మతుగల దాని అమ్ముకపు ధర 10 అణాలు;

3 కి కరీదు రూ 1-12

150 డజనులు పురుషులకు వికాలయము
కొనలుగల మృదువైన పాప్ ట్రైన్. అనేకవిధములగు
చుక్కలు గలవి, సాదాది, అన్ని రంగులలోను గలవు.
రూ. 1. కిమ్మతుగల దాని కయము 10 అణాలు;

3 కి కిమ్మతు రూ 1-12

అనేకవిధములు గల మృదువైన (పురుషుల)
డర్బీ కాలరులు; గీతలు, చుక్కలు, కంటికింపగు నితర
మాదిరులు గలవి. ఒక్కొక్కటి 8 అణాలు కిమ్మతుగల
దాని విక్రయరేటు 6 అణాలు; తేక 3-కి ఖరీదు రూ 1

పురుషులకు తగిన లాక్ హాండుకర్ చీపులు
అను మణివి వట్టుబడినవి. చాలకాలము వనగలిగినవి.
19 అణల చదరముగలవి. డజనొక్కటికి రూ 2.15.0
అనలు కిమ్మతు. అమ్ముకపు ఖరీదు 5-కి రూ 1

పురుషులకు, అందున మెషీను మడుపు
వట్టుగలిగిన తెల్లని చేతిరమాళ్లు 38 అణల చదరము
గలవి. అనలుకిమ్మతు డజనొక్కటికి రూ 1.8.0;

అమ్ముకము రూ 10-కి రూ 1

పురుషులకు నల్లని, పరామెట్టా ఇన్వెర్స్,
హాట్ ప్రూఫ్ చొక్కాలు 2 మాత్రమే అనలు
కిమ్మతు రూ 22.8.0; అమ్ముకపు ధర 11-4

పురుషులకు స్వభావసిద్ధముగ నుండు దాలు
మేజోట్ల అన్ని నైజాలలోను గలవు. జత అనలు కిమ్మ
తు 14 అణాలు; ఇప్పటికయము 2 జతలు రూ 1

పురుషులకు నిలుపుగీతలు గలిగిన చక్కని
నమోనా దూదిమేజోట్లు. అన్ని నైజాలలోను జత 1-కి
15 అణాలు; అమ్ముకపు ధర 3 జతలు రూ 1-15

మంచి నమోనాలో గొప్పకపు ఉన్ని మే
జోట్ల అనలు జత ధర రూ 1 మొ. 1.8 వరకు ధరగలవి
ఇప్పుడు రూ 1-4 మొదలు రూ 1-10

పురుషులకు మంచీరకపు వెల్లు, ప్లాస్టర్ బి
యనులు పొట్టిచేతులు, ఎదుట గుండీలుగలవి అన్ని
నైజాలలోను గలవు. 1-కి 5-8.0 కిమ్మతుగలవి

ఇప్పటి ధర రూ 4-6

అనేక నమోనాలలో ఉతుకున కనుకూల
మగు, పిల్లలకులయు నూట్లు అనలు కిమ్మతు నూటు
1 కి రూ 3-15.0 మొదలు 5-15.0 వరకు గలవి

ఇప్పటి ధర రూ 2-15 మొదలు రూ 4-8 వరకు
జెస్టిరు, కేబ్రిరులు, ట్రిబ్బుల రకములలో
అనేకరంగులలో పురుషులకు పనికివచ్చు నెగ్గిజేమర్లు

అనలుకిమ్మతు 2-15.0 మొదలు 5-12.0 వరకు గలవి
ఇప్పటి ధర రూ 2-8 మొదలు రూ 4-15 వరకు

85 డజనులు: పురుషులకు ఐరిష్ లిన్స్
కాలర్లు, సింగిలు డబులు, ఫింగు మేపులలో చిన్న నెగ్గ
నైజాలలో ఎత్తు యెక్కువ, తిమ్మనలలో గలవు.

మునుపటి ధర డజన్ రూ 6.8.0లు; నిలువలేకుండ
చేయుటకై 4 కి ఖరీదు రూ 1

పురుషులు ధరించుకొనుటకు, స్వచ్ఛమయిన
పుల్ స్వీటర్లు, అనేక నైజాలలోగలవు. సాగనైనవి. సా
మాన్య ప్రయత్న గలవి. అనలు రూ 10-8.0 కిమ్మతుగలవి

ఇప్పటి ధర రూ 6-12

పురుషులకు తగిన మృదువైన షాల్టబోషి
20, లోపట తెల్లనివట్టుబాగ్మండు గలిగి సునోహరముగ
నుండును. అనలుకిమ్మతు ఒక్కొక్కటి రూ 11-8.0 గలది.

ఇప్పుడు రూ 5 మాత్రమే. ఇవి ఇప్పుడు ఆధురయిపోవలెను.

పురుషులకు నల్లని, ఆకుపచ్చని, మృదువైన
షాల్టబోషి అనలుధర 4-15.0 గలవి ఇప్పుడు రూ 3-8

పురుషులకు మోహానై ధరించు వేస్తుకోట్లు
వాషింగువేస్తుకోట్లు, టున్నారు, హాలండు, లిసెయి
తో చేయబడినవి. కొన్ని సాయంకాలపు నుట్టులు,
వెల్లులనహా అనలువెల 1-8.0 మొదలు, రూ 15-12.0

వరకు కిమ్మతు గలవి. నిలువలేకుండ చేయుటకయ
ఇప్పటి ధర సగము కిమ్మతునకే 12 అణాలు మొదలు
రూ 7-14 వరకు అమ్ముబడుచున్నవి.

8 ఆకుపచ్చ, నల్లనిరంగులలో మూలగీతలు
గల ట్రీపు ఆటకోట్లు ఒక్కొక్కటి రూ 12-8.0 వెల
గలవి ఇప్పుడు రూ 9-8 మాత్రమే

పురుషులకు కాటక్ ట్రీపు బాకెట్లు, ఉతు
కునకు బాగుగ తాగునవి. పక్కారంగు గాగ్గంజ్.
అనలు కిమ్మతు 10-8.0 గలది, ఇప్పుడు రూ 5-15

పురుషులకు ఉతుకుకు నూటు; సాదా,
టన్నారులు, గీతలుగలవి నల్లని, తెల్లని; కాటక్
బాకెట్లు, స్ట్రయిపులు వల్లెరా అనేకములు గలవు.

అనలు 14-8.0 మొదలు రూ 22 వరకు ధరగల నూటు
ఇప్పుడు రూ. 11 మొదలు రూ 16 వరకు మాత్రమే.

6 జతలు, మంచీరకపు తెన్నులుగల ఓపెరా
స్టానులు లెజర్ కనుతోసహా 10-8.0 కిమ్మతుగలవి
ఇప్పుడు రూ 9 మాత్రమే.

నికెలుకేసు, దంతపుడములు, సెకనులచేయి,
అమెరికా లెవర్ నడక గలిగి సరియైన మైముమాపురు.
గాగ్గరంటి గలిగిన 2000 జేబు డెజ్ వాచీలు ప్రతి 1-కి

ఇప్పటిధర రూ 2-15 మాత్రము.
స్విస్ లెవర్ నడక గలిగినవియు అల్యూమిన్
పు ఎనామెలు డయాలుగల నికెలుకేసు, సెకెడు హాం
డు గలిగినట్టి 700 నైల్స్ రిస్టేబుల వాచీ మునుపు

3-4.00, ఇప్పుడు రూ 2-15
స్విస్ లెవర్ నడక, నికెల్ కేసు, సెకెడు
హాండు కలిగిన తెల్ల ఎనామెలు డయాలు గలిగిన హా
టెంపెన్ వాచీ ఇప్పుడు రూ 4-8 మాత్రమే.

క్రాత్తమాకారము గలిగిన చిన్నవైజా టెం
పెన్ వాచీ ధర రూ 4-15
అనేకమైన సాంపెలు వాచీలు, వైజీసులు

మిక్కిలి స్వచ్ఛమైన ధరకు విడిచిపెట్టుబడును.
మంచి ఆకారమును, నికెలులెవరును గల
కాల్యాప్ ట్రైఫీసు. సరియైన మైముమాపురు. నెగ్గ
నైజాది 5-15.0లు కిమ్మతుగలవి రూ 5-4లు.

ఉష్ణమును గలిగించు కాలరులు 60 మాత్రము
గలవు: గోధుమవన్న వెడలువయిన గీతల అందులుగల
సాకెరరగుది. పరిమాణము 78 X 63. రూ. 6-15.0 ల

కిమ్మతు గలది. విక్రయపు వెల 5-15 లు.
ముఖము క్రుడుచుకొను హానికొంబు తెల్ల
రుమాళ్లు, మంచీరకము. పరిమాణము 14 X 40 డజన్

1-కి 4-15-లు. విక్రయము వెల 3-కి రూ 1
ఇకా మంచీరకము పరిమాణము 20 X 40
డజన్ 1-కి రూ 6-15.0 లు కిమ్మతు. విక్రయము

ఒక్కొక్కటి అణాలు 9
బ్రాస్సు బాగ్ (వాచీ పరిమాణము
10 1/2 X 12 అనుగులు పచ్చ, గోధుమరంగు సాకె
మాదిరి. రూ 42-8 లు కిమ్మతు. విక్రయము రూ 35

భారతీయ పారిశ్రామిక పంచాయతీ సభ.

నిన్నటి దినచర్య.

నిన్నటి దినము పంచాయతీ సభవారు పల్లవరమునందలి చాంబర్స్ కంపెనీవారి చర్యములను పదునవేయ కర్కాలము ములను జూచి వచ్చి 12 గంటలకు విచారణ ప్రారంభించిరి. సర్ థామసు హారెండుగారు సభాధ్యక్షతన వహించిరి. మదరాసు పరిశ్రమల డైరెక్టరు

సి. ఎ. ఇన్నిసుగారు

ప్రభుత్వమున పరిశీలనపడిరి. వారి లిఖితపాత్రామున కొన్ని మార్గాలముల నుదాహరించు చున్నారు.

ద్రవ్య సహాయము.

పారిశ్రామిక సంస్థాపనలకు ద్రవ్య సహాయమును చేయుటకుగూర్చి దొరతనమునా రివరలో రెండు పర్యాయము లాలోచించిరి. ఏవేవియో ముఖ్యసందర్భములందు క్రొత్తగ స్థాపించబడిన సంస్థాపనలకు తప్ప మరయేసంగతి నాలోచించుటకు గూడ పారిశ్రామిక మహాసభ (కాన్ఫరెన్స్) యొప్పు కొనలేదు.

పార్లమెంటు ముఖ్యముగ వ్యవసాయప్రదేశముగ పరిగణించబడుచున్నది. అది యెల్లప్పుడటూలేనే పరిగణించబడవలయును. ఇదట సీమబాగు దొరకడు; వంటచెత్తు మిక్కిలి ప్రీయము; అంతకంటెను చాకగ మరి యేపదార్థమును దొరకడు. అందుచేతనే పరిశ్రమ లిదట మిగుల తక్కువగ నున్నది. ఈరాజధాని పారిశ్రామికరాజధానిగ చేయుట కలన సంకల్పాభిము లేదు. అందుచేత మదరాసుదొరతనము వారు ముఖ్యముగ వ్యవసాయాభివృద్ధిని గూర్చి తగిన జాగ్రత్త తీసికొనవలయును. ఆదర్శకవ్యవస్థాపనలను గాని వ్యవస్థాపనలకు విశేషముగ బుణము నిచ్చుటవలన గాని ఈరాజధానియందు పారిశ్రామికాభివృద్ధి కేమియు లాభకరము కాజూదు. ఇచ్చడేమైన నభివృద్ధి చేయవలయునని యంత్రముల మూలమున నీరు త్వరలో విశేషప్రదేశములకు పాటునట్టి ప్రయత్నములను చేయవలయును. ఇటులచెప్పిన సాక్షి కేవలము వ్యవసాయాభివృద్ధికి దొరతనమువారిదృష్టిసంతయు నాకర్షింపవలయు నని తలపలేదు. మంచి యాదర్శములు గల పరిశ్రమాగారములను ప్రోత్సహించి యవసర మగు నెవల కొన్ని యాదర్శక పరిశ్రమలయములను గూడ వారు స్థాపించవలయునని ఆతని యభిప్రాయము. మంచి యాదర్శములతో స్థాపించబడిన స్వంత పరిశ్రమలయములు దొరతనపు పారిశ్రామికభాషా వ్యవస్థాపనలకంటె నెక్కుడు ప్రోత్సాహములకు నుండగలవని సాక్షి యభిప్రాయము. ప్రత్యేక సంస్థాపనల సందర్భమున తాము చేసిన ధన సహాయము దుర్వ్యయము కాదని దొరతనమువారు భాగవత్తు నగిరికపుడు కొన్ని కొన్ని పరిశ్రమలయములకు సహాయముచేసవచ్చును. మైసూరు దొరతనమువారు ధనము నప్పిచ్చుటకు కొన్ని విధానముల నేర్పరచిన వినుచున్నాము. ఈ విధానములు అనుభవమునందు నుపయోగకరములగు నున్నట్లులు జూపట్టక మదరాసు దొరతనమువారు ఆ విధానముల ననుసరింప వచ్చును. ఫలానాయాదర్శమున కీ ప్రత్యేకవ్యయము నిమిత్తము దొరతనమువారింత బుణము నీయవలయునని స్పష్టముగ చెల్లు తెలియ లాభకరము.

ఆదర్శక కర్కాలయములు.

దొరతనము వారు ఆదర్శక కర్కాలయములను స్థాపించుట యుద్దేశము కాదు. స్వయముగ ప్రజలచే స్థాపించబడిన కర్కాలయములను వారు ప్రోత్సహించవలె నన్న కొంత సమంజసముగనుండును. కాని దొరతనమువారు వర్తకులలకె కర్కాలయముల స్థాపించకూడదు. పారిశ్రామిక ప్రపంచమున నిల్చుంగలవల కలహములను తొలగించుచు వారి సమృద్ధిమునక ప్రోత్సాహము కంటయె పరిశ్రమల డైరెక్టరుగారి యాదర్శముగ నుండవలెను. ఈ రాజధానిలో నున్న పారిశ్రామికలలో విశేషము యూరోపియనులు. వారిలో ననేకు లిప్పుడు తమ తమ కార్ఖానాలో విశేష లాభములనందుచు క్రొత్త కార్ఖానలను నిర్మించి విద్యుదీకరములను గొనించుచున్నది. భారతీయు లెల్ల భాషాను చిన్నిచిన్ని పరిశ్రమా గారముల స్థాపించుచునే యున్నాము. వారి సంస్థాపనలను సాధారణముగ నుదాహరించు చున్నది. ఈ యపజయమునకు కారణముగా మును, కార్యక్రమమున తిన్నగా నడపింప లేకుం

టయే కారణము. ఇదివరలో విశదపరచినటుల చెన్నరాజధాని ముఖ్యముగ వ్యవసాయ ప్రాధాన్య ప్రదేశము గనుకనే యిచట పరిశ్రమలయములు కొలదిగ స్థాపించబడుచున్నవి. పరిశ్రమలయములు మిగుల కొలదిగ నుండుటవలననే పారిశ్రామికానుభవము కూడ కొలదిగ నున్నది. దీనినిబట్టి చూడ పారిశ్రామికానుభవ సిద్ధాంతములతోగూడన. సాంకేతిక విద్య యవసరముగ కనుపించదు. ధనికులగు భారతీయు లందు నిమిత్తమే పారిశ్రామికభాషయందు ప్రవేశింపక న్యాయభాషకు గాని దొరతనపు టుద్ధాగములకు గాని విద్యనభ్యసించుచున్నారు.

తగిన సమయము దొరకునపుడు దొరతనమువారు రాదర్శక వ్యవస్థాపనల స్థాపించుటకు చేయవలయును. జనుల యభిప్రాయముగూడ నటులనే యున్నది. కాని ఇటువంటి సంస్థాపనలవలన దొరతనమువారు వ్యవహారిక విజయము నందుట మిగుల కష్టముగ నుండగలదు.

కేవలము సలహాచెప్పునిమిత్త మొకపారిశ్రామికసలహా సంఘము మిక్కిలి యుపయోగకారిగ నుండగలదు. ఇప్పటి స్థితినిబట్టి చెన్నపురి వర్తకసంఘమువారును, మంచి వ్యవహారానుభవజ్ఞులను డైరెక్టరుగారికి సలహా చెప్పదగినవారుగ నున్నారు. కాని డైరెక్టరు సలహాచేయుట కధికారము గలిగి యున్నటుల వ్యవహారానుభవజ్ఞుల సంఘమొకటి యుండవలెను. సామాన్యక కార్ఖానసంఘము సరిపడును. రాష్ట్రపాలకుల కన్యోన్యముగ నిప్పటికంటె నెక్కుడు రిపోర్టులు మొదలగు భాషా లుండవలయును. ఆయాభాష లభివృద్ధి నొందిన వెనుక నిప్పటి వ్యవసాయ కార్ఖానావత. ఆయాభాషల డైరెక్టరుల సహాకేములు జరుగుచుండవలయును.

డాక్టరు ఎఫ్. మార్కడెన్ గారు.

ఇతడు మదరాసు దొరతనమువారిచే నియోగించబడిన రంగుపూత పరిశ్రమానుభవజ్ఞుడు.

రంగుపూతయందు మంచి యనుభవముగల దొరతనపు (రంగుపూత) అనుభవజ్ఞుడు రంగు వేయువారలకు సలహాచెప్పు నిమిత్త మత్యావశ్యకము. రంగుపదార్థముల దెచ్చు ఏజెంట్ల మూలముననే రంగుపూత దారుల కిసలహాలు వ్యాపింపవలయును. ఈ రాజధానిలో దొరతనమువారు తమ యనుభవజ్ఞులను స్వంత యంత్రాలయములు గలవారికి దెలుపు నవసరము లేదు. ఆయా యంత్రాలయములందు సలహాచెప్పట కనుభవజ్ఞులుంపబడిరి. గ్రామములలోని రంగు పూతదాన్లుకు సలహాల చెప్పి రంగుపూత చూపించుటకు వారివద్ద యంత్రాలయములు గాని తగినంత యవరణలు గాని యుండజాలవు. ఏదీయో యొక ప్రత్యేకాంశమును సంగ్రహముగ జెప్పిచూపించుట తప్ప యిచట విశేషముగ బోధించుటకు ఏలుపడదు. అట్టివారిని అనుభవజ్ఞుని "లేబరేటరీ" కి గొనిపోయి యచటనే యనేక పరిశోధనలను వారు జూచుచుండగ జేసి యుభయంశముల బోధింపవలయును. భారతీయులకు రంగుపూతయొక్క శాస్త్రీయ, సాంకేతిక విద్యను బోధించుటకు విశేషానుభవము గల యుత్తమతరగతి పండితుడు కావలెను. దూదిబట్టలకే కాని, పట్టుబట్టలకే కాని (ఢీలుబట్టల కీ రాజధానిలో నిదనముల రంగు వేయుటలేదు.) నీలిరంగును కాని మతీయరంగును కాని పూయుట యెట్లో భారతీయులు తెలిసికొన గోరిన నతనికి అనుభవము మీద రంగువేయుటకు చూపించుచు సలహాచెప్పవలయు నే గాని శాస్త్రీయముగ చెప్పటకు ఏలులేదు. ఇందు నిమిత్తమాయనుభవజ్ఞుడు రంగుపూత దారులతో గలసి మెలసి తిరుగుచుండవలెను. ఇది పొసగనేరదు; గనుక అనుభవజ్ఞుని సలహాలను రంగుపూతదారులకు చెప్పటకు అనుభవజ్ఞున కనేక సహాయకు లుండవలెను. ఈ సహాయకులతో నతడు సంతత ప్రయాణముచేయుచు నాయా ప్రదేశము లందలి రంగుపూత దారులకు సలహాలను చెప్పించుచుండవలెను. అప్పుడప్పుడు ఆతని బోధన లవసరముగ నుండునెడల నతడు రంగు పూతదారులకు బోధించిన వారిగోష్ఠివలన బొందవలయు లాభమును సమకూడును. రంగుపూతదారులవిద్య విశేషముగ నభివృద్ధి నొందువరకును, చేతిపనులవలన రంగు పూత బట్టలు చాలకున్న వను సంత విశేషముగ జనులు వారు తయారుచేయువస్తువులనుపయోగించు వరకును ఈ మాత్రపు సహాయము చాలును.

హారెండుగారిచేత పరిశీలనపడి ఈ రాజధానియందలి రంగుపూత పరిశ్రమ వృత్తాంతమును దొరతనము వారికి నివేదించిన పిదప 1911 వ సంవత్సరమునుండియు తానేదియు పరిశోధక పనిచేయు లేదనియు, శాస్త్రజ్ఞానము వలన కాయధాన్యముల రంగుపూత నించుక యభివృద్ధి కేయవచ్చుననియు, కాయధాన్యముల నంటి తీసిన రంగు లంత తృప్తి కరములగు లేదనియు, ప్రకాశ శంతముగ మెరయు రంగుల నిప్పుడండ

రవేతీయ చున్నారనియు, అట్టి రంగులు కాయధాన్యముల నుండి తయారు చేయలేదుననియు అందు వలననే కాయ ధాన్యముల నుండి తయారు చేయు వంట నీలిమందు, రసాయన పదార్థములనుండి తయారుచేయబడిన నీలిమందు ముందర తీసింపుచున్నదనియు, ధనిశోధనముల వలన నీటితి భాగుపడ నేరదనియు, అయినను మంచి వ్యవసాయమువలన సారవంతమైన నీలిమందు పండించి, దాని యందు కొంచెమైనను కల్పితమండ జూచిన కొంతలాభ ముండగలదనియు, తానిపుడు పరిశోధనము చాలించి మధురలో నొక పారకాలకు ప్రధానోపాధ్యాయుడుగ నున్నాననియు, తానిప్పుడు చెన్నిలుపరిశ్రమనుగూడ చేయుచున్నాననియు, అయిన నది తనపారకాల కేలోపమును రానీయలేదనియు, ప్రజలకు రంగు పూతను నేర్పగలుగు భారతీయు లిప్పుడు కొంతమంది గలరనియు సాక్షి చెప్పెను.

సాధారణ విద్యావ్యాప్తన ముండినగాని నేతగాండ్ర కి సాంకేతిక విద్యవలన విశేష లాభముండ జాలదనియు. సాధారణవిద్యయొక్కయముననే బోధింప నక్కరలేదనియు, రంగు అద్దుటను నేర్పుటకు పెద్ద పెద్ద మందిరము లుండవలయుననియు, రంగునద్దువార లెట్టి స్వాభావిక నీలిమందును గోరుచున్నారో తెలిసికొనుట కష్టముగాని కృత్రిమ నీలిమం దను దినముకు విశేషముగ గోరబడుచున్నదనియు, దాని యభివృద్ధి ప్రబలముగ నున్నదనియు, మరయందలి తనపాతకాలలో నొక్క రంగుపూయువారల లెట్లదనే చేర్చుకొనుట కేర్పాటు చేయబడుననియు సాక్షి కర్మింభాయిగారి ప్రశ్నలకు త్తరుచిచ్చిరి.

యధమునకు పూర్వము జర్మకు ఏజెంట్లు జనులు తమ కృత్రిమ నీలిరంగుల నెక్కుడుగ నభిలషించినటుల జేసిరినియు ఇప్పుడటుల జేయుచున్నదియు లేనిదియు తెలియదనియు, ఇప్పుడు జనులు మరల దేశీయ నీలిరంగుబట్టల నభిలషించుట సులభ సాధ్యము కాదనియు, కృత్రిమ నీలిరంగుకంటె స్వాభావిక నీలిమందు మంచిదైనదియు కానిదియు తనకు తెలియదనియు సాక్షి మదనమోహన మాలవ్యగారికి చెప్పెను.

ఎన్. సుబ్రహ్మణ్యాయ్యగారు.

వీరు పారిశ్రామిక కార్ఖానా నేతవలన సహాయాధికారి పరిశ్రమ మంచి చేతులలో నుండునను నమ్మకము ప్రజలకు గలిగినచో ప్రజలనుండి విశేషముగ ధన మెట్టి పరిశ్రమకై నను ప్రోగు కాగలదు. దొరతనమువారు తే పరిశ్రమకుగాని ధన సహాయము చేయ నవసరములేదు. ఏలయినపుడెల్ల దొరతనము వారు తమకు వలయు వస్తువులు కొంచె మధికము విలువగలిగి యున్నను భారతీయపరిశ్రమలందుచేయబడిన వస్తువులనే గొనుచుండిన జాలును. యంత్రాలయములమీదగాని, వ్యాపారము నందుండు సరకుమీదగాని దేశీయ పరిశ్రమ సంస్థాపనలకు బుణముల నిచ్చుటకు ప్రావిన్సియలు బ్యాంకులందు ప్రత్యేక కార్ఖానలను స్థాపించవలయును, లేకను పారిశ్రామిక బ్యాంకుల నాయాస్థానములందు నిమిత్తము దొరతనమువారు స్థాపింపవలయును, కాని ఈ బుణములు బ్యాంకుల మూలముననే ఈయవలయునుగాని దొరతనము వారు స్వయముగ నీయగూడదు. వ్యాపారపరిశోధక సంఘమువారిద్వారా పరదేశీయులనుండి మంచిసాంకేతిక యనుభవజ్ఞులను దొరతనమువారు కర్కకారుల లాభార్థము తెప్పించుటకు సహాయముచేయవచ్చును. వాణిజ్యవస్తు ప్రదర్శనకాలల స్థాపించిన వస్తువుల చేయువారలకును, ఉపయోగించువారలకును సంయోగముగలిగి పరిశ్రమలం దభివృద్ధి గలుగవచ్చును. సాంకేతికపారకాలలు, పారిశ్రామిక పారకాలలు, వాణిజ్యక కార్ఖానలు మొదలగు వానిస్థాపించి పారిశ్రామిక విద్య నభివృద్ధి చేయవలయును. ఇప్పుడుండు రెయిల్వేఫ్యాక్టరీల పారిశ్రామికాభివృద్ధికెంతయు హానికరములు. స్టీమరురాక పోకలు గల ప్రదేశములకు వస్తువులను చేర్పించుటకు రెయిల్వే అధికారులు తక్కువ ఛార్జీలను వసూలు చేయుట కేర్పాటు చేసిరి. భారతీయ పారిశ్రామిక పదార్థములను చేర్పించుట యందును అట్టి ఛార్జీలనే వసూలుచేయవలయును. సంచారము చేయుచు నేత పరిశ్రమను బోధించుకాఖ వారి వలన 6000 ల స్వగ్రము లుపయోగింప బడుచున్నవి. ఈ రాజధానిలోనిపుడు 20,000 ల చేతివస్తువులు లున్నవి. సావివారలు ఛార్జీలలో పనిచేయు నియ్యకొనరు. అది సాక్షి. ఛార్జీలనుగారేకెప్పిరి.

హిందూదేశపు పట్టుజవాను, చీనా పట్టుకంటె నెంతయోమందిది. జపాను చైనా పట్టువస్తువుల దారములు సరుముగ నుండును. అందుచేతనే యవి యెక్కువగ కొనబడుచున్నవి. హిందూదేశపు పట్టుదాగును ఎక్కుడు సరుత్వము గలిగి యున్నటుల జూడవలయును. అది సాక్షి. మదనమోహన మాలవ్యగారి, త్తరుచు చెప్పెను.

హెచ్. అనంతస్వామియ్యయ్య.

వీరు "సాత్ ఇండియా కాండిటువర్క్స్" కంపెనీయధి కారులు. తమ లిఖితవాక్యాలమున వారిట్లు చెప్పిరి. పారిశ్రామిక వ్యవస్థాపనల పెట్టుబడికి వలయుధనము విశేషముగ పట్టణనివాసులనుండి వచ్చుచున్నది. గ్రామస్థుల నుండి విశేషముగ సొమ్ము రాకుండుటకు వారి పేదరికమే కారణము. కాని వారికి పారిశ్రామికలాభము తెలియక కాదు. సొమ్ము పోవునను భయముకలనకూడ కాదు. పారిశ్రామిక లాభములు గ్రామస్థుల యందుబాటులో గూడ నుండవలెనన్న నది సహకారసంఘముల మూలముననే జరుగవలయును.

నేత మొదలగు గృహపరిశ్రమభివృద్ధికి సులభమగున నెక్కువ వస్తువులచేయగలుగు యంత్రములు మొదలగు వానిని కొనుటకు తగిన ధనమును విరాళములుగను, లేక కొంచెము కొంచెము తీర్చునట్టి ఋణములు గను సహాయముచేసిన తక్కిన అన్ని విధముల సహాయము కంటెను శ్రేయస్కరముగ నుండగలదు. విశేషముగ విరాళముల నిచ్చుటవలన సుక్ష్మమార్గక పరిశ్రమభివృద్ధి మొదలగున తలపగూడదు. ప్రత్యేక సందర్భములలో తప్ప వడ్డీలేక ఋణము లీయ గూడదు. కాని యొకానొక పరిశ్రమ పరిచేయులందు మంచి యభివృద్ధిలోనుండు పరిశ్రమతో నిగ్రహింపవలసి యున్నపు డా పరిశ్రమ పరిశ్రమల కెట్టి సహాయమునైన చేయదగును.

దొరతనమువారు స్థాపించిన ఎల్లాయము, క్రోము లేదరు పరిశ్రమలయను భవమునబట్టి దొరతనము తప్పకయాదర్శక పరిశ్రమలయముల స్థాపింపవలయును. అట్టి సంస్థాపనలు విజయ వంతము లగునరకు నిగ్రహించి పిమ్మట వానిని జనుల కిచ్చివేయ దగును.

సాక్షికి సాలివారలతో విశేషపరిచయము గలదు. వారిలో యుత్సాహము నశించినది. గృహపరిశ్రమలభివృద్ధి చేయవలయు ననిన ఈ పేదవారల కుత్సాహమును, ఆశయు గల్పించవలయును. వారు ఎక్కువ ధనమును సంపాదించి, ముఖకరముగ జీవింపగలరునంగతి వారికి బోధపడునటుల జేసిన గృహ పరిశ్రమలు మిక్కిలి యభివృద్ధి మొదలగునపు.

తాను 1909-వ సంవత్సరములో పని ప్రారంభించినటులును, మొదట పని లాభకరముగ నుండలేదనియు, తాను ఇంగ్లాండుతో ప్రతిఘటింపవలసి వచ్చెననియు, ఇప్పుడు తన వస్తువుల సరకు పరదేశపు వస్తువులకంటె చాకగ విక్రయింప గలగుచున్నాడనియు, సాక్షిలోపి గారికి సమాధానము లొసగెను.

దొరతనమువారు తిన్నగ ప్రజల సంస్థాపనలకు ద్రవ్య సహాయము చేయుట తనికెట్లము లేదనియు, ఏమైనసహాయము చేసినవారు దానివై యధికారమును గూడ చెలాయించుననియు అందువలన పరిశ్రమలు పాదగుననియు, దొరతనమువారు పారిశ్రామిక బ్యాంకులద్వారా అట్టి సహాయము చేయవచ్చుననియు సాక్షి ముకర్జీగారికి సమాధానము చెప్పెను.

శ్రీవిశ్వేశ్వరంద పారిశ్రామిక విద్యాలయము.

కావలినంత ఓరుగంటి వెంకటసుబ్బయ్య, బి. ఏ. ండూరు రంగయ్యకాశ్రమిగారు మాకిట్లు వ్రాయుచున్నారు. ప్రస్తుతకాలమున అన్ని దేశములకంటె మనదేశముమిక్కిలి వారిద్రవ్యవృద్ధియందున్న సంగతి అందఱును ఒప్పుకొను విషయమే ఇంగ్లాండుదేశమునందు మనుష్యునకు సంవత్సరమునకు సరాసరి రూ. 660 లు ఆదాయము వచ్చుచుండ మనదేశములో రూ. 80 లు మాత్రమే వచ్చు ననుటకు బట్టియే మన దుర్భర దారిద్ర్యము స్పష్టమగును. ఇందునకు ముఖ్యకారణము మనదేశమందలి వివిధవృత్తులు క్షీణించుటయేనని జరిత్రకారులును; ఆర్థికకాశ్రమిగారును నొక్కే వక్కాణించుచున్నారు. భార్యము మనదేశములో దయారయ్యడి డక్కామజరియలు, కాశీరకాలునలు, రత్నకంబళ్లు మొదలగునవి, అస్సీరియా, ఈజిప్టు నిరోపాఖండముల కెనుమతి కాబడుచుండెను. ఇప్పుడన్ననో వస్త్రములకే గాక ప్రతివస్తువునకును విదేశములవై నాధారపడియుండవలసిన స్థితి మనకు సంప్రాప్తమయినది.

సాలెలు, కిల్లులు మున్నగువారిని ధనవంతులుగ జేయుచుండిన ద్రవ్యము కొట్టకొదిగ నిప్పుడు ఇతర దేశములకు తీయచున్నది.

ఇట్టి గర్భదారిద్ర్యము నుండి మన భారతభూమి నుద్ధరింపవలయుననిన మనకు స్థాపనైన వస్తువుల సన్నిధిని మనమే జేసికొని ధనము నిరంతరములకు బోవీయకుండ జేయవలయును. అందులకు నవీనపద్ధతుల ననుసరించి నేత, కిల్లు, కమ్మ

రము మొదలగు వృత్తుల నేర్పు పారిశ్రామిక పాఠశాలలును, కర్మాగారములను వేలకొలది దేశమందంతటను నెలకొల్పువలయును.

ఈసంగతిని గమనించి వారివారి శక్తికి తగినట్లు దేశాభివృద్ధికి యు పాటుపడుట యుక్తమని నమ్మి నెల్లూరుజిల్లా కావలి యందున్న విశేకానంద విద్యాలయమునపేర నొకపాఠశాల నర నాను సంఠ విజయదశమినాకు ప్రారంభింపబడినది. అందు ప్రస్తుతము ఇద్దరు ఉపాధ్యాయులతో ప్రారంభవిద్య నేర్పబడుచున్నది. త్వరలో నేత, వడ్రంగము, కమ్మరము మొదలగునవి నవీనపద్ధతుల ననుసరించి నేర్పుటకు దగిన యేర్పాట్లు చేయబడును.

పాఠశాల కట్టడమునకేమి ఇతర పరికరములకేమి మఱియు పాఠశాలను కాశ్యతముగ నిర్వహించుటకేమి దాదాపు రూ. 80,000 వైన కావలసియుండును. కాన దేశాభిమానులును, ధనాధికులయిన పరోపకారులందఱును ఈ మహాకార్యమునకు దోడ్పడి మాతృభూమి ఋణము దీర్చుకొనెదరని మిక్కిలి ప్రార్థించుచున్నాము. ఈశ్వరుడు మనకిచ్చిన ద్రవ్యమును దేశసేవకయి వినియోగించి ఈశ్వరుని కర్పించుటకన్న నెక్కువజేయున దేమున్నది.

సామాన్య విద్యతోపాటు పారిశ్రామిక విద్యయును నేర్పుట పాఠశాలయొక్క ముఖ్యోద్దేశమై యున్నది. ఈ పాఠశాలకు ఒక్కసారిగా రూ. 25 లకు తక్కువగాని విరాళముల నిచ్చువారందరు, సభ్యులుగ నేర్పడి పాఠశాలయొక్క కార్యనిర్వాహక సభ్యుల నెమ్మొనుటకు హక్కును గలిగియుండురు. పాఠశాల వ్యవహారములన్నియు రీ మండిగల కార్యనిర్వాహక సభవారు జరుపవలయును. వారు తమలో నొకరిని కార్యదర్శిగ నియమించుకొనవలయును. ఒకసారి యేర్పాటు చేయబడిన కార్యనిర్వాహక సభ రీ సంవత్సరముల పరిమితి అధికారము కలిగియుండవలయును. తర్వాత ఆ సభలో యిద్దరు సభ్యులు (లాట్ల ననుసరించి నిర్ణయించిన ప్రకారము) నిలచిపోవలయును. నిలచిపోయిన సభ్యులు తిరుగ నియమించుకొనుటకు అర్హులయి యుండురు. ఈ విద్యాలయము రూ. 5000 లు చందా వసూలయిన తోడనే 1860 సం॥ 21-వ తేది (సాపైటీస్ రిజిస్ట్రీ) వక్) అర్హు ననుసరించి రిజిస్టరు చేయబడును. మొదటి సంవత్సరము మాత్రము అనగ రాబోవు. 1918 సం॥ జూను నెల ఆఖరువరకు ఓరుగంటి వెంకటసుబ్బయ్య, కొండుూరు రంగయ్యకాశ్రమి, పుచ్చలపల్లి వెంకటసుబ్బారెడ్డి గార్లు కార్యనిర్వాహక సభ్యులుగ నేర్పడి విద్యాలయమును జరుపుదురు. అంతవరకు ఓరుగంటి వెంకటసుబ్బయ్య గారు కార్యదర్శియు కోశాధిపతియునై యుండురు. 1918 సం॥ జూలై నెల 1-వ తేదీనుండి నై 2-వ చట్టము ననుసరించి యేర్పడిన కార్యనిర్వాహక సభ వారు పాఠశాల వ్యవహారముల నడుపుదురు. కార్యనిర్వాహక సభవారు పాఠశాలయొక్క జమాఖర్చుపట్టి తయారుచేయించి ప్రతి సంవత్సరము విజయదశమి నాడు దానిని సభ్యులయెదుట చదువుటయే గాక దాని నకలును ప్రతి సభ్యునికి పంపవలసినది.

నంద్యాల వార్తలు.

(ఒక విలేఖరుని యొద్ద నుండి)
మరద రక్షక సంఘము.

నంద్యాల జనవరి 19:—మరద రక్షక సంఘము వారు నేడు తాము పోగుచేసిన ధనమును వీదలకు పంచిపెట్టి కృతకృత్యులయిరి.

క్రొత్త మనసలు

మా యూరి మనసలు సింగితం నరసింగ రావు పంతులు గారు ఒక మాసము నెలవు కైకొని స్వస్థలమునకు వెల్లి యున్నారు. వారి స్థానమున భూపాల రావు వేంకట రావు పంతులు గారు నియమింప బడి రి వ తేదీ నుండి పని చేయుచున్నారు. నరసింగ రావు పంతుల వారి గతువు 2 సంవత్సరములు మిరిసందున వీరినే యిక్కడ ఖాయపరతు రని వదంతి కలదు. వీరు వచ్చి కొలదికాలమైనను, తమ విద్యుక్తధర్మములు నిర్వర్తించుటయందు శక్త్రుముపటివారని పేర్కొనె న్యాయవాదుల యొక్కయు కక్షీదారుల యొక్కయు గౌరవమునకు పాత్రులయి యున్నారు.

నాటకములు.

కడచిన రి మాసములనుండియు మాపురమున 2 నాటక సమాజములు నాటకములను ప్రదర్శింపు చున్నవి. 15 వ తేదీ రాత్రి బాలకృష్ణ సరస విశోదినీ సభవారు గయోపాఖ్యాన నాటకమును శీలన మొనరించిరి. బాబ్బయ్య సంఘము వారు పాదుకాపట్టాభిషేక నాటకమును అచిరకాలములోనే ప్రదర్శింప నున్నారు. బాబ్బయ్యసంఘము వారియం దనేకులు విద్యాధికులయి యున్నారు.

స్థానిక వార్తలు

(o)

కలకత్తా మెయిలు:—కలకత్తా మెయిలు నేటి దినము 7½ గంట లాలస్యముగ వచ్చినది. కలకత్తా తపాలు సాయంకాలము 5-80 గంటలకు జనరలు పోస్టుఫీసునుండి బటువాడా చేయబడును.

భారతీయ పరిశ్రామిక విషయ విచారక సంఘము:— నేడుదయముగ వీరు చెన్నపురిలోని అల్మీని పాత్రల యంత్రశాలను చూచిరి. నూపర్నెంటు గారు వారికి స్వాగత మొసంగి యంత్రశాలనంతను చూపిరి.

సుగంధ వక్కపాడి:— బెంగళూరునుండి ఆంగ్లేండ్లయను ప్రేడింగు కంపెనీవారు మా కార్యాలయమునకు ఒకడబ్బా సుగంధవక్కపాడి నంపిరి. వాసనకు వాసనయు, రుచికి రుచియు గలిగియున్నది. డబ్బాఖరీను రూ. 1-0-0, వలయువారు ఆంగ్లేండ్లయిండియను ప్రేడింగుకంపెనీ, చామరాజుపేట బెంగళూరునకు వ్రాయవలెను.

మాంపండిత మదనమోహన మాలవ్యాగారి యువన్యాసము:— చెన్నపురి రాష్ట్రీయ (కాంగ్రెసు) సంఘమువారి ఏర్పాటు ప్రకారము ఈ నెల 31వ తేదీ బుధవారమునాడు సాయంకాలము 5 గంటలకు విజ్ఞోరియా పురమందిరమున మాం మాలవ్యాగారు "భారతీయుల వాంఛితములు" అను విషయమును నుపన్యసించెదరు. ఈసభ కందరును రావచ్చును.

స్పెన్సరు కంపెనీలో దొంగతనము:— ఈ సందర్భమున కంపెనీవారి కార్యాలయమున 80 ఏండ్లు సక్రి సుగల రాజగోపాలనాయకరును 10 ఏండ్లు స్పాన్సరుగల లంగవేలును పోలీసు వారు పట్టుకొనిరి. వారి యిద్దరు సోదామాడగా కామిరాలు - వాచీలు మున్నగునవి తొరికినవి. ఇతి కంపెనీలో బోరిపోయిన వారిలోని వరు నాయని వాకబు చేయుచున్నాడు.

మదరాసు విద్యార్థుల కన్వెన్షన్:— ఈ సంఘమువారి యాజమాన్యమున గౌ. బి. ఎస్. శ్రీనివాస కాశ్రమిగారు 28 వ తేదీ ఆదివారము సాయంకాలము 4-80 గంటలకు "సాత్ ఎథ్నిక్ ఎస్సోసియేషను గ్రౌండ్సు" నందు విద్యార్థుల కొకయువన్యాసము కొనగదరు. మాంపండిత మదనమోహన మాలవ్యాగారు సభాధిపత్యమును వహించెదను.

మదరాసు పెరిపుగారికి సత్కారము:— శేపటిసాయంకాలము 5 గంటలకు దక్షిణ ఇండియా ఆటస్థలములలో మదరాసు పెరిపుగారికి వారి నూతన నియామక గౌరవార్థ మొకవిందు చేయబడును. ఆటస్థలములలోనికి రావలయు బండ్లు దక్షిణద్యాలయద్వారా (మూరుమార్కెట్టున కెదురుగ) మాత్రమే లోనికి రావలయును. తక్కినవి 7-వ గేటు ద్వారాలోనికి రావలయును.

దక్షిణ ఇండియా బ్రహ్మసమాజము:— సమాజ మందిరమున (97 అల్లాపిల్లీబిల్డి) శేపటి సాయంకాలము వాలుగు గంటలకు కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావుగారి యాధిపత్యమున నొకసభ చేయబడును. బ్రహ్మసమాజపు వీర పాఠశాల, శ్రీరాజా రామమోహనరాయ రాత్రి పాఠశాల, జి. ఎస్. గజపతిరావు మహారాజుగారి రాత్రి పాఠశాల విద్యార్థులకు, వధ్యానుదాణి సాహెబు శ్రీ సీతాబాయి మహారాణి గారి కొనగిన దానము ననుసరించి 89 వ సాంవత్సరిక వస్త్రదాన బహుమానములు పంచి పెట్టబడును.

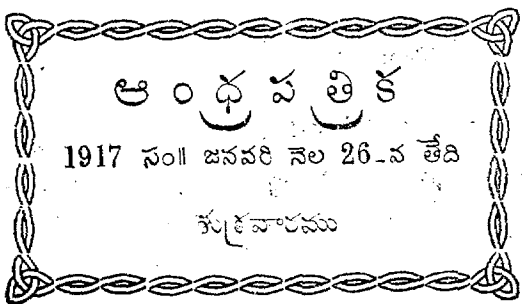
మోటారు బస్సుకార్లు.

కాంటి నెంటల్ అందు రివల్విక్ బస్సు కార్లు సకాలముగ అతిశ్రీఘ్రముగ సరఫరా చేయుటకును హిందూదేశ పరిస్థితులకు తగునట్లును రేడియోటరు వగైరాలతోసహా 20 లేక 25 మంది కూర్చుండుటకు లెగినవి యున్నవి.

విలాసము:—నెల్కోజా, రాయపేట, మద్రాసు.

విషయానుక్రమిక.

ఆంధ్రశబ్ద చింతామణి భాష్యము	2
ప్రకటన	3
భారతీయ పారిశ్రామిక పంచాయతీసభ	4
స్థానిక వార్తలు	5
ప్రధాన వ్యాసములు	
పల్లికు సర్వీసు కమిషను రిపోర్టు	6
వార్తలు-వ్యాఖ్యలు	7
విరోపామహాసంగ్రామము	
విదేశతంత్రవాదము	8
జేతయతంత్రవాదము	9
పల్లికు సర్వీసు కమిషను	10-11-12
ఇంగ్లీషు తంత్రవాదము	12వ, 12వ

పల్లికు సర్వీసు కమిషను రిపోర్టు.

పాలకులు ప్రచురించిన పల్లికు సర్వీసు కమిషను రిపోర్టు ప్రజలకు సంపూర్ణముగ నాశాభంగము గలిగించినది. దేశభక్తుడు గోపాలకృష్ణ గోకిలెమరణముతో ప్రజలకు ఈ రిపోర్టునందు తాపహమును తగ్గినది. హిందూదేశ రాజ్యాంగము పట్ల నాంగ్లేయ రాజనీతిజ్ఞుల దృక్పథము మారినదని ఘోషించెడి ఈ కాలమునందు ఈ యుద్ధ సమయమునందు ఈ స్వరాజ్యాంగదోష సమయమునందు నిస్సార్జమైన రిపోర్టు ప్రచురిత మగునని ఎవరును తలచి యుండలేదు. పంచాయతీసభ యొక్క ఉపదేశములు సకలవిధముల హైందవాళ యములకు ప్రతికూలములు. పంచాయతీసభ నిర్ణయించుటకు మూడువిషయములు నిర్ణయింపబడినవి.

ఇండియను సివిలు సర్వీసునకును, వివిధ రాజధానులం దలియు, సామ్రాజ్యము నందలియు నితర సివిలు సర్వీసులకును సంబంధించిన క్రింది విషయమును విచారించి ప్రకటించవలయును.

(1) విద్యోగముల కేయివిధానముల ననుసరించి ప్రజలను నియమించవలయును, పారిశేషధర్మ ప్రకారము శిక్షలును జేయవలయును, ఉద్యోగమునకు పూర్వము వారికెట్లు పనిసాట్లు నేర్పవలయును.

(2) ఉద్యోగములను, జీతము, నెలపు, ఉపకార జేతములకు సంబంధించిన సంగతులు.

(3) యూనియనులు గాని పార్లమెంటు నియమమున కిప్పటికిని గల ప్రతిబంధకములను గురించియు, సామ్రాజ్య, రాష్ట్రీయ శాఖల విభాగమునకు సంబంధించి, ప్రస్తుత మాచరణమునందు గల విభాగప్రయోగమును గురించియు, సామ్రాజ్యముగ్గ పారసేవోద్యోగములను మోచింది, యగత్యమైన మాపులను జేయుట.

పంచాయతీసభ నేర్పాటుచేయుటకు గౌరణము న్యాపతి సుబ్బారావుపంతులుగారు 1911వ సంవత్సరము మార్చి 11వ తేదిని సామ్రాజ్యశాసన సభయందు పాఠపాఠించిన టీర్మానముని యంగీకరించవలయును. హిందూదేశ పంపాలన మంతయును పాశ్చాత్యాధికారాయత్త వై యున్నది. ఉన్నతోద్యోగము లన్నియును పాశ్చాత్యుల హస్తము లందున్నవి. పంచాయతీసభ నిర్ణయించిన 9949 ఉద్యోగస్థులు 24 శాఖలందు పనిజేయుచున్నారు.

1. సివిలు సర్వీసు 2. వ్యవసాయము. 3. పశువైద్యము. 4. కస్త్రము 5. విద్య 6. యంత్రాలయములు, బాయిలరు పరిక్ష. 7. కోశము 8. వైద్యకోశము. 9. అటవి. 10. జియలాజికలు సర్వే. 11. ల్యాండు రికార్డులు. 12. వైద్యము. 13. గవలు. 14. టంకశాలలు. 15. నైలులు. 16. పోలీసు. 17. పోస్టాఫీసులు, టెలిగ్రాఫులు. 18. పబ్లిక్ వర్కుసు. 19. వైట్. 20. రిజిస్ట్రేషన్. 21. ఉత్తరహిందూస్థానమునందు ఉత్ప. 22. ఆర్మీ. 23. హిందూ దేశసర్వే. 24. మద్రాసు సర్వే ఆను 24. శాఖలు గలవు.

ఆశాఖలకు 4140 ఉద్యోగస్థులు యూరపు నందును 5809 ఉద్యోగస్థులు హిందూ దేశము నందును నియమింపబడుచున్నారు. ఉద్యోగస్థులందు సివిలు సర్వీసునందు 3983, వైద్యమునందు 1387, ఇంజనీరింగునందు 928, పోలీసునందు 926, విద్యయందు 633 యు పనిజేయుచున్నారు. సివిలు సర్వీసు యుద్యోగములు వైద్యోద్యోగములు పెద్ద పన్నియును యూరపియునుల హస్తములందున్నవి. కారణము ఈ యుద్యోగముల కర్హత నొసగుపోటీ పరీక్ష ఇంగ్లాండునందు చేయబడుట యని స్థిరపడుచున్నది. హైందవులకు ఇంగ్లాండునకు పోవుట దుర్లభము. తెలివిగలవారలకు ద్రవ్యోపపత్తి లేదు. ద్రవ్యోపపత్తిగలవారల కింగ్లాండుశీతోష్ణ స్థితి దుర్భరము. పరీక్షయందు నెగ్గకపోయిన వ్యయము చేసిన 20,000 రూప్యములు వ్యర్థమగును. పోటీపరీక్షయందు నెగ్గినవారైనను అరవింద గోపగారివలె గట్టపు స్వారియందు నెగ్గకపోయిన వ్యయమువ్యర్థమగును. హైందవులకుగల మహా ప్రతిబంధకమును తొలగించుటకై సమకాలమునందు ఇంగ్లాండునందును హిందూదేశము నందును పారసేవోద్యోగ పరీక్షలను జేయుటని హైందవనాయకులు చిరకాలమునుండి కోరుచుండిరి. కాని పాలకులు హైందవుల ప్రార్థనలను పెడచెవినిబెట్టుచుండిరి. హిందూదేశమునందు 1913 వ సంవత్సరము ఏప్రిలునందు 200 రూప్యము లధికమైన జీతమును పొందు 11064 ఉద్యోగస్థులు గలరు. అందు యూరపియునులు 4898, ఆంగ్లో ఇండియనులు 1593, హైందవులు 4573ను గలరు. జీతముల మొత్తము హెచ్చినకొలది హైందవుల సంఖ్య తగ్గుచున్నది. నెలకు రూ 500 లకు మించిన ఉద్యోగస్థులందు 4042 యూరపియునులు 942 హైందవులును, రూ 800లకు మించిన 2501 ఉద్యోగస్థులందు 2259 యూరపియునులు 242 హైందవులును గలరు. ఈదుర్దశను తొలగించి హైందవులకు స్వదేశమునందు ఉన్నతోద్యోగముల సధికముగ నిచ్చుట కేర్పాట్లను జేయుటకు పంచాయతీసభ ఏర్పాటు చేయబడినది.

సభ్యుల ఆధికారాభిమానము

పంచాయతీ దారులు ఇస్టింగ్వును ప్రభువు, రొనాల్డుషే ప్రభువు, సర్ ముర్రే హామిక్, సర్ థియోడోరు మారిజను, సర్ వేలెంటైను మిరోలు, మహాదేవభాస్కరుచౌబలుగారు, వాల్టరుకుల్లిమాజిగారు, ఫాంకుజార్జిస్టెయిగారు, రెవెన్యూ ఫిషరుగారు రామ్మే మాడ్డానాల్లుగారు స్వల్పవిషయములందు భేదాభిప్రాయములను దెలిపినను మొత్తముమీదను ఏకాభిప్రాయమును ప్రకటించిరి. పారసేవోద్యోగములను సమకూర్చుటకై పోటీ పరీక్ష హిందూదేశమునందు గాని ఇంగ్లాండునందు గాని చేయుటతగదని నిర్ణయించిరి. అబ్దురహీముగారు వారి యుద్దేశములతో నేకీభవించక ప్రత్యేకమైన టీర్మానమును ప్రాసరి. అబ్దురహీముగారు సమకాలమునందు హిందూదేశమునందును ఇంగ్లాండు నందును పారసేవోద్యోగములకై పోటీపరీక్షను జేయుట రాజనీతియు ధర్మమును అని తెలియజేసిరి.

హిందువులు మహమ్మదీయులు నిశ్చలాభిప్రాయముతో పోటీపరీక్షను గోరుచున్నారు. అధికారాభిమానులైన ఇతరసభ్యులు వానికి తోచినకారణముల వలన పోటీపరీక్ష తగదని నిర్ణయించుటయును సహజము. పోటీపరీక్ష యనుకూలము కానపుడు నియోజకమార్గము అవలంబింపమని పంచాయతీసభ నిర్ణయించినది.

ఉద్యోగీయుల నిర్ణయము

నిర్ణీతమైన 1376 పారసేవోద్యోగము లందును నాల్గవవంతు 297 పరీక్షఫలనను నియోజకము వలనను హిందూదేశమునందు దొంగ 2వలయునని నిర్ణయించిరి. అందు 168 ములు పరీక్ష వలనను 48 సైనిక సంబంధులకును, 41 రాష్ట్రీయ పారసేవోద్యోగులు నుండియును, 40 జిల్లా జడ్జీలుగ న్యాయవాదుల నుండియు నియమించు నట్లు నిర్ణయించిరి. సైనికోద్యోగులు సర్వేశాఖయందు దవసరమైనను రైలు ఎంజనీరింగు శాఖయందు దవసరమని తోచదు. వారికై అనగ ఆంగ్లో హైందవులకై ఇన్ని యుద్యోగములను రక్షించుట కేవలము జాతీయాభిమానముగ గన్పట్టుచున్నది. ఈనిర్ణయము వలన దేశీయులకు 100కి 21వంతున ఉద్యోగములు లభించుననియును ఇట్టినిర్ణయముసంపూర్ణముగ నాశాభంగము గలిగించు ననియును అబ్దురహీముగారు వారి రిపోర్టునందు తెలిపి యుండిరి. పంచాయతీసభ 100కి 25వంతున ఉన్నతోద్యోగముల నియవలయునని నిర్ణయించినది, అందు 48 సైనిక వ్యవహారములకు సంబంధించిన ఆంగ్లో ఇండియనుల కీయవలయు నని సిఫారసుచేసిరి. అది పోను 100కి 21 వంతున ఉద్యోగము లిచ్చునట్లు నిర్ణయింపబడినది. ప్రస్తుతము 127 గురు పారసేవోద్యోగములందుగలరు. కాన వారి సంఖ్యను విశేషముగ వృద్ధిచేయుట యప్రత్యక్ష మని పంచాయతీసభ్యులు నిర్ణయించిరి. పంచాయతీసభ్యుల నిర్ణయము అనుభవమునకును సభోద్దేశములకును విరుద్ధము. దేశమునందు దుదయించిన ప్రభోధమునుగాని భారతీయుల యాకాంక్షలనుగాని లోగడి యుపదేశములనుగాని పంచాయతీ సభ్యులు గమనింపలేదు. ఉన్నతోద్యోగములయందు మూడవవంతు హైందవుల కీయవలయునని చెన్నపురి రాష్ట్రపాలకులు 1893 వ సంవత్సరమునందు సిఫారసు చేసి యుండిరి. ఇరువది మూడేండ్ల తరువాతను 33 వ వంతు పనులను హెచ్చించుటకు బదులు 21 వ వంతుకు తగ్గించుట యుద్ధార స్వభావ మని గాని ఆంగ్లేయుల దృక్పథము మారినదనిగాని ఎట్టి అధికారాభిమానియును అనజాలదు. పోటీ పరీక్షలను దుర్లభము చేయుట.

మహాదేశమునందు సమకాలపరీక్షలను నిషేధించిన పంచాయతీసభ్యులు ఇంగ్లాండునందు దైవమున జేయుముకొరకు పరీక్షానియమముల ననుకూలముగ జేసియుండవచ్చును. అచ్చటిపరీక్షానియమములు హైందవుల యాశలను నిరాశ చేయుచున్నవి. పోటీపరీక్షకు పోదలచిన విద్యార్థుల వయసితవరకును 22-24 వరకు ఉండవలయునని నియమము గలదు. ఆపరిమితిని 17-19 వరకు తగ్గించు సీఫారసు చేసిరి. మహాదేశమునందు స్కూలు ఫైనలునకు 16 వ యేట గాని పోవుటకు ఏలులేదు. బి. ఏ. పరీక్షయందు నెగ్గుటకు 4 వండ్లు ఆరవ పరీక్షయందు నెగ్గుటకు 5 వండ్లు పట్టుకు. యువజనులకు 20 ఏండ్లు వచ్చువలెన

హైందవయువజనులు పోటీపరీక్షకు కాలదోషము పట్టి యనన్తు లగుదురు. బాల్యదశయందే ఇంగ్లాండునకు పోయి విద్యనభ్యసించెడివారి కిట్టి ప్రతిబంధకము లేకపోవచ్చును గాని వారు చేయు వ్యయము వలన వారికిగాని దేశమునకుగాని ప్రయోజనము గలుగదు. బాల్యమునుండియు చిరకాలము ఇంగ్లాండునందు నివసించెడి హైందవులు జాతీయభావమును సయితము మరచుట సంభవించుచున్నది. లోగడ 17-19 వయసు నియమితమై యున్నపుడు 100 కి 2½ వంతున హైందవులు కృతార్థు లగుచుండిరి. వయసు 22-24 నకు హెచ్చించినపుడు 100-కి 5½ వంతున కృతార్థు లగుచుండిరి. నయనును తగ్గించుటకు కారణము హైందవుల పోటీకి ఆటంకమును కల్పించుట యని మొదలుబిడ్డి గలవారికిని సయితము తెల్లమగుచున్నది. ఆంగ్లేయులు త్వరితముగ నుద్యోగములందు ప్రవేశించుటవలనను దేశమునకు లాభము గలుగననుట సాకుగాని నిజము గాజాలదు.

వతనీయ విషయములు

సమకాలిన్లు నిరాకరింపబడినది. ఇంగ్లాండు నందలి పోటీపరీక్షకు వయస్సు ప్రతిబంధము గల్పింపబడినది. పంచాయతీ సభ్యుల కింతటితో సంతృప్తి గలుగలేదు. వతనీయవిషయములందు సంస్కృతము, పార్శి, అరబ్బి భాషలు చేర్చబడలేదు. 1. ఇంగ్లీషు, 2. తేలిచుగ్రీకు; వర్తమాన యూరపుభాషలు, గణితము శాస్త్రములు, ఈ మూటి యందొక విషయము. 3. రెండవశాఖయందు విద్యార్థి గైకొనని వేరొకవిషయము 4. నోటి పరీక్ష. ఆంగ్లేయ విద్యాలయము లందు లాటిను గ్రీకు చదివెడి విద్యార్థుల కధికమైన సౌకర్యము గలుగుచున్నది.

వ్యయభారము హెచ్చుట

లోకమునందు ఏరాజ్యమునందును హిందూ దేశమునందుగల వ్యయభారము పౌరసేవోద్యోగ విషయములందు లేదనియును దేశ దాద్ర్యమునకు ఈ యపారవ్యయము గారణమగుచున్నదనియును దాదాభాయి నారోజి, గోపాలకృష్ణ గోకలే మొదలగు ఆర్థికశాస్త్రజ్ఞులు ఘోషించుచుండిరి. పంచాయతీసభవలన నధికవ్యయము తగ్గునని యాస పడుచుండిరి. ఉత్తమాధిమోద్యోగములను పంచాయతీసభ భేదములను గల్పించుటవలన సంవత్సరమునకు 12 లక్షలరూప్యము లధికముగ వ్యయమగుటకు గారణ మేర్పడుచున్నది. ఆంగ్లపౌర సేవోద్యోగులు 30 ఏండ్లు వచ్చునప్పటికి కలెక్టరు జిజ్ఞ పదవులనుజేయ న్నట్లుగ నుండవలయునను నిర్ణయము “ఉద్యోగస్థులకు లాభకరమై యుండు నుగాని పరిపాలనమునకు లాభకరముగాదు” అని అబ్దురు రహిముగారు వ్రాసియుండిరి.

సంకుచితభావము

పౌరసేవోద్యోగియుల నుండి న్యాయాధికారమును దండనాధికారమును విభజింపమని జాతీయ మహాసభ ముప్పుదేడ్ల నుండియును ఘోషించుచున్నది. కలెక్టరు న్యాయ విమర్శనాధికారమును దండనాధికారమును సిస్ట్రు వసూలు చేయు బాధ్యతను గలిగియుండుట వలనను న్యాయము గలుగుటలేదని సర్వసామాన్యముగ దెలిసిన విషయము. న్యాయమూర్తులనేకులీ స్థితి మారుట యవసరమని అభిప్రాయమును తెలిపిరి కాని పంచాయతీసభ్యు లీయవసరమైన మార్పుపట్ల నుదాసీన భావమును జూపుట వారి యధికారాభిమానమునకు నిదర్శనము. రాష్ట్రీయ పౌరసేవోద్యోగియులను నియమించుటయందు మనదేశము నందు ప్రత్యేకము పోటీపరీక్ష లనుకూలములు గా

ననియును పోటీపరీక్ష వలననుకొందరను నియామకమువలనను కొందరను నియమించుట యుక్తమని పంచాయతీసభ్యులు తీర్మానించిరి. నియామకమునందైనను అన్ని జాతులకును సమభావమును జూపక ను ఆంగ్లోహైందవులపట్ల సభిమానము చూపుట యుక్తము గాదు. పంచాయతీసభ్యులు పౌరసేవోద్యోగములవిషయమై నిర్ణయించిన మార్పులవలన 41లక్షల రూప్యము లధికవ్యయము ప్రతియేటను గలుగనున్నది. యుద్ధము ఆంగ్లాధికారాభిమానుల దృక్పథమును మార్చు లేక పోయినను హైందవుల దృక్పథమును మార్చినది. దేశమునందు స్వరాజ్యాం దోళనము వ్యాపించుచున్నపుడు కొన్ని పనులధికముగ లభించలేదని పరితపించెడివా రుండరు. 1914-వ సంవత్సరమునందు సిద్ధము చేసిన టిపోర్టును 1917-వ సంవత్సరమునందు ప్రచురించుట వలన గలిగెడి ప్రయోజన మత్యల్పము. పంచాయతీ సభ్యులు నిరంకుశాధికారమునకు భాగ్యభోగములకును ప్రసిద్ధిని ఒడవిన అధికారివర్గపులాభములను స్థిరపరచుటకు సమకాలిని గాని జాతీయ కాంక్షలను ప్రజాభీష్టములను పరిపూర్ణము చేయుటకు తలవెట్టలేదు. టిపోర్టునకు ప్రజ్ఞావంతుడైన న్యాయమూర్తి అబ్దురు రహిముగారి విమర్శనము ప్రాణము పోయుచున్నది.

(0)

విల్సనుగారి సంధివచనములు

అమెరికా సిటీలులో సంధిని గురించి ప్రెసిడెంటు విల్సనుగారి ప్రసంగమును జేసిరి. “లోకమునం దికముందు శాశ్వతమైన శాంతియు నెలకొల్పుటకయి ఈ యుద్ధములో ఒకరు జయించినామని, ఇంకొకరు ఓడిపోయినామని అనుకొనకుండునట్లు చేయవలయును. ఒకరి జయము రెండవారి కపజయ మగుటయే గాక, తమ్ములమున తీరని ఆగ్రహము రవులుకొని లోకజేమమునకు నిరంతరము భయోత్పాదక మగును. అందరిని తృప్తికరమగు సంధి, అందరికిని సమానమయిన జాతీయ హక్కులను కాపాడుట వలన పొసగ గలదు.” అని విల్సనుగారు నెలవిచ్చిరి. “ఫ్రాన్సు, రష్యా, రుమేనియా, సర్వీయా, మాంటెనీగ్రోలలో మన మాక్రమించుకొనిన దేశములు మన చేతిలో గలవు. మన పతాకములు విరాఘాటముగ ఆక్రమణదేశములలోని కొటల బురుజులపై నెగురుచున్నవి. మనకత్తి కెదురుకత్తి కలవా” యను గర్వాంధకారముతో సంధిప్రసంగమును జేసిన జర్మను ముఖ్యమంత్రి టెత్తెక్ హోల్స్టెన్ గారి మాటలను విల్సనుగారింత శీఘ్రముగ మరచిపోవుట సంతాపకరము. ఇప్పుడే సంధి జరిగినయెడల జర్మనులకు తాము విజయుల మని బాధించుచున్న అహంకార మెట్లు పోగలదు? ఒకరు జయించినవారు, రెండవవారు జయింపబడిన వారని భేదములే యుండ గూడదను విల్సనుగారి సదభిప్రాయములే ప్రస్తుతస్థితిలో భంగముకలుగునని భయపడుచున్నాము. పరిపూర్ణముగ జర్మనీని జయించక మిత్రమండలివా క్షితిలో వదలివేసినచో శాశ్వతలోకశాంతి నభిలషించు విల్సనుగారి కోరిక లెప్పటికిని ఈదేశంబులవు. అటు బర్లిన్ మొదలు బాగాదు పరిష్కార వలకు ను పరిపండ్రెండు సంవత్సరములలో వ్యాపించి హిందూదేశమునకే జర్మనీ మోనము తీసికొనిరాగలదు. లోకముయొక్క భావిభాగ్యోదయమునకును, ముందు పుట్టబోవు సంతుల రక్త మిప్పటి యట్లే నడువలతే ప్రసహించకుండ నుండుటకును ఆటో ఇటో లాయడు జాడ్విగారు నెలవిచ్చినట్లు ఇప్పుడే తేలవలసి యున్నది. గాని తాను కాగ్యూరార్థమును గనబడచక లేఖలను లిఖించుటతో కాలము బుచ్చుచున్న విల్సనుగారిని సంతృప్తిపరచుటకును, పరిశ్రమయిన సంధిలను పట్టి కాగితపుముక్కలని చించివేయు జర్మనీయులు తిరిగి పదిపండ్రెండేండ్లలో కొలుకొని పెద్ద పులిలాగు అందరిమీద పడి దేశములను ధ్వంసము చేయుటకును, మిత్రమండలివా రిప్పుడు సంధిజేసికొని స్వాతంత్ర్యమును గావించికొనునంత విచ్చివారు గారు. విల్సను గారు మిత్రమండలివారిని, జర్మను మృగములను ఒకే త్రాసులో తూచి, ఒకరికి మించినవారింకొకరిని చెప్పుజూచుట ఆన్యాశము. నిరపరాధియగు బెల్జియమును ధ్వంసము చేసినవారు, స్త్రీలను చెరపట్టినవారు, కొట్ల కొలది ధనమును కొల్లగొట్టి దోచుకొని పోయినవారు, పట్టణ

ములను పరశురామస్త్రీతి జేసినవారు, వర్తకపు బోదలను వివక్షితజేతుండ ముంచుచున్నవారు ఆటోగోపాలమును దానినలుగ నెత్తుకొని పోయినవారు, టామన్సెయొక్కయు హెన్సులయొక్క ప్రాంత్యర్థములను తమ దుర్మార్గములమందర మరుగుపఱచినవారు, ఇనుపదశాబ్దపు జర్మనుహన్నులను, ధర్మసంస్థాపనాగమై, లోక కల్యాణము కొఱకై తమ సర్వస్వమును ధారపోయుచున్న మిత్రమండలి వారిని కలిపి వేడ బెల్లమును ఒక్కటిగ విల్సను దొరగారు జేయుట పరిహాసాస్పదము. అన్ని దేశములవారికిని సముద్రముమీదసమాన స్వత్వములుకలవని విల్సనుగారుమాటిమాటికి నెలవిచ్చుచున్నాడు. 2. త్రిభుత్తి ఈమాటలను పలుకుచుండుట యుద్ధ వ్యాపార విజృంభణమువలనమానికలతో ఆమెరికాసంయుక్తరాష్ట్రములు కొలుమకొనుచున్న చాలరులు విల్సనుగారి నెవులలో నెల్లప్పుడును జుచ్చుని పాడుచుండుటవలన నని అమెరికానకలసివచ్చుచున్నది. సముద్రమార్గ స్వేచ్ఛానిరహితము అందరికిని కలదను ప్రెసిడెంటుగారు ముందుగ వెనామాకాలవ నట్లుచేసి నూపించిన బాగుగనుండును. వెనామా కాలవప్రక్కనే కట్టుచున్న కొటలను కట్టకుండన బాగుండును. సముద్ర స్వేచ్ఛానిరహితమని యుద్ధనాశలను తగ్గించవలయు నని విల్సనుగారికి తెలియదు యున్నది. కాని జపానుదేశము ఆమెరికావారి యుద్ధనాకాప్రాబల్యమును జూచి ఆమెరికముగ భయపడుచున్నది. విల్సను దొరగారి యాధిపత్యము క్రింద ఈ నావ లేచుట వృద్ధి చేయబడుచున్నది. జపానుతో ముందుగ నేవో యొక సమాధానమును విల్సనుగారు తెచ్చుటకొని యితరులకు బోధించినయెడల బాగుండును. ఒక దేశ ప్రజలు ఇంకొకరిభయము లేకుండ మున్నుండు అభివృద్ధి నొందవలయు నను మన్రో సిద్ధాంతమును యూరపు రాజ్యము లంగీకరించవలయునని అమెరికా ప్రెసిడెంటుగారు నెలవిచ్చుచున్నారు. ఆ సలహాను జర్మనీకి ముందుగ విల్సను ఆధ్యక్షు లొసంగవలసియున్నారు. ఆ సిద్ధాంతస్థాపనార్థమయి మిత్రమండలివారు పోరుచున్నారు. అసిద్ధాంతమును తమసంయుక్తబలముచేత స్థాపించిన రెరువాత విల్సను ప్రభువరేణ్యుని జోక్యము లేకుండగనే మిత్రమండలివారు సంధిని జేసికొనగలరు. పెద్దపులి మీదవచ్చిపడగా దానిబెల్లులను తప్పించుకొని ప్రాణములను కాపాడుకొన జూచుచున్న మనుజుని, హాయిగ చెట్టుమీద నెక్కి కూర్చున్నవాడు, “దానిని వదలివేసి రమ్మ, రమ్మ” “అనిచప్పముటలు ఎంత ప్రాణోపద్రవకరములో! విల్సనుగారి సంధివచనములను ప్రస్తుత స్థితియందంత హానికరములు.

హిందూదేశమందలి సివిలు సర్వీసువోగ్గీయులకు వారి కొనంగు వేలకువేలు జీతము గాక ఎక్స్పేంజింకం నెస్ నెవ్ కౌ అని 100 కి 6½ రూపాయలు ముజరా యిచ్చెదరు. వీరిండియాలో పనిచేయుచున్న జీతమును సమగ్రముల మూలకముగ పుచ్చుకొందురు. రూపాయలకును, సమగ్రములను 100 కి 6½ రూపాధిక ముండుటయే ఈకం నెస్ నేమనుకు కొంటును. ఇండియాలో పనిచేయువారికి ఇండియాసామ్రే జీతముగ నొసంగవలసియుండునని పబ్లికు సర్వీసు కమిషనువారు ఈకం నెస్ నేమనున గద్దుచేయుచుని సిఫారసుచేసినారు. అందుకో ఈగద్దు యెడల న్యాయముగ నే నుండును. కాని కం నెస్ నేమను క్రింద ఎంతసామ్రు పోయినచో ఆసామ్రును జీతము వృద్ధిపెట్టి యొసంగవలసినదని వెంటనే యింకొక సిఫారసును అందించి యున్నారు. పెరటిగుండ పోయినది పీఠునట్లుగనుండ లోపల ప్రవేశించినది. ఎట్లయినను వేలకువేలు రూపాయల జీతమును సంపాదించు దొరలకు నష్టముకలుగకుండ కమిషన్ వారు చేయగలుగుట సంకోచకరము!

ఘజనీ గారిమీద ఆలహాబాదు బాంకివారు తెచ్చిన దావాలో కలకత్తా మోక్షోద్ధ్యోగ న్యాయమూర్తి ఫైచెరుగారి తీర్పువై ఘజనీగారు మరల అపీలు చేయగా ఈ నెల 24వ తేదీని విచారణ ప్రారంభమైనది.

అయోధ్య తాలూకాదారులు రాజ్యపరినిధిగారికి సన్మాన పత్రము నొసంగిన సందర్భమున వారు మరల సువితోర్తరము నొసంగిరి. వారు ప్రభా సౌఖ్యము కొరకు చేయుచున్న పనులనుకొని యాడి పూర్వమై తిరిగియుంచవలెనని, దొరతరమువారికి యుద్ధమును ఇతర కాలములందును చేసిన సహాయమును ప్రశంసించిరి.

నాగరావల్లి శ్రీకంఠపల్లి స్త్రీకమలచక్రస్థైర్యులండ్లు మరల సరాసరిగ పోవుచున్నవి.

విల్పనగారి యువన్యాసము-అందరును ఖండించుట.

విల్పనగారి యువన్యాసము-అందరును ఖండించుట.

కోనాడ ప్రభువుగారు-నిర్మలహృదయముతో రానుండుట.

మిత్రమండలి నౌకాదళము మంత్రుల సమావేశము.

(రైతులు ఏ జన్మి.)

ఇంగ్లండు

ప్రసిద్ధులు విల్పనగారి ప్రసంగము

బోనగ్లాగారి ప్రత్యుత్తరము.

లండను, జనవరి 24:—ప్రసిద్ధులు విల్పనగారి సంగతి యువన్యాసమును గూర్చి లిప్తలునగరమున బోనగ్లా గారి టెలుల నుడివెరి. జన్మము సందేహమున నున్న పేరున చేసిన ప్రకటనమున కెట్టి సమాధాన ముచిత్రమో అట్టి సమాధానమే యియ్యబడి నది. ఈ సంగతి గూర్చి ముఖ్యతత్వము బహుప్రాచీన మగు సద్వర్తన దుర్వర్తనలకు గల భేదమే గాని నూతనము గాదు. ఈరణము కేవలము దౌర్జన్యపురస్కరము. ఈ యుద్ధవిరహమున జరుప బడిన ఘోరదారుణ మారణకృత్యములు ప్రపంచమున చాల శతాబ్దములవర కెన్నడును జరిగియుండలేదు. మహా మారణము తప్పనిసరి యైన అందలి ఫలితమే తమకు లాభ కరమని తలచి ఈ ఘోరసంగరమునకు సమకట్టినవారి మహా పాతకమున వారిదారుణమారణ కృత్యపాతకము సమాప్రాంత మైనను కాజాలదు. ప్రస్తుతమును భావికాలమునను కంటి నెలకొల్పలేక నుటలో ప్రసిద్ధులు విల్పనగారి ఆశయము ను మా ఆశయము కొక్కటియే. సంగతి నొడగూర్చుట కొక సంఘము చేస్తున్నదని ప్రసిద్ధులు గారు నెనెటు వారిని కొంటుట ప్రాంతియని తలంపగూడదు. కాని ప్రస్తుత మది ఆలోచించదగిన విషయముగాదు. ఇప్పుడు ముఖ్యకర్తవ్యము స్వదేశ స్వరూపాణసంరక్షణము. ఇదివరకెట్టి దారుణసంగ్రామములు జరుగకుండుటకును జరిగినను ఘోరకృత్యములు చేయబడకుండుటకును ఒడంబడికలు చేయబడెను గాని జర్మనులు వానినన్నిటిని పూర్తిగా నిరసించినవారి మాతృకృత్యములే వెల్లడించుచున్నవి. తటస్థదేశములవా రెవ్వరునుగూడ నా మాతృకములను నివారింప జాలకపోవుటయే గాక జర్మనుల నాక్షేపింపవలెనగడంగలేదు. కాన ప్రపంచమునకు భావికాలమున భద్రమును కాంతిని కలిగించుటకు మే మిక్కడ భానముల నవలంబించ వలసి యున్నది. ఇప్పుడు మేము సంగతి కొనబడిన నది జర్మనుల విజయమునై నా ఘోరవిషయమున గాన సాంఘికమిత్రము భగ్నము గావంతులయేగాక విజయవిలసిత్వము గూడ నగుట తటస్థమగు గాననే మేము నిరాకరించితిమి. ఏలయన ఆసాంఘికమిత్ర యంత్రములకును తగినసమయము కలిగినపుడుమరల యుద్ధమునకు గడంగదయి. ప్రసిద్ధులు విల్పన గారు దేనిని వాంఛించుచున్నారో దానికొరకే మేము పోరుచున్నాము. దానికొరకే మావైరులను ప్రాణముల నర్పించుచున్నాము. దానిని మేము పముల నిర్వయించితిమి.

అమెరికా సెనెట్ సభ-సభ్యుల అభిప్రాయములు.

నాషింగ్టను, జనవరి 25:—ఇదివరకు అధ్యక్షు లెవ్వరును ఇంక ప్రాముఖ్యతకు విషయమున నుపన్యాస మియ్యలేదు. దీనిని చూచుట కొకవారము కావలెనని కమిషన్ గారు చుడపించిరి. అతివారము త్రోసివేయబడినది. ఈ యువన్యాసమునుగూర్చి సాధికార మగు చర్య జరుపుట కనకాశము లేదనియు చర్య నిరుపయోగమనియు విదేశ సంబంధ శాఖ సంఘాధ్యక్షుడు స్ట్రోమగారు నుడివెరి. సెనెట్ ను విల్పన గా కొక ముఖ్యమంత్రిముగ వాడుచున్నారని విమర్శించు ఈపన్యాస మొక ఖండితపు నుడివెరి. పెర్మెను గారును సెనెట్ తీర్మానమునలన విదేశ సంగ్రామములను ముగించ జూచుట ప్రోత్సాహపరుని లాడ్జిగారు నుడివెరి.

ప్రతికాభిప్రాయములు

ఎక్స్ప్రెస్ టెలిగ్రాంకం వెనీ

విల్పనగారి ఉపన్యాసముజర్మనులకు సంత్వప్తికరముగ నుండునని కాంటు టెరెస్ట్రోపుగారినిరని ఎక్స్ప్రెస్ టెలిగ్రాంకం వెనీకి వాషింగ్టను విలేజుకుడు వ్రాసెను.

జర్మను పత్రికలు

కోలోను నెనెటు

ప్రసిద్ధులు విల్పనగారు నుడివెరి రీతిని ఆమెరికా వారు పనిచేయ గడంగిన గాని ఉపన్యాస మాత్రమున సంగతి జరుగ నేరదు.

రెయిన్స్ వేస్తు థెయిల్స్ జయిటంగు పత్రిక.

విజయ విరహితముగు సందేహములవలన జర్మనులు గెలిచిన దానిని చమకొనవలెనట. ప్రతి దేశమునకును ప్రత్యేకముగ సముద్రమునకు మాగ్న ముండవలె నుటవలన జర్మనులు వదలగూడ దనుటయే. రష్యాకు డాడ్డి నల్లు వలెనే జర్మనీకి ఇంగ్లీషు ఛానలు ముఖ్యవహుమైనది.

కోయిలన్స్ వాల్కె-సు జయిటంగు పత్రిక

విజయ విరహితముగు సంగతి మా కనవసరము. పోలండు నుగూర్చి ప్రసిద్ధులుగారు నుడివెరి సహాయముగాదు. మే మంగీకరింప జాలము.

ఇటుల జర్మను పత్రికలు సంగతి వ్యతిరేకముగ వ్రాయుచున్నవి.

స్పెయిను పత్రికలు.

విల్పనగారి ప్రసంగముకేవలము ఆదర్శప్రాయము గాన సాధ్యముకాదని స్పెయిను పత్రికలు వ్రాసినవి.

ఇటలీ పత్రికలు.

రాక్షసత్వమున విజయము కలుగకుండుటకు పోరుచున్న దేశములకు విజయము కలిగిననే ప్రసిద్ధులు విల్పనగారి ఆదర్శములు సిద్ధింపగలవని ఇటలీ పత్రికలు వ్రాసినవి. కేవలపత్రికలు

ఆత్మగౌరవమును పరిత్యజించి మిత్రమండలి వారుసంగి చేసికొనవలెనని విల్పనగారు చేసిన మాధన ఆగ్రహ సంజనకము. ఆమెరికా ప్రాచీన చరిత్రమును లింకెలుగారి పౌరుషమును విల్పనగారు గమనింతురు గాక యని కేవల పత్రికలు వ్రాసినవి.

బంగాళా క్రొత్తవర్షురు.

కోనాడ ప్రభువుగారి యువన్యాసము.

లండను, జనవరి 24:—తూర్పు ఇండియా సంఘమున కాలేరైను ప్రభుగారి యువన్యాసమున కధ్యక్షత వహించి కోనాడ ప్రభువుగారి టెలుల నుడివెరి. ఆంగ్లేయుల ప్రాస్థభావముభారతాంగ్లేయజాతుల పరస్పరమైత్రిక ప్రబలమగు నభ్యంతర మనుట విజయ. ప్రాచీన సాంఘికాచారములను పూర్వ సాంప్రదాయములనుకలిపి నియమములనుగూడనమానమగు నభ్యంతరములే. కాలక్రమమున సామభూతి హెచ్చిన గాని ఈ యభ్యంతరములు తొలగవు. ఉభయదేశములవారును సద్భావముతో ఏక్షులారినీ చాలవని జరుగగలదు. మైత్రి కొరకును ఆతిథ్యముకొరకును అగ్రవర్ణముల భారతీయులు గూడ స్వీయమతాగ్రమునకు వెనుదీయుటలేదని నే ననుభవములవలన నెరుంగుము. ఇప్పుడు సద్భావమున కితరవిషయములుగూడ తోడగుచున్నవి. మాధ్య ప్రభువుగారి సంస్కరణముల ఫలితముగ ప్రభుత్వవ్యవస్థయు అత్యున్నతస్థానములలో గూడ భారతీయులు ఆంగ్లేయులతో సరిసమానముగ పని చేయుచున్నారు. దీనివలన మభ్యులకును గూడ చాల లాభము కలుగగలదు. ఆంగ్లేయుల అనుమానములు అనుభవములన తొలగి పోయినవి. అధికారమును ఉన్నత స్థానమును గోల్పోవకుండు చూచుకొనుట మాత్రమే ఆంగ్లేయుల సంకల్పమునభవము సత్కరూపమని భారతీయులు గూడ గ్రహింపగలిగిరి. సమానభావ్యతలను పంచుకొనుటవలన వారు పరస్పర స్వభావములను తెన్నగా గుర్తించ గలిగిరి. పరిపాలనమున భారతీయులకు పాల్గొనుట యందలి చిరాచిరకాల విషయమున పభిప్రాయభేద ముండిన నుండు గాక, దేశీయులలో ధీయులను పరిపాలనమున చేయ

కొనవలెనని మనము నిశ్చితముగ చేసిన ఏర్పాటును క్రమపద్ధతిని స్థిరముగ ననుసరింతుమనుటలో నెట్టి అభిప్రాయభేదమును లేదు. క్రమపద్ధతిని అభివృద్ధి కలుగవలె నని అత్యధికముగ కోరువారికి తన్ని గోధకముగ స్వల్ప సుఖ్యాకు లవలంబించిన మారణవిధాన మధిక సంతాప కారణమై యున్నది ఈ మహాసంగ్రామము మరయొక మైత్రివర్ధకకారణ మైనది సాంప్రదాయ మతాచారాదుల బలీకృతవలన నభిప్రాయభేద మెంత హెచ్చుగనుండునని రణరంగమున కలిగిన భ్రాతృత్వము ముందట నది నిలువజాలదు.

కోనాడ ప్రభువుగారి నుమలనుండి బంగాళీ పత్రికలు వ్రాసిన దీక్ష వ్యాసములవలన నా దేశముగ వీరిపట్ల కలిగిన వ్యతిరేకభావ మీ యువన్యాసమునలన కొంతవరకైన తొలగగలదు. హిందూదేశముపట్ల కొన్ని సదభిప్రాయములు మాత్రమే ప్రభువుగారి హృదయసీమ నుండగలవు గాని వారెట్టి వ్యతిరేకభావములతోడ నవటికి పోవువారు గారని మీగ్గా అబ్బును ఆలీచేగుగారు నుడివెరి.

నౌకా యుద్ధము.

లండను, జనవరి 25 — ఈ త్రేత సముద్రమున జర్మను యుద్ధ నౌకలను బ్రిటిషు యుద్ధ నౌకలు ముట్టడించి విద్యుజ్వలముల ప్రసరింప చేయ జర్మనులు విభ్రాంతులయ్యు త్రివ్రముగ పోరిరి; గాని బ్రిటిషు వారి గుండ్ల నూటికిని వేగమునకును వారాగలేకపోయిరి. జర్మను నౌకలు దాడికి బయలు దేరెనో వెల్లుల్లు చేవనుకు పోవుచుండెనో తెలియుదు గాని బ్రిటిషు నౌకలు లగినవేళ తగినవోట నేమరుపాటున వానిని దాక ననుట నిశ్చయము. జర్మనులు స్వాధికారమున నుండు కొన గోరిన సముద్రభాగముననే వారి నౌకలను బ్రిటిషు నౌకలు తరిమెను ఇట్టియుద్ధములం దిప్పుడు జర్మనులు 30-40 టూన్ల డో నౌకలను గోల్పోయిరి. దీనివలన జర్మనులు కొంతకాలము వరకును జీబ్రుజినంతగా నుపయోగింప కుండు రని కోవిదులు నుడివి రని హాండువారు దెలిపిరి.

హతశేషుల కధనము

యాముడిను, జనవరి 25:—వి 69 నౌకలోని హతశేషు లిటుల నుడివెరి. సోమవారమునాడు మధ్యాహ్నము 11 జర్మను యుద్ధనౌకలు రేవునుండి బయలుదేరినవి. 23-వ తేదీ రాత్రి రి గంటలకు దూరమున బ్రిటిషునౌకలు కనబడెను. వెంటనే ఫిరంగులు కాల్చబడెను. బ్రిటిషువారి లక్షలాగున కత్తి అద్విత్రియము. 69-వ నౌకకు దెబ్బలు తగిలెను గాని అది తప్పించుకొనుట దైవికము ఏలన బ్రిటిషునౌకలు గుడికి 4-5 చొప్పున రెండుగురులకు దానివెనుట నుండెను. పోరు జరుగ కుండుటకు ప్రయత్న లోపము కలుగలేదు గాన ద్రోహముండి తీరవలెను. చుక్కానియు దిక్పర్యవసయంధ్రమును విరిగి నందున 69-వ నౌక ఎమ్మ్యు ము ఖి ద్వార ము నకు వంకర టింకరగ పోవుచుండెను గాని యాముడిను దూరమున మరి 4 బ్రిటిషు యుద్ధనౌకలు కనబడుటచే నది యాముడిను రేవునకు పోయింది. ప్రధానయుద్ధము జీబ్రుజి యుద్ధ జరిగినది గాన ఈనౌక అన్నిటికిని వెనుక నుండుటచే తప్పించుకొనినది. తక్కిన నౌకలగతి మాకు తెలియదు గాని వానికి చాలవస్త్రము కలిగి యుండును.

మిత్రమండలి నౌకాదళాధికారుల సమావేశము.

లండను, జనవరి 24 —లండను నగరమున నౌకాదళ కార్యాలయమున ఈనెల 16 వ తేదీని ఇంగ్లాండు, ఫ్రాన్సు, ఇటలీ నౌకాదళమంత్రులు సమావేశమై నిర్ణీతవరకు వివిధ విషయములు చర్చించిరి

నౌకామంత్రుల సమావేశము

లండను, జనవరి 25 —ఈసభయందు వివిధదేశముల మంత్రుల లేకాభిప్రాయమైరి. దీనివలన నౌకాదళము సమగ్రము కాగలదు.

ముంచబడిన నౌకలు.

లండను, జనవరి 25 — (టెమిడో (బ్రిటను) రెయి ముంగా (నార్వే) వ్లాంపెరబర్గ (డెన్మార్కు) నౌకలు ముంచబడినవి. (టెమిడో నౌకలోని వారిని పడవనిండ్ ఎక్కించు కొని బయలుదేరిన యొక పడవ జూడ లేదు.

నౌకలను ముంచుట.

లండను, జనవరి 24 —చేపలపడవలపైని జర్మను జలాం తగ్రామి ఫిరంగులను కాల్చిముంచెను. పల్లెవారిండు చిన్నెడో నెలలో మిక్కుటముగు చలిలో వెగుడ్డలేకుండ్ బహుశ్రమ పడి దరిజేరిరి.

సేనాసేతి

అంధను, జనవరి 24:—ప్రస్తుతపు సేనాసేతినిబట్టి వ్యవసాయమునంటి ఆతిథ్యముకృషియం దున్న వారిలోగూడ 25 సంవత్సరములకు లోబడినవారిని వీరికొనవలసిన యవసరము వచ్చినదని యుద్ధకార్యాలయ కార్యదర్శి యగు డెప్టీ ప్రభుత్వగారును వ్యావసాయిక సంఘాధ్యక్షులగు ప్రోథో గారును చెప్పిరి.

అనుభవజ్ఞు లగు కృషివలుల నందరిని వ్యవసాయకృషి యందే యుంచవలెనని వ్యవసాయకులు పట్టుబట్టిరి. ఈ విషయమున వైనిక్యులు కృషివలులును గూడ కొంత స్పష్టతకొని మొనరింపవలెను. ప్రస్తుత మక్కరలేదని అధికారులు వదలి వేసిన 60 వేలయంది నుండి 80 వేల మందిని మాత్రమే యుద్ధ సంఘమువారి సమృత్తి లేకయే ప్రస్తుతము తీసికొందురు. గుఱ్ఱములు మున్నగు వ్యవసాయ జంతువుల శిక్షణమునందు సేర్పరులగువారి నసేతులను ప్రభుత్వమువారు వ్యవసాయకృషియందు నియమించుట కేర్పాట్లు చేసిరి. యుద్ధరంగమున పనిచేయుచున్న సేర్పరులకు కృషివలులలో కొందరిని మఱల బిలిపించుటకును ఏర్పాట్లు చేసిరి. యాంత్రికకృషి నెరిగినవారిని పలువురిని, దున్నుట, విత్తుట మున్నగు పనులయందు నియమించెదరు. గత 8 నెలలలో వ్యవసాయపు పనులు చేయుచున్న పనివాండ్ల సంఖ్యకంటె చాల హెచ్చు సంఖ్య నియమింపబడును.

క్రికెటు ఆటలో కోవిదుడగు నొక భారతీయుని మరణము.

అంధను, జనవరి 25:—భారతీయులలో క్రికెటు ఆటలో అద్వితీయుడను కీర్తిని ప్రపంచ మందంతట వ్యాపింపజేసి ఇంగ్లాండు దేశమునకుగూడ తన ప్రజ్ఞను చూపి ప్రసిద్ధిగాంచిన యెన్నపురిరాష్ట్ర సంబంధులగు కే. శేషచారి గారు అంధను నగరమున వైద్యకళాశాల వైద్యశాలలో 5 దినములు వ్యాధిబాధితులైయుండి నిన్న మధ్యాహ్నము కీర్తిశేఖరైరి.

కార్మిక మహాసభ.

అంధను, జనవరి 25:—కార్మిక ప్రతినిధి సంఘములు శ్రోతనమువారిలో చేరుట నామోదించుచు మాంఛెస్టరులో జరిగిన కార్మిక సభయందు కార్మిక మహాసభవారు తీర్మానించిరి.

గనుల పనివాండ్లను సేనలో చేర్చుట.

అంధను, జనవరి 25:—చిరకాలమునుండి యున్నవారిలోను కొంతగా చేరినవారిలోను అర్హతగల వారిని గనులలో పని వైన పనిచేయు వారందరిలో నుండియు తీసుకొనబడునని ప్రకటించిరి.

ప్రాస్తు

జర్మను లోడుట

అంధను, జనవరి 25:—పరాసువారి ప్రకటనము. బెర్లి ఆ బెరుకు దక్షిణమున 8 కిలోమీటరుల దూరమున శత్రువులు తీవ్రముగ ఫిరంగులను గాల్చి తలపడియోడి చాలనవ్వపడి వెక్కువయి పైనికులను గోల్పోయి పారిపోయిరి. రెండు శత్రువిమానములు నేల గూల్చబడినవి.

బాల్కను

రుమేనియారంగము

అంధను, జనవరి 25:—రుమేనియారాయువార్త:—టిరల బురగదనేలకు తూర్పున మేము తీవ్రముగబోరి శత్రువులను స్థానము కదలించితిమి. నదికి ఆగ్నేయమున మేమనగ్నందము సన్నిహితు గాని శత్రువులు మరల తలపడి క్షి మైలువరకు ముమ్మలను తరిమిరి రమేనియార ప్రకటించిరి.

గ్రీసు దొరతనమువారి క్షమాపణము.

అంధను, జనవరి 25:—డిశంబరు నెల 1-2 తేదీలను జరిగిన దుర్మయములకు చాల చింతించుచున్నామని యొక లేఖను వ్రాసి గ్రీసు దొరతనమువారు మిత్రమండలివారికి పంపిన వార్తవచ్చినది.

మెసపోటేమియా

మెసపోటేమియా వార్త.

మెసపోటేమియా, జనవరి 20:—శత్రువుల గుండ్ల కొట్టుమీదను యంత్రకాలమీదను ఫిరంగుల బారకీసుల మీదను సేతుదయమున మా విమానములు గుండ్లను వదలెను.

“మహమ్మదు హస్సేనులో శత్రువుల దాడివలన చాల నష్టము కలిగినను మీరు చలింపక నిలచి నందులకు మిమ్మల్నినందించుచున్నా”నని అచటి తురుష్కు సేనానికి తురుష్కులైన సర్వాధికారి తంతివార్త నంపెను.

అమెరికా

శత్రు నౌకలు.

అంధను, జనవరి 15:—జర్మను దోపిడి నౌకలతో కలియుటకు జర్మను యుద్ధ నౌకలుగూడ ప్రయత్నించుచున్నవని దొరతనము వారి కనుమానము కలిగినది. నిర్బంధిత యుద్ధ నౌకలోని నావికు లిదివరకే వెళ్లిరి. జాగ్రత్త పుచ్చుకొన వలెనని దొరతనమువారిని హెచ్చరించిన జెనీస్ నుండి తంతి వార్త వచ్చినది.

జర్మని

రష్యాతో ప్రత్యేకముగ సంధి.

పారిసు, జనవరి 25:—ప్రత్యేకముగ రష్యావారు సంధి చేసికొన నంగీకరించినచో రష్యావారికి కనిష్టాంటునోపియ నగరము నిచ్చెదమని జర్మనులు రాయబారము వెళ్లెదని ఫిగనో పత్రికలో హానోటకున్నగారు వ్రాసిరి.

హాలండు

డచ్చి తూర్పు ఇండిసుదీవులలో

జర్మను మతగురువులు.

ఆమ్స్టర్డం, జనవరి 25:—ప్రభుత్వ కార్యనిర్వహణ మునకు జర్మను మతగురువులు ఆభ్యంతరము కలిగించుచున్నారని. దీనివలననే ఇటీవల బటకుప్రాంతమున విప్లవము జరిగినది. అని ఇండిసుదీవులలోని పత్రికలు వ్రాసిన వని వెల్లెవరము నుండి తెలిగ్రాపుపత్రికకు వార్తవచ్చినది.

గోనెసంచులు—జనపవార దిగుమతి.

హేగు, జనవరి 24:—గోనె సంచులను జనపవారను దిగుమతి చేయుటకు మరల ఏర్పాట్లు చేయ బడినదని హాలండు ఓవర్సీసు బ్రట్టవార్త ప్రకటించిరి.

బెలియము

బెలియనులకు ప్రవాసము.

అంధను, జనవరి 24:—బ్రుసెల్సునుండి ప్రజలను తీసి కొనిపోవుట శనివారమునా దారంభమైనది. స్టేషనునొద్ద సిరంగుల నుంచిరి. ఫిరంగులను మోటారు బండ్లమీద నుంచి కాపలా కాయునట్లు చేసిరి.

జపాను

జపానులో రాజకీయ విషమస్థితి.

టోక్యో, జనవరి 24:—కేవలము దేశీయ విషయములను గూర్చియే విషమస్థితి కలిగినది. రాజ్యాంగసభలో ప్రభుత్వవర్గమునకు పరాజయమునూ మూర్ఖుల కలుగ వచ్చును.

స్పెయిను

స్పెయిను పైనికోద్యోగిని పైనికాధికారులు విచారణచేయుట.

మెడిడు, జనవరి 25:—బార్సిలోనాలో స్పెయిను పైనికాధికార వర్గములోని మేజరు ప్రాస్సిపోగారి కచటి జర్మనులు విందుచేసి నపు డాతడు మిత్రమండలిని దూరచు జర్మనుల విజయమును కోరుచు మహానెలించినందుల కతనిని పైనికాధికారులు విచారణ చేసెదరు.

స్పెయిను ప్రధాన మంత్రిని చుప నెత్తించుట.

మెడిడు, జనవరి 25:—ప్రధానమంత్రి గొమనోను స్సుగారు నెవేలీనుండి మెడిడుకు రైలుబండితో పోవుచుండగ రైలు మార్గమున కడ్డముగ హుమలను వెళ్లిరి. బండి వారి మీదుగా పోయినది గాని తిరుగబడలేదు. పట్టాలనుండి తొలగలేదు.

స్విజర్లాండు

స్విజర్లాండువద్ద జర్మనుసేన.

అంధను, జనవరి 25:—జర్మనులు స్విజర్లాండు నదికడ 4 లక్షలు మొదలు 7 లక్షలవరకు సైనికుల నుంచిరి. ప్రాస్తు ఇటలీలో నెటువీలైన నటు లీ సేనను నడుపుటకు వీలుగా వారుంచిన డెయిలీ మొయలు పత్రిక కొకవిలేఖకును వ్రాసెను.

దేశీయ తంతి వార్తలు

(మా విలేఖకుల వద్దనుండి.)

శిల్పి

రాజప్రతినిధిగారికి వచ్చిన యుద్ధవార్త.

శిల్పి, జనవరి 24:—ఈనెల 22-న తేదీని ఇండియా మంత్రిగారిటుల తంతివార్త నందిరి.

బ్రిటిషురంగము.

బ్రిటిషువారి కందకములపైని దాడి సలుపుటకు జర్మనులు చేసిన ప్రయత్నములు విఫలమైనవి.

స్రాన్సురంగము.

మ్యూజానడికి కుడితట్టున జర్మనులు ఫిరంగులను కాల్చి తలపడి యోడిరి.

ఇటలీరంగము

విశేషములు లేవు.

రష్యారంగము

కొన్ని చిన్న యుద్ధములు జరిగినవి. మూర్ఖు లేదు.

రుమేనియా రంగము

మాల్డేవియా ఒయిలుజు లోయలలో శత్రువుల ప్రయత్నముల కభ్యంతరముకలిగినది. సెరెతువొద్ద శత్రువులు మరల ముందుకు రాలేదు.

తూర్పుఆఫ్రికా

రెఫెజిజిల్లాలో జర్మనులను చుట్టుముట్టుప్రయత్నము జరుగుచున్నది. బ్రిటిషు సేనలు రఫెజి డెల్టాలో ప్రవేశించెను. మాన్జియొద్ద గూడ సేనలు చేరుచున్నవి.

సింలా

ప్లేగువ్యాధివలన నైజాము రాష్ట్రమున 3671 మంది చనిపోవుట

సింలా, జనవరి 25:—ప్లేగువ్యాధి చాల చురుకుగా హెచ్చుచున్నది. ముఖ్యముగా బొంబాయి సింధురాష్ట్రము సంయుక్త పరగణాలు మధ్యరాష్ట్రములు హైదరాబాదు సంస్థానములలో వ్యాధి హెచ్చుగా నున్నది.

ఈనెల 20న తేదీతో ఆంధ్రులకు వారమున మొత్తము 13947 మరణములు తలపడినవి. వివరములు బొంబాయి సింధు-4507; చెన్నపురి-852; బంగాళము-2; బీహారు- 598; సంయుక్తపరగణాలు- 2033; పంజాబు- 37; బర్మా-194 మధ్యరాష్ట్రములు-1581; మైసూరు- 336; హైదరాబాదు- 3671; మధ్యయండియా 315; రాజపుత్రస్థానము-16.

బొంబాయి

పల్లెకు సర్వీసు కమిషను రిపోర్టు.

బొంబాయి క్రానికలు పత్రిక.

బొంబాయి, జనవరి 25:—బ్రిటిషువారి దృక్కోణము మారినదని 2½ వత్సరములనుండి వివరముచుండుట చేత నీ రిపోర్టు ప్రాముఖ్యము పోయినది. సరుకాల్పకృషిలు ‘వ్యాయాధిపతుల స్థితి’ వ్యాయవిచారణ కార్యనిర్వహణాధికారి జనము మున్నగు ముఖ్యనియమములను గూర్చి కమిషనువారి శ్రీరామము ప్రబలమగు నాగ్రహమును కలిపించుచున్నది. భారతీయులకు మరికొన్ని యుక్త్యోగము లొసగువడకలెవర విషయము మూలబడి స్వరాష్ట్రప్రవాసవిషయము ప్రజలనట్లల నాడించు తరీ నిది నిరూపయోగము. ఈదేశమందు ప్రముఖులగు విద్యాధికులలో నెక్కువయిది దీనిని సహింపరు. దీని నొక మూలద్రోసి మనము నడవకలెవరు.

పంజాబు

కుట్ర కేసులు.

లాహోరు, జనవరి 25:—గడగవిప్లవకారులలో చేరిన డాక్టరు మధురాసింగును కొన్ని నెలలక్రితము విచేతములలో పట్టుకొనిరి. అతడిపుడు లాహోరుచేరసాలలో నున్నాడు.

చితుసింగను మరియొక సిక్కు కొన్నియెండ్లుగా యూరోపుదేశమున విపరీతవర్ష జరుపుచున్నాడు. అతనిని గూడ నిటీవల పట్టుకొని లాహోరునకు తీసికొనివచ్చిరి.

1915 లో లాహోరునుండి సరిహద్దు వాటిసోయి హిందూస్థానీ దోపిడిగాండ్రతో చేరనెంచిన విద్యాధికుల ముగ్గురిని పట్టుకొని హిందూదేశమునకు గొనివచ్చిరి. లాహోరుకుట్రకేసు కనుబంధమగు నుండికేసులో ముద్రాయాలు 5 గురు. వీరిలో ఒకనికి యావజ్జీవవ్యవస్థాంతర వాసమును మరియొకనికి 14 ఏండ్లు ద్వీపాంతరవాసమును తక్కిన ముగ్గురికి వరుసగా 5-3 ఏండ్లును, 11 నెలలును కారాగృహవాసమును విధింపబడెను.

పబ్లిక్ సర్వీసు కమిషను రిపోర్టు

సమకాలిక పరిక్షలను తిరస్కరించుట

ప్రతిపక్షియును ఖండించుట

ప్రతి కూలములగు సూచనలు

(-o-)

స్వయము అధికము చేయుట.

(1) పబ్లిక్ సర్వీసు ఉద్యోగములలో ఎక్కువతరగతి తక్కువ తరగతి అని విభేదము కల్పింపవలసి వచ్చినప్పుడు ఆ విభేదములను జాతి భేదములను బట్టి గాని వేతనముల తారతమ్యమును బట్టి గాని ఏర్పఱచుకొనడము.

(2) తక్కువ తరగతి యుద్యోగములనుండి ఎక్కువ తరగతికి ఉద్యోగవృద్ధి నొసంగబడినవారిని ఇంగ్లండునుండి పిలిపించినవారితో సమానముగా పరిగణింపవలయును. వారి వారి యోగ్యతలను బట్టి ఎక్కువ తరగతి యుద్యోగములలో ఏర్పాటుననుకూల అర్హులగు గణించవలయును. ఈ దేశమున నుద్యోగవృద్ధి నొంది ఉన్న ఉద్యోగముల బాంధవవారిని, ఇంగ్లండునుండి పిలిపింపబడినవారిని ఒక పక్షికయందే నిరూపింపవలయును. జాతితాలలో పేర్లు ప్రకటింపబడిన తేదీల గాయతు ఎవరెవరు ఎక్కువకాలము సర్వీసు చేసియుండినో ఆ విషయమును గూడ నూచింపవలయును. ఇండియను సివిల్ సర్వీసు ఉద్యోగుల విషయమున తప్పు ఉద్యోగవృద్ధి నొసంగబడి ఉన్న తిరగతి యుద్యోగములకు బోయినవారందఱిని ఆ సర్వీసునందు స్థిరపఱుపబడిన వారినిగా గ్రహించవలయును.

(3) వైద్యము, పబ్లిక్ వర్క్సు, రైల్వే, సర్వే, ఆను సివిల్ కాఖలందు సేనా కాఖోద్యోగులను కొన్ని మరతుల క్రింద నియమించు పద్ధతిని ఇంకను జరిగించు చుండవలెను. సేనా కాఖోద్యోగులను నాణేముల టంకకాల లంఘన నియమింపవచ్చును. ఇతర కాఖలందు సేనా కాఖోద్యోగులను సివిల్ పనులందు నియోగించు పద్ధతిని మాన్పవలయును. బర్మాలోని సివిల్ సర్వీసు విషయమున ఈ కార్యక్రమమును నెమ్మదిగా ననులు జరుపవలయును.

(4) పోస్టు అండ్ టెలిగ్రాఫ్ కాఖ ఉత్తర హిందూ స్థానమున సాల్టా కాఖ, కప్టము కాఖ, ఆర్థిక కాఖలందు ఇండియను సివిల్ సర్వీసు ఉద్యోగులను నియమించు పద్ధతిని ఇంకను జరిపించు చుండవచ్చును. ఇండియను సివిల్ సర్వీసు ఉద్యోగులే బర్మా యందు లాండు రికార్డును నిర్వహింప, రిజిస్ట్రేషను, సాల్టా ఎక్సైజు కాఖలను, చెన్నై పురియందు సర్వే కాఖను తనిఖీ చేయుచుండవచ్చును. వ్యవసాయ కాఖ వైరెక్టులను గా వారి నీక ఏర్పఱుప గూడదు. హరల్ కమిషను రిపోర్టులను నేర్పఱుపినా నియమం ఇండియను సివిల్ సర్వీసు వారి నేర్పఱుపవలయును. పోలీసు ఇన్స్పెక్టరు జనరలు ఉద్యోగులను ఇండియను సివిల్ సర్వీసు ఉద్యోగస్థులనుండి తీసికొనగూడదు. కాని రిగిన యోగ్యతలను గలిగియున్న పోలీసు ఉద్యోగుల వెనుక ఇండియను సివిల్ సర్వీసు ఉద్యోగులను పోలీసు ఇన్స్పెక్టరు జనరలు ఉద్యోగములకు హక్కుగలవారుగా నుండవలయును.

(5) ఉన్నత ఉద్యోగములకు తక్కువ ఉద్యోగములకు నడుమగల ఉద్యోగములను "ప్రావిన్షియల్ సర్వీసు" అని పిలువగూడదు. ఏరాష్ట్రమునందైన నట్టి యుద్యోగము లేనట్లును బడినయెడల ఆయా రాష్ట్రముల పేర్లు ఆయా యుద్యోగములకు నీయవలయును. హిందూ దేశ ప్రభుత్వమువారి యుద్యోగము లందున్న వారు మొదటితరగతి రెండవతరగతి యుద్యోగస్థులుగా పరిగణింపబడుదురు. విద్యా కాఖయందును ఈ మేలు పఱుగుచుండును. (6) ఏయే యుద్యోగములకు హిందూ దేశములోని వారినే నియమించుచున్నారో, ఆయా యుద్యోగములకు భారతీయులనే నియమించుచుండవచ్చును. హిందూ దేశ ఆర్థిక కాఖనుగూడ ఈక్రింది చేర్చవచ్చును. సేనా విషయపు ఆర్థిక కాఖయను (సేనా సంబంధములగు చిక్కులున్న నే తప్పు) ఈ క్రింది చేర్చవలెను. కప్టము కాఖ విషయమునందుగూడ ఇట్టిచర్యనే కాలక్రమమున దిక్కిన వచ్చుచుగాని ప్రస్తుతము ఆంగ్లదేశమునుండి కొంతకాలమునకు ఉద్యోగాస్థులగు వారిని రావించుచుండవలయును. పూర్తిగా విరోధా ఖండమునుండిగాని, లేక కొంతవఱకు ఆ ఖండమునుండియు, కొంతవఱకు భరతఖండమునుండియు ఉద్యో

గులు నియమింపబడు నుద్యోగములను మూడు విధములుగా పరిగణింపవలయును:— మొదటిదానియందు ఇండియను సివిల్ సర్వీసును, పోలీసు కాఖయు నుండును. ఈ కాఖలలో నియమింపబడు నుద్యోగు లనేకులు ఆంగ్లదేశమునుండియే రావించుపడవలయును. రెండవదానియందు విద్య, వైద్య, పబ్లిక్ వర్క్సు మున్నగు కాఖలు చేరును. వీనియందు ప్రాక్ పాస్టాత్త ఉద్యోగులు నియమింపబడవలసిన కారణములుగలవు. ఈ ఉద్యోగములకు రెండు దేశములనుండియు నుద్యోగులను నియమింపవలయును. మూడవదానియందు వ్యవసాయము, జంతు వైద్యము మున్నగు కాఖ లుండును. కాలక్రమమున నీయుద్యోగములకు ముఖ్యముగా భరతఖండము నుండియే యుద్యోగుల నేర్పఱుప వలయును. యూరపుఖండమునందలి ఏయే దేశముల విద్యాసంస్థాపనలలో ఆయా దేశముల నుండియే ఉద్యోగులు నియమింపబడుదురు. ఇట్టివిధి హిందూ దేశమునందును గలుగు సంవత్సర హిందూ దేశ విద్యాసంస్థాపనలను వృద్ధి నొందింపవలయును. (7) ప్రభుత్వమువారు విద్యాధి వేతనముల నొసంగు పద్ధతి మూలమున యూరోపియనులు కాని వారిని సివిల్ సర్వీసునం దెక్కువ చేయుటకు వీలులేదు.

(8) కొన్ని కాఖల యుద్యోగములందు కనీస పక్షము నియమింప వలసిన సంఖ్యకు తక్కువగాకుండ భారతీయులను నియమింపవలయును. ఆ సంఖ్య కంటె ఎక్కువ మంది భారతీయులు నియమింప బడలేదా యను సంకోచమున కెడము తేకుండుటకు ఈ మాత్రమునే సర్వత్ర ఆనుసరణియ. మగు నట్లు ఏర్పఱుప గూడదు.

(9) ఈ ప్రకారము ఉద్యోగములందు భారతీయుల సంఖ్యను వృద్ధి చేయుటకు వీలు కానియెడల క్రింది పట్టికలో చూపబడినట్లు క్రొత్తచర్యను ఆనుసరింపవలయును. హిందూ దేశమునందు సాంకేతిక (టెక్నికల్) పరిస్థాపనలను వృద్ధి చేయవలయును. ఉద్యోగములందు ఖాళీలను బాగుగా బహిరంగ పఱుచుట కేర్పాట్లు చేయవలెను. విదేశములనుండి పిలిపింపబడు ఉద్యోగుల ఏర్పాట్ల విషయమున సలహాల నిచ్చుటకు భారతీయ ఉద్యోగులను నియమింపవలెను. 10 సంవత్సరముల కొక్కొక పర్యాయము వివిధ జాతులనుండి ఎందరెందరుద్యోగులు నియమింపబడినో ప్రకటింపవలయును. ఏకాఖలందైనను ఆనుభవముగల తక్కువ యుద్యోగులకు ఉద్యోగవృద్ధి నొసంగి వారివలన పనిచేయుచుటయో లేక ఆనుభవములేని విదేశీయులను రావించి వారివలన పనిచేయుచుటయో ఈ క్రింద పేర్కొన బడినప్రకారము నిర్ణయింపవలయును. ఎక్కడనైనను యువకులకు అనకాళములను ముఖ్యముగా నొసంగవలయును. సాధ్యమైనచోట్ల విదేశములనుండి ఉద్యోగులను నియమించుపద్ధతినే ప్రోత్సహింపవలయును.

(10) ప్రస్తుతపరిధితులనుబట్టి హిందూ దేశమునందు ప్రభుత్వోద్యోగములకు ఉద్యోగులను నియమించు విషయమున పోటీపరీక్ష లేర్పాటు చేయుటకు వీలులేదు. ఇట్టి పోటీపరీక్షలుండు చోట్ల ఉన్న పద్ధతినే ఆనుసరించుచుండవలెను.

(11) ఏకాఖ ఉద్యోగములకైనను అధికారు లుద్యోగులను విదేశములనుండి రావించునప్పుడు కొన్ని సంఘములను, హోల ప్రకారము నడచుకొనవలయును. ఈ సంఘములందు పూర్తిగా ఆయా కాఖలకు సంబంధించిన సభ్యులే యుండగూడదు. విద్యాసంస్థాపనలతో సంబంధముగల కొందఱు సభ్యులను వారియందుండవలయును. అనధికార భారతీయ సభ్యులను కొందరుండవలెను. ఉద్యోగములలోని ఖాళీలను బాగుగా ప్రకటించి దరఖాస్తుదారులు సలహానిచ్చు సంఘములలో నెవ్వరితో ఉద్యోగవిషయమున శోక్యము గలిగియుండకుండునట్లు జాగ్రత్త చేయవలయును. ఇంగ్లండు నందును ఏర్పఱుపవలయును.

(12) హిందూ దేశము నుండియే యుద్యోగులను ఏర్పఱుచుకొనునప్పుడు, ఆ యుద్యోగములకొరకు కనీసపక్షముండవలసిన విద్యా యోగ్యత లుద్యోగులకు ఖండవలయును. దరఖాస్తుదారు లందఱికిని ఒక విధముగా యోగ్యతయే యుండవలెను. అన్నతల పరిమితి యందఱికి నుండవలయును.

(13) ప్రత్యేకముగా కొన్ని పరిశ్రమలందు హిందూ దేశము గలవారిని రావించు బ్రతుల్నించు చున్నప్పుడు సాధ్యమైనంత వఱకు ఉత్తములను పిలిపించుటకు జాగ్రత్త పఱుపవలెను.

(14) నూచింపబడిన పద్ధతుల ప్రకారము ప్రాచీనిధ్యము నేర్పఱుచుటకు హిందూ దేశ ప్రభుత్వమువారు తమ యధికారమును వినియోగించినయెడల అన్ని జాతుల ప్రాచీనిధ్యమునకును క్రమమగు నేర్పాట్లు చేయవచ్చును.

(15) అన్యథా చెప్పబడిన నే తప్పు ఆంగ్ల దేశమునుండి పిలిపింపబడిన ఉద్యోగు లందఱును రెండు సంవత్సరములవఱకు పని నేర్చుకొనవలయును. ఇండియను సివిల్ సర్వీసు ఇండియను అటవీకాఖ సర్వీసు ఉద్యోగులను ఇంగ్లండునందు కొంతకాలము పని నేర్చుకొనవలెను. అటవీకాఖ సర్వీసు ఉద్యోగులు ఇంగ్లండునుండి బయలుదేరువఱకు మాత్రమే పని నేర్చుకొనవలెను. ఆంగ్లదేశమునందలి అటవీ విద్యాశాలలు విశేషముగా వృద్ధిపఱుపబడినందున, అటవీకాఖకొరకు ఉద్యోగుల నా పాతశాలల నుండియే రావించవలయును.

(16) క్రొత్తగా రావించబడిన ఉద్యోగులకు ప్రారంభమున ఉద్యోగశీక్షణము నొసంగుట క్రింద నూచింపబడిన విధమున బరుప వలయును. ఉద్యోగశీక్షణమును నిర్వహించు నధికారుల అంతర రాష్ట్రీయ సమావేశములు జరపుచుండవలయును.

(17) ఉద్యోగుల వేతనముల నేర్పఱుచు సందర్భమున అర్హులగు సంవియుద్యోగులు లభించి వా రా యుద్యోగము లందే చాలకాలము గౌరవనీయులుగా నన్యుకముతో పని చేయగలుగుట కంతజీత ముండిన బాగుగనుండునో అంత జీతమునే ఏర్పాటు చేయవలెను. లంచములు మున్నగువాని కవకాళములు లేకుండునట్లు చేయవలెను.

(18) అన్యథా ప్రకటించిన నే తప్పు ఉద్యోగులకు వేతనములందు క్రమవృద్ధి గలుగునట్లేర్పఱుపవలెను. ఇట్టి చర్య వీలగునట్లు అప్పుడప్పుడు వచ్చు ప్రత్యేకోద్యోగముల నలని వేతనవృద్ధి నూత్రములను సంస్కరింపవలెను.

(19) సామ్యమారకమున తరగగు మొత్తముని వేరుగా నియమించుచున్న సామ్య నీక ఈయగూడదు. సాధారణముగా ఈ మొత్తమును జీతములందు జేరపోవును.

(20) యూరపియను ఉద్యోగులకైనను, బ్రిటిషు పాలితులగు భారతీయోద్యోగులకైనను జీతములను నిర్ణయించు విషయమున ఏకాతి కాజాతి విషయముగ ప్రత్యేకముగా పరిష్కరింపవలయునుగాని జాతిభేదములనుబట్టి పరష్కరింపగూడదు. వేతనవిషయమున వేరువేరు క్లుంపిన బాగుగా నుండుననితోచు సర్వీసులందు ఆయా యుద్యోగుల యోగ్యతా యోగ్యతలనుబట్టి ఆభేదమును నిర్ణయింపవలయును గాని జాతినిచక్షణమును బట్టి భేదమును పాటించ గూడదు. హిందూ దేశమునందే యుద్యోగులు లభించు సర్వీసుల విషయమున జీతమును బ్రిటిషు ప్రాంత భారతీయోద్యోగుల కిచ్చు సామాన్య వేతనపరిమితిగా నుంచి ఇంగ్లండునుండి వచ్చువారికి వారి యుద్యోగ కాలమునకు ప్రత్యేకపు జీతము లొసంగవలయును. కొన్ని కొన్ని కాఖల యుద్యోగములందు రెండు జాతుల యుద్యోగులకును సమాన వేతనము లుండుట ఆచారముగా నున్నది. అట్టి యుద్యోగములకు సమాన వేతనములే యుంచవలయును. యూరపియనులగు ప్రభుత్వ నిర్వాహకోద్యోగుల జీతములు భారతీయోద్యోగుల జీతములకు తక్కువగా నున్నయెడల రెండును సమానముగా నట్లు చేయవలెను. విద్యాకాఖయందు త్వరలో సమాన వేతనమును లభింపజేయవలయును. యూరపునందు విద్య నేర్చుకొనినవారిని యూరపునందే రావించినయెడల వారికి యూరపియనులవలెనే వేతనము లొసంగవలయును.

(21) దిగున నూచింపబడినట్లు వేతనముల నేర్పఱుపవలయును. హిందూ దేశమునుండియే ఉద్యోగులను నియమించునప్పుడు మానమునకు ఉద్యోగుని జీతము 250 రూ॥లనుండి 500 రూ॥ల వఱకు నుండవలెను. అధికయోగ్యతలు కావలసినచిన్న యుద్యోగముల విషయమున వేతనవృద్ధియు నొసంగవలయును.

(22) కార్యక్రమమునకు భంగములేకుండ సక్రమముగా జరుగుట కొరకును అందఱును అందఱునీ అన్ని కార్యాలయమును నియమింప వలయును.

(23) విశేషములనుండి నియమించబడిన యుద్ధాగ్రుల విషయమున ఉద్దేశ్యకృతుల ననుసరించి జీతపు లెక్కలను జాగ్రత్తతో చూచుచుండ వలెను. సెలవులు, శిక్షణ కాలము మున్నగు సమయముల ననుసరించి నియమిత కాలము నందు మార్పులు చేయవలెను. ఎంతయైనా ప్రతి సంవత్సరమును ఆంగ్ల దేశమునుండి రావించవలయునో నిర్ణయించుటయు దతి జాగ్రత్తతో నుండి నియమింపవలెను. లెక్కలను ఎప్పటికప్పుడు తప్పక సక్రమముగా నుండునట్లు ఈ కట్టుదిట్టము లున్న నేతనప్పటి మున్నగువానియందు జెప్పడైన లోపము గలిగినయెడల యోగ్యతా యోగ్యతలను బట్టి ప్రత్యేక భృత్యము లుద్దేశ్యముల కొరకుగలయును.

(24) ప్రస్తుతమున్న ప్రమాణ బత్తెముల సూత్రములను సవరించి ఉద్దేశ్యముల తరగతుల నేర్పడుట కొక సంఘము నేర్పాటు చేయవలెను. ఉద్దేశ్యములు ఒకచోటినుండి ఇంకొక చోటికి బదిలీ యై (కుటుంబపరివారముతో సహా) వెళ్లనప్పుడు వారు భరించి యుండి ప్రభుత్వమునా రాసంగతులైన కర్బులను వారి కిచ్చుటకు తక్షణ మేర్పాటు చేయవలెను.

(25) వాస్తవ్యులను కొంత ఇచ్చు బత్తెములను గూర్చిన నిబంధనలను సవరింపవలెను.

(26) బర్మాకు బంధువు మద్యములను బర్మాభ్యుత్థము సొంతగవలెను.

(27) ఉద్దేశ్యములకు తమ కార్యనిర్వహణముకొరకు ఉచిత ప్రమాణపత్రముల నమర్చవలెను.

(28) ఉద్దేశ్యములు సులభపాలనావిధాని నిర్బంధముగ తొలగింపవలెను.

(29) ప్రభుత్వమునకు అత్యధా నిర్ణయించిననే తప్ప సివిలు సర్వీసు లెక్కలను సవరించు 459 వ సూత్రముక్రింద వచ్చు ఉద్దేశ్యములు 55 సంవత్సరముల ఈ కుడం యుద్ధాగ్రము నుండి తొలగవలయును.

(30) వెళ్ల సెలవుల సందర్భమున భారతీయుల సెలవు నిబంధనలను, యూరప్షియన్ల సెలవు నిబంధనలను చేరు చేరుగా నుంచవలెను.

(31) యూరప్షియన్ సర్వీసు సెలవు నిబంధనలను సంస్కరించి ఎక్కువ జీతముతో సెలవు లభించుటకు వీలుండు నట్లు చేసి ప్రివిలీజ్ సెలవు నాలుగు మాసములవఱకు చెల్లు నట్లు అమర్చవలయును. ఫర్లో సెలవు విషయమున సూచించబడిన నిర్బంధ వరకు లండవలెను.

(32) ఇండియన్ సర్వీసు సెలవు నిబంధనలను సంస్కరింపవలయును. నాలుగు మాసముల ప్రివిలీజ్ సెలవు పరిమితి నేర్పడువలయును. బత్తెములనుగూడ వృద్ధి చేయవలెను.

(33) ప్రత్యేక పరీక్షలకు చదువుటకు పోవు ఉద్దేశ్యముల సెలవు నిబంధనలను సంస్కరింపవలయును. ఉద్దేశ్యముల ప్రత్యేక సమస్యలను బాగుగా చదివి గ్రహించుటకు గల నిబంధనల తగ్గింపవలెను.

(34) ఉద్దేశ్యముల కందజీని ఒక విధముగా కించము నిబంధనలే యుండవలెను. అందఱును 30 సంవత్సరముల కాలము పని చేసి యుండిన నే కించము కర్మాత గలుగును. 25 సంవత్సరముల నయకు జాతిన వెనుక ఉద్దేశ్యములలో చేర్చుకొనబడిన వారికి కొంత సమపాదముచేసి వారును 25 సంవత్సరములు పనిచేసిన వెనుక ఇష్టము వచ్చిన యెడల పింఛను తీసికొనవచ్చును. కాని వీరికి ఉపకారవేతనము కొంచెము తక్కువ ముట్టును. 25 సంవత్సరముల ఉద్దేశ్యములను ముగిసిన వెనుక ప్రభుత్వము వారుద్దేశ్యములను నిలిపివేసి పింఛను లొంగవచ్చును.

(35) పింఛను పరిమితిని వృద్ధిచేయవలెను. ప్రత్యేకము నేర్పాటుచేసిన ఉద్దేశ్యముల ప్రత్యేక పింఛను తీసికొనవచ్చును.

(36) కుటుంబ పింఛనుకు చేరువేయవలెనట్లు ఉద్దేశ్యములకు లెక్కచేసి నిర్ణయించవలెను.

ఇండియన్ సివిల్ సర్వీసు

1. బర్మా సివిలు సర్వీసు ఉద్దేశ్యములలోనికి మిలిటరీ యుద్దాగ్రులను తీసికొనివచ్చి వెల్లెడి వద్దటి క్రమక్రమముగా రద్దుచేయబడవలెను.

2. యుద్ధాగ్రుల నిషేధములలో హిందూదేశములకిది వర్తింపనట్లు 1861-వ సంవత్సరపు ఇండియన్ సివిల్ సర్వీసు ఆక్టును పరిణామించు తేయుటకై శాసన మేర్పడవలెను. ఈ యాక్టులో పేర్కొన

బడిన యుద్దాగ్రములు ఇండియన్ సివిలు సర్వీసు ఉద్దేశ్యములలో సరి తూగవలెను. లండను పరీక్షలో కృతార్థులు కాకపోయినను భారతదేశీయులు ఇండియన్ సివిల్ సర్వీసులోనికి చేర్చుకొనబడుటకు విని విహితమైన యద కాశమును కూడ కలిగింపవలెను. అట్టి శాసనమును కాసించు లోపల ప్రతిరాష్ట్రములలోను ఇండియన్ సివిల్ సర్వీసు ఉద్దేశ్యములు ఇండియన్ సివిల్ సర్వీసువారికిని ప్రావిన్షియల్ సివిల్ సర్వీసువారికిని కూడ ఇచ్చుచుండవలెను; చిట్టనివరకు ఇండియన్ సివిల్ సర్వీసు ఉద్దేశ్యములకు వచ్చేడి ప్రావిన్షియల్ సివిల్ సర్వీసు ఉద్దేశ్యములను తాత్కాలికముగా ఇండియన్ సివిలు సర్వీసు ఉద్దేశ్యములకే నియోగింపవలెను. సివిల్ సర్వీసు ఉద్దేశ్యములకు నియోగింపబడిన యితర ఉద్దేశ్యములు ఇండియన్ సివిల్ సర్వీసు వారితో సమాన ప్రతిపత్తి కలిగియుండవలెను; తమ సామగ్గాయ్యలను బట్టి వారు సివిల్ సర్వీసు ఉద్దేశ్యముల కన్నిటికిని అర్హులుగా నుండవలెను.

3. ఇంగ్లండులో ఉద్దేశ్యగాభ్యుత్థుల విషయమున జరగు వైద్యపరీక్ష యొక్క కఠినముగ గావించబడవలెను. రెండు పరీక్షలు జరగవలెను. ఒకటి పని నేర్చుకొనుట కుపక్రమించు నప్పుడును, మరొకటి పని నేర్చుకొనుటకు ముగించిన తరువాతను జరగవలెను. సివిల్ సర్వీసు కమిషనరుల చే ఉద్దేశ్యములలోనికి తీసికొనబడిన వైద్యులకును (ప్రాక్టిష నరులకును) హిందూదేశ కార్యాలయము యొక్క వైద్యులవ సంఘమునకును సంబంధముండవలెను. వదలివేయబడిన యభ్యర్థి యిష్టులు చేయుట కధికారము గలదు.

4. తాము హిందూదేశము ప్రవేశించు నప్పుటికి 22 లేక 23 సంవత్సరముల వయసు గలిగి యుండుట కవకాశము కలుగునట్లు లండనులో అభ్యర్థులెన్నకొనబడవలెను.

5. ఇంగ్లండునుండి నేరుగా ఇండియన్ సివిల్ సర్వీసు ఉద్దేశ్యములకు నియమింపబడినవారు ఇంగ్లండులో 3 సంవత్సరములు పని నేర్చుకొనవలెను.

6. లండనులో జరగెడి బాహ్యపు పోటీ పరీక్షకు హాజరు కాగోరువారు పరీక్షకు పూర్వము వచ్చేడి జనవరి నెల 1-వతేది నాటికి 17-19 సంవత్సరముల లోపలి వయసు వారుగా నుండవలెను.

7. లండను నందలి బాహ్యపు పోటీ పరీక్ష కియ్యుం బడెడి ప్రశ్న పత్రములలో పరీక్షకు లిచ్చ వచ్చినట్లు తన్ను కొను నిమిత్తము ప్రశ్నలు గుంపులు గుంపులుగా నుండవలెను; అంతే కాక అవి విశ్వవిద్యాలయములలో విద్యార్థి చేత నాథుల లోను భర్త విద్యార్థులలోను పాఠ్యములను నిర్ణయించు నిమిత్తము జరగెడి వివిధపరీక్షలయందు కియ్యుంబడెడి ప్రశ్న పత్రముల వద్దటి ననుసరించి యుండవలెను.

8. ఈ పరీక్షకు 3 మాసముల లోపల తాను మూడు సంవత్సరములపాటు ఏదేని ప్రభుత్వాంగీకృత మాధ్యమిక పాఠశాలలో హాజరయి చదివినట్లు ప్రత్యక్షధృష్టియు ఒక సర్టిఫికేటు పంపవలెను. అభ్యర్థి అంతకు పూర్వమే పాఠశాల వదలి యున్నయెడల, తాను పాఠశాలచదువు సక్రమముగ చదివిన వెనుక విశ్వవిద్యాలయములో ఒక సంవత్సరము పాటు చదివి నట్లు దృఢపఱచువలెను. తమ కుచిత మని తోచునెడల సివిల్ సర్వీసు కమిషనరులు ఈ నిర్బంధవిధిని పొటింప కుండుట కధికార ముండవలెను.

9. జిల్లా సెషన్సుజడ్జి పదవులలో 40 ఉద్దేశ్యములు ప్రత్యేకముగా బార్పర్సుల కియ్యుంబడవలెను.

10. నలువదియొక్క పెద్దయుద్దాగ్రులను ప్రత్యేకముగా ప్రావిన్షియల్ సివిల్ సర్వీసు ఉద్దేశ్యముల కియ్యుంబడవలెను.

11. ప్రతి సంయు బ్రిటిషుపాఠ్యులగు 9 మంది భారతీయులను ఆరంభమునందే ఇండియన్ సివిల్ సర్వీసు ఉద్దేశ్యములకు నియోగింపవలెను. ఈ సంఖ్య 5 సంల కొక పర్యాయము యధోచితముగా మారుచుండవలెను.

12. ఆ ప్రకారము నియోగింపబడిన యభ్యర్థులు, లండను పరీక్షలో వెన్నుకొనబడిన యభ్యర్థులతో బాటు, మూడు సంవత్సరములు పని నేర్చుకొను నిమిత్తము ఇంగ్లండు నకు పంపబడ వలెను.

13. ఇంగ్లండునుండి గాని ఇండియానుండిగాని ఆరంభ మునందే సివిల్ సర్వీసు ఉద్దేశ్యములకు నియమింపబడిన యుద్దాగ్రుల తారతమ్యము తాము పని నేర్చుకొను కాలములోను పని నేర్చుకొనిన యంతరమును జరగెడి పరీక్షలలో వచ్చిన గుణములనుబట్టి నిర్ణయింపబడవలెను.

14. ప్రతి సంవత్సరము హిందూదేశమునుండి నియోగింపబడెడి యుద్దాగ్రులలో 250 హిందూదేశ ప్రభుత్వమువారి

యుపదేశము ననుసరించి రాజ్యాంగ కార్యదర్శిగారు నియోగింపవలెను; వారు విశ్వవిద్యాలయ పట్టభద్రులుగా నుండవలెను. తక్కిన యుద్దాగ్రులు సివిల్ సర్వీసు కమిషనరు లొనర్చు పోటీ పరీక్షలో కృతార్థులైనవారుగా నుండవలెను. ప్రతిరాష్ట్రములోని విద్యా విషయములను గుర్తెలిగినవారిక యుప సంఘముగా నేర్పడెదరు; ఆ యుపసంఘమువారి యుపదేశము ననుసరించి పేర్కొనబడినవారు వై పోటీ పరీక్షకు అభ్యర్థులు కావచ్చును. ప్రస్తుత మారంభమందు ప్రతి విశ్వవిద్యాలయ ప్రదేశమునుండియు ఇరువదేసిమంది యభ్యర్థులు పేర్కొనబడవలెను. పూర్వోక్త పరీక్ష ఈ దేశమందలి విద్యా విధానము ననుసరించి యుండవలెను.

15. హిందూదేశములో పరీక్షింపబడిన యభ్యర్థులు బి. ఏ. పరీక్షలో గాని దానికి సమానమైన మరి యే పరీక్షలో గాని కృతార్థులై, పరీక్షనాటికి 20 ఏండ్లకు పైబడి 22 ఏండ్లలోపు వయసువారుగా నుండవలెను.

16. ప్రావిన్షియల్ సివిల్ సర్వీసువారి కియ్యుంబడవలసిన 41 ఇండియన్ సివిల్ సర్వీసు ఉద్దేశ్యములలో 15 కార్య నిర్వాహక ఉద్దేశ్యములుగాను 26 న్యాయస్థానసంబంధములుగాను నుండవలెను. ఈ మితులు మిఱచుండ ధారాళముగా పదవులు హెచ్చింపబడు చుండవలెను. ఏ యుద్దాగ్రము ఏదోయొక యుద్దాగ్రమునందే ఎదుగుపొదుగు లేకుండ నిలిపి వేయబడ గూడదు.

17. సాధారణ ఉద్దేశ్యములకు ఎనిమిదింటిని గూర్చి మార్చి 1870-వ సంవత్సరపు నిబంధన ననుసరించి ప్రకటింపవలెను. ఈ వద్దటి వరకాచరణీయులుగ నియమించు కాసనములు మార్పులకునంతవఱకు మార్చమే వై ప్రకటన మవశ్యము.

18. ఆరంభమందే సివిల్ సర్వీసు ఉద్దేశ్యములకు నియమింపబడినవారు, వలయు విద్యాభ్యాసమును గావించుటకును కళాశాలల మూలమునగాని వసతిగృహముల మూలమునగాని వైసరాదుజీత చేయుటకును తగినట్లు సివిల్ సర్వీసు కమిషనరులకు తృప్తికరముగా తోచిన యేవిశ్వవిద్యాలయ ముండైనను తమయుష్టానుసారము పని నేర్చుకొన వచ్చును. తాము సర్వీసు గ్రహము కలిగి కష్టపడి చదువుకొనెడి యేర్పాటు మిఱచుండవలెను. హిందూదేశమునుండి పని నేర్చుకొను నిమిత్తము ఇంగ్లండుకు వెళ్లెడి వారికి రాకపోకల ఖర్చుకూడ ఇయ్యబడవలెను.

19. పని నేర్చుకొనెడి యుద్దాగ్రులను వైకొరెన ప్రకారము తక్కికుచేయునిమిత్తము, అట్టిసహకారము సాధ్యమగు నంతకాలమును, ప్రస్తుతము అన్వేషణ కేంద్రీకరించిన విశ్వవిద్యాలయములకు మార్చమే విరాళము లియ్యబడవలెను.

20. పని నేర్చుకొనెడి యుద్దాగ్రులను న్యాయశాస్త్రము హిందూదేశచరిత్రము ప్రాగ్దేశభాషలు మున్నగు కొన్ని నియమిత విషయములందు పట్టభద్రులను చేయగల విద్యావిధానము నేర్పబడెడి విశ్వవిద్యాలయములు మార్చమే యోగ్యములుగా అంగీకరింపబడవలెను. సివిల్ సర్వీసు కమిషనరులు అన్వేషణ కేంద్రీకరించిన విశ్వవిద్యాలయముల ప్రధాన ప్రతినిధులతో నాలోచించి యొక విద్యా విధానమును నిర్ణయించవలెను.

21. పని నేర్చుకొనెడి యుద్దాగ్రులు న్యాయస్థానములకు వెళ్లి కేజులు రిపోర్టుచేయవలెను; తమ రాష్ట్రీయభాషలో పనిపాటలకు, కావలసినంత యనుభవమును జ్ఞానమును సంపాదించవలెను; గుజుత్తు సహాలోకకృతార్థులు కావలెను. వారిని న్యాయస్థానములలో వాదించునట్లుచేసి ప్రోత్సహపఱచవలెను. తాము నియమింపబడిన రాష్ట్రముయొక్క సామాన్యభాషయు తమ మాతృభాషయు నొకటియేయైనను, సభాతీయములైనను, అట్టి భారతీయాభ్యర్థులు భారత దేశభాషకు బదులుగా అభినయ యూగోపియను భాషను నేర్చుకొనవలెను.

22. పని నేర్చుకొనెడి కాలములోను పని నేర్చుకొనిన యంతరమును చేయవలసిన పరీక్షలు సివిల్ సర్వీసు కమిషనరులే నిర్వహింపవలెను. చిరునట్టులు లొంగు నిమిత్తము విశ్వవిద్యాలయములవారు తమ పరీక్షలను తామే నిర్వహింపవలెను. ఈ యేర్పాట్లు కాలక్రమమున, పరిణమించు కొలచి ప్రత్యేక పరీక్షల నావశ్యకములు కావచ్చును. సమయము వచ్చినప్పుడి యభిప్రాయము కొనసాగింపబడవలెను.

23. ఉద్యోగులు హిందూదేశము ప్రవేశించిన తరువాత అనుకూలమైన కార్యక్రమము తీర్చిదిద్దవలెను. మొదటి సం॥ము కొద్దిపని యధికముగా నియోజకవర్గాలందు. ఉద్యోగ సంబంధమైన పరీక్షలు ఎక్కువ ప్రయోజనకారులుగా చేయబడవలెను. సామాన్య భాషాజ్ఞానము దధిక జ్ఞానము ప్రమాణముగ నియమింపబడవలెను.

24. ఒకయ్యుద్యోగి కార్యవివరణమునకు నియోగింపబడవలెనా న్యాయస్థానమునకు నియోగింపబడవలెనా యను విషయము, ఉద్యోగములో ప్రవేశించి 4 సం॥ము తైన తరువాత, 6-వ సం॥ము ముగియక పూర్వమే నిర్ణయింపబడవలెను.

25. న్యాయస్థానములకు నియోగింపబడెడి యుద్యోగులు బాధ్యులగుటకును, కార్యవివరణమునకు నియోగింపబడెడి యుద్యోగులు సెలవు దినములలో పరిపాలనమునకు సంబంధించిన సమస్యలను గూర్చి చదువుకొనుటకును, ప్రోత్సాహపలుపబడవలెను.

26. ఇప్పటి తరగతులవారి పద్ధతికి బదులుగా, జీతములను హెచ్చించెడి పద్ధతి నవలంబింపవలెను, ఉద్యోగుల జీతములను ఏర్పడిన కట్ట ప్రకారము నిర్ణయింపవలెను.

27. ప్రొవిన్షియల్ సివిల్ సర్వీసునుండి హెచ్చింపబడిన బ్రిటిషు పరిపాలిత భారత దేశీయులకు రెండవ తరగతి కార్యక్రమముగా గాని జిల్లా సెషన్సు జడ్జిలుగా గాని పదవి తారతమ్యము గల మరియే ఇండియన్ సివిల్ సర్వీసు ఉద్యోగులుగా గాని పనిచేయుమందు సంతకాలమును, ఆ పదవులందున్న ఇండియన్ సర్వీసుల కంటే తక్కువ జీతములియ్యవలెను. తక్కిన యన్ని సందర్భములలోను, ఉద్యోగులు తామెక్కుడ నియోగింపబడిన వారైనను బ్రిటిషు పరిపాలిత భారతీయులైనను కాకపోయినను సమానమైన వేతనములనే పొందవలెను.

28. ఉద్యోగుల జీతములు హెచ్చింపబడవలెను.

29. పదవులకును జీతములకును సంబంధించిన లెక్కలు లిఖితి సరిచేయబడవలెను. 10 సం॥ల కొకసారి సరిచేయబడుచుండవలెను. తాత్కాలిక ఉద్యోగములకును ప్రత్యేక కార్యములకును సెలవులకును ఇట్టి యితర విషయములకును సంబంధించిన లెక్కలు 5 సం॥ల కొకసారి సరిచేయబడవలెను. ఆలోచ్యుద్యోగము లనుమాటనే యెత్తినయవలెను. ఉద్యోగు లధికమగుటగాని తక్కువమగుటగాని తటస్థించినప్పుడు వెంటనే యాలోచనము సరిచేయవలెను. ఈ యుద్దేశముతో అన్ని రాష్ట్రములకు సంబంధించిన యుద్యోగుల జాబితాలను ప్రతి సం॥ము పరీక్షించి హెచ్చుతక్కువలు లేకుండ ఉద్యోగులను పంపి పెట్టు ముందవలెను. అనుభవజ్ఞులగు ఉద్యోగుల సంఖ్య యధికమై వారిని పరిత్యజించుట యసాధ్యమగుచేసి, అందువలన ఎవరి జీతములు హెచ్చించుటకు వీలులేక పోవునో, అట్టి సందర్భములలో, వాధితులైనవారికి తాత్కాలికముగా అధికవేతనము లీయవచ్చును.

30. ఇట్టి పదవులకు నియోగింపబడిన బాధ్యుల విషయములో ప్రత్యేకపు సెలవు నిబంధన లేర్పరచబడవలెను.

31. నూచించిన పద్ధతుల ప్రకారము వృద్ధులకు ఉపకార వేతనము లెచ్చెడి యేర్పాటును సాంగోపాంగముగ తయారుచేసి, ఉద్యోగుల యభిప్రాయములను తెలిసికొని ప్రభుత్వమువారు పర్యలోచింపవలెను.

32. ఈ యుపకార వేతనముల సందర్భమున మరియేర్పాటు నిమిత్తమును చేచియుండక, గలెట 1000 నొక ఇచ్చుటకు ప్రభుత్వమువారు పూనుకొనవలెను.

33. ప్రస్తుతము ప్రతి యుద్యోగియు తన సాంకేతిక కోపకార వేతనము నిమిత్తము 100 కి 4 వంతున కట్టెడి ద్రవ్యమును నిధిగా నేర్పజచి, అతని లెక్కకు జమయ్యు మొత్తమును 100 కి 4 వంతున వడ్డీతో, అతనికి గాని అతడు చనిపోవునెడల అతని వారసులకుగాని యిచ్చి వేయవలెను.

34. మూడు సంవత్సరముల కాలము లెక్కినెంటు గతర్షురగా పనిచేసినవారికి సంవత్సరమునకు 200 పానులు అధిక పింఛను నొసంగవలయును. ఉద్యోగిత్వా కొంత కాలము లెక్కినెంటు గవర్నరుగా పనిచేసినను, భాయముగానుండి పనిచేసినట్లై లెక్కింపవలయును.

35. ఇండియన్ సివిల్ సర్వీసు కుటుంబసహాయ పింఛను నిధి లెక్కలు ఎప్పుటికప్పుడు సక్రమముగానుంచి ప్రకటించుచుండవలెను.

36. బ్రిటిషు పాలిత భారతీయులకు గూడ ఇండియన్ సివిల్ సర్వీసు కుటుంబసహాయ పింఛను నిధి సూత్రము లెట్లుపయోగ పడుచున్నదో జాగ్రత్తగా చూచుచుండవలెను. ఇండియన్ సివిల్ సర్వీసునందు మాత్రము పనిచేసిన ఉద్యోగులకే ఈ పింఛను లభించుచుండవలెను.

గోదావరి జిల్లాసంఘము

[మా స్వకీయ విలేఖనుని యొద్దనుండి.]

కాకినాడ, జనవరి 21:—ఈ జిల్లాసంఘమువారి 1916 సం॥ము సాలుసరిసభ 20-వ తేదీ సాయంకాలమున వారి భవనమున ఆనలేటిలు జీతవరము జమించారు గారి యాధిపత్యమున జరిగెను. కార్యదర్శుల రిపోర్టు ఆడిటరుగారు తయారుచేసిన జమాఖర్చుల లెక్కలు చదివి అంగీకరింపబడినవి. 1917 సం॥కు ఆనలేటిలు పోలనవము జమించారు గారు సంఘము ప్రెసిడెంటుగను, ఎల్లాజ్యోస్థుల కామేశ్వరరావుగారు వైసుప్రెసిడెంటుగను, వాజిపేయాజుల భావన్నారాయణ, దుగ్గిరాల వేంకట సూర్యప్రకాశరావు గార్లు సెక్రటరీలుగను నియమింపబడిరి. ఆనలేటిలు కొమ్మిరెడ్డి సూర్యనారాయణమూర్తి నాయకుగారు, నాళం పద్మనాభమగారు, నాళం రామలింగయ్యగారు, చాగంటి సంగయ్యగారు, చల్లా పేరయ్యశాస్త్రిగారు, దుగ్గిరాల లక్ష్మీదేవరాజుగారు, చల్లా సుబ్బారావుగారు, న్యాపతి సుబ్బారావుపంతులుగారు, చిలుకూరి శేషగిరిరావుగారు, కాకర్లపూడి వేంకటసుబ్బరాజుగారు, చేపలి రామసోమయాజులుగారు, లక్ష్మరాజు సుబ్బారావుగారు, మేనేజింగు కమిటీ మెంబర్లుగ నెన్నుకొనబడిరి. తాలూకా గ్రామములందరి మెంబర్లుపంపిన అట్టిల నమసరించి క్రిందితీర్మానములు గావించబడినవి. రయితులు భూస్వాములు భారాళముగ కావలసినప్పుడు చూచుకొనవచ్చునని స్వాతంత్ర్యమియ బడిన అడంగులు వగయరా గ్రామతక్కులమీద, తనిఖీ ఉద్యోగియులు జమబందీఅఫీసర్లు చేతనయినప్పుడు తెలుగున రిమార్కులు వ్రాయుటకు ఆర్డరులు చేయుటకు ఉత్తర్వులు జారీచేయనిపక్షమున, వారిప్పుడు చేయుచున్న పద్ధతిని యింగ్లీషుననే వ్రాయుచుందురేని జరుల కుపయోగములేదని కలెక్టరుగారికి రివిన్యూబోర్డువారికి వ్రాయవలెను. దీనిజను ఆఫీసర్లు తాలూకాఆఫీసర్లు వారిలాచేవద్దు వ్రాసికొను ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములను 25 యేండ్ల క్రిందటికలె తెనుగుననే వ్రాయుచుండుటవలన పరిపాలనము జనరంజక మగునని జిల్లాకలెక్టరుగారికి రివిన్యూబోర్డువారికి వ్రాయవలెను. ఈ సం॥న అనుభావురమున జరుగబోవు 11-వ గోదావరిమండలసభకు దుగ్గిరాల వేంకటసూర్యప్రకాశరావుగారిని అగ్రాసనాధిపతిగ కొనుదని ఆసభను ఈష్టరుసెలవుదినములలో జరిగించువని తత్సభాసన్యాససంఘమువారికి దెలుపవలెను. కాకినాడతాలూకా ఆర్యవట్టగ్రామము సమీపమునను ఆర్మెయిలాజికలు డిపార్టుమెంటువారు త్రవ్వించి పరిశోధించినయెడల పురాతన శాస్త్రజ్ఞైన నాగరికతా సంబంధములగు వస్తువిగ్రహములు దొరకగలవు గాన, అడిపాట్లమొంటువా రామణి పూనుకొనవలెనని కొరకలెను. ప్రతి తాలూకాబోర్డునకు ప్రత్యేకపు యొజనీరింగు యెమ్మెట్టిమొంటు ఉండుట ఆవశ్యకము, ప్రస్తుతము కాకినాడ అచ్చుసాసయిటిలో డిపాజిట్టుగనున్న రు 100 లు తో కాకినాడ కోఆపరేటివు డిస్ట్రిక్టుబ్యాంకిలో ఒక షేరు కొనవలెను. ఈ సంఘముతరపున 1917 సం॥న సంచార కార్యదర్శిని మామూలు జీతముమీద నియమించవలెను.

కట్నములను గురించి ఒకరిట్లు వ్రాయుచున్నాడు.—మామూసము చొరబడినది. వరులకు కట్నములు పెరిగిపోయినవి. అడుపిల్లుల కలవారి పాట్లు రాయ రాయ శత్రువుల కయిన రావలదు. వెనుక నొక మహాత్ముడు వరు డిశ్చారములో చదువుచున్నప్పుడన్ని వందలు ఇచ్చెదనని యుపాధ్యాయులకు ప్రకటనవలెను పంపెను. పిల్ల రజస్వలయగునని వరుడమరవలెనని యిట్లు మర్యాదలు, మంచిచెడ్డలు చూడకుండ ప్రకటించి యుండును. అంతటినుండి ఫారమునకు మారుదూపాయల ధర యేర్పడియుండెను. ఇప్పుడు కరవుకాలము వైగ యుద్ధమునచ్చియుండెను. అగ్నివెట్టలు సిగరెట్లు చుట్టలు ప్రియము. అందుచేత నిప్పుడు ఫారవిచక్షులతేక యేపాతరకాలలో అడుగు పెట్టుట యాచంభము మూడవ ఫారము లోపుగ రు 500లును నాల్గవఫారములో అడుగువెట్టిన వెయ్యి ధర పెరిగినది. కాశీ జీతరగతుల బాలురు బ్రహ్మచారులు లేనేలేరు. ఉన్నవో లేండుమూడు నాల్గువేలవరకు ధర. వీరికెవ్వరికి భూవసతి లేదు. భూవసతి యుండిన వైలేట్లు రెట్టింపు ఉండును. ఆంధ్రజననీ! అడుపిల్లులగన్న తల్లిదండ్రు లెంత నిర్భాగ్యులు. వారి యాంధోళన యుద్ధమునకు పోయినభటునకైన లేజే. తండ్రికి తెంక. తల్లికిచింత. పిల్లకు విచారము. సోదరు లేమియు చేయలేకపోవుట. అడుపిల్ల యెందుకు పుట్టినదో యను విచారము పెక్కుసంసారముల ముంచుచున్నది. ఆంధ్రదేశము తక్కిన విషయములలో గొంచెము వెనుకపడి యున్నను, వరకట్నము విషయములో లేదనలె ముందుకు పరు వెత్తుచున్నది.

మొన్నటి రైలువే ప్రయాణము.

మా కొకరిట్లు వ్రాయుచున్నాడు. 21వ తేదీ ఆదివారమునాడు వారైరు ఎక్స్ ప్రెస్ బండి బెజవాడనుండి బయల్దేరి వచ్చుచుండగ నిడదవోలు స్టేషనుకు రెండు మయిళ్లు స్వర దూరములో తాళ్ళపాలె మను గ్రామమువద్దర అపాయము తటస్థమయింది. కారణ మిది యని సరిగ తెలియుట కవకాశము లేదు గాని పట్టాలు ఎండ వేడిమికో మరి యే కారణము చేతనో మందల్లులేది తెలియదు. కొంతభాగము వెల్లిద తరువాత మూడవతరగతిబండిని పట్టాలనుండి తొలగించినవి. వెంటనే యున్న యొకయింటర్ మిడియేటు బండికూడ పట్టాల మీద నుండి తొలగి నేలవై లోతుగ గట్టుమీద ఈడ్చుకొని పోవడిను. ఈబండి పడలేదు. దీనివెంట ఒక మొదటితరగతి బండి యున్నది. అది గొడుగుబాటుఅయి ఒకతలుపు భూమిని రెండవతలుపు ఆకాశమును చూచుచున్నవి. అందులో ఒక దొరసాని యుండెను. ఆమెను వై తలుపునుండి తీసివారు. ఆమెకు బెబ్బలు లేగిలినవి. ఆ వెనుక ఫలాహారములు స్పెన్సరు కంపెనీ తాలూకు సోదాబండి యుండెను. ఇది బాగ ఉట్టా అయినది. స్పెన్సరుకు వైటాపుక్రిందికి క్రింది చక్రములు వేకి వచ్చినవి. ఇందులోనివారికే చాల బెబ్బలుతగిలినవి. కొందఱకు నెత్తువచ్చెను. కొందఱకి కవుకుబెబ్బలు తగిలెను. దీనివెనుక గార్డుబండి యుండెను. వైబం డ్లోగురుమన్నప్పకు గార్డు చప్పున గంతుచేసెను. ఆయముటలో నేమియు వానికి అపాయము కలుగలేదు. గార్డుబండి పప్పుపప్పు అయినది. ఈబండ్లు నడచిన పట్టాలు వంగిగొన్ని. ముక్కులయి వంగి కొన్ని యిట్లు వికారయావము చాల్చినవి. వారిక్రిందనున్న స్టీవర్లు ముక్కుముక్కులై గుండగుంపగ నలిగిపోయిరి. మరణము లెచ్చట తటస్థపడలేదు. ఈబండ్లు పడునప్పుడయినప్పునియు లేగినప్పునియు మహాద్యుతముగ నుండెను. దుమ్ము దూరమునుండి చూచి తెలియు లేగులబడిపోవుచుండె నని తలంచిరి. జను లెక్కువగ గూర్చుండిన మూడవతరగతి బండ్లకు అపాయమురాలేదు. ఆచేరువనే నె 226 రు తూము గోడలు బద్దలయి యుండుటచే అడుగున స్టీవర్లును బోటుపెట్టి బండ్లు నడపించుచుండి రమారమి సెలదినములు దాటినను ఇంకను దానిని మరమ్మతు చేయకుండుట మిగుల భయమును పుట్టించుచున్నది. ఈయువద్రవము కలిగిన తరువాత నిపుడు ప్రయాణికు లావంతయు బండ్లుబడ్డెస్థలము చాటుకఱకు అణచేతిలో ప్రాణములు పెట్టుకొనుచున్నారు. బండినడచుటకూడ చాలతగియున్నది. కంపెనీవారు నె 226 రు తూమువిషయమై శ్రద్ధవహించి యతి త్వరలో బాగుచేయింతురు గాక.

సామ్రాజ్య యుద్ధసభ.

రీడరుపత్రిక.

అలసోబాదు, జనవరి 25:—రెండుపేజీలుతో సంబంధము గలవారగుటచే ముఖ్యముగ సర్ జేమ్సు మెస్టరుగారు ప్రతినిధులుగ నుండగూడదు. సర్ ఎన్. పి. సింహాగారి నియామకము శ్రేష్టమైనది గాదు. సర్ శంకరనాయుడుగారు నియమింపబడిన నింతకంటె మేలగును. లిక్ నీరు మహారాజాగారి నియామకము సర్వజనులకును సంతృప్తికరము.

ఇరుపదారుల ఆదాయము.

1915-16 లలో కంటె 1916-17 లలో 1916 ఏప్రిలు 1 వ తేదీ మొదలు 1917 జనవరి 13 వ తేదీ నాటికి రు 4,50,52,871 లు అదనముగా రైల్వేలవలన ఆదా వచ్చినది.

20-వ తేదీ శనివారము, స్పెల్టారుజిల్లా కందుకూరు పట్టణమున, ఆంధ్రభాషాభివృద్ధికై "గోపాలకృష్ణ తెలుగు ధర్మ పఠశాల"ను స్థాపింపబడినది. కందుకూరు ప్రజలకు ఆంధ్రోద్యమ తత్వము తెలియదు. కావున, వేరులపల్లి స్వామిశాస్త్రిగారు స్పెల్టారుమం డిక్కుడకు దయచేసి, గ్రంథాలయముతరపున కొన్ని యుపన్యాసముల నిచ్చి, పురజనులకు విజ్ఞానమును ఉత్సాహమును కలిగించి, పురజనుల కృతజ్ఞతకు పాత్రులగుదురని కార్యదర్శి ప్రార్థించు చున్నాడు.

BRIEF TELEGRAMS.

Through running of trains was resumed to day at 3-30 P M between Sankarapalle and Nagarapalle stations where No 5 up passenger train was derailed on the 23rd

The total approximate gross earnings of the State and Guaranteed railways from 1st April 1916 to 13th January 1917, are more by Rs 4, 50 52 871 than the figures for the corresponding period of 1915 16

A report received from Maymyo states that there were two shocks of earthquake early on Saturday morning, the first lasting for some time and the second of less severity occurring about a couple of hours later.

THE GREAT WAR.

Wilson's Peace Proposals: Criticised by all.

Conference of Allied Naval Chiefs.

Lord Ronaldshay Coming with a Clean Slate.

[REUTER'S AGENCY.]

AMERICA.

PRESIDENT WILSON'S PEACE MOVE

Mr. Bonar Law's Reply.

LONDON, January 25.

Speaking at Bristol to-day, Mr. Bonar Law, replying to President Wilson's speech, declared that the Germans' so-called peace offer has been received by the Allies with the only possible reply. "We believe that the essence of this conflict is the question which is as old as time, namely, the difference between right and wrong. We know that this is a war of naked aggression and that the crimes which have accompanied the conduct of the war, which have been unknown in the world for centuries, are small compared with the initial crime of plunging the world into war by cold blooded calculation because those responsible thought it would pay. Our aim coincided with President Wilson's effort to secure present and future peace. It would not be right to regard President Wilson's effort to induce the Senate to take the necessary steps with regard to a League of peace as altogether utopian, but the subject of the note is an abstract question for the future, while it is a question of life and death now." Proceeding, Mr. Bonar Law dwelt on past efforts to render war impossible, or at least to mitigate its horrors, and showed that Germany had violated in a wholesale manner conventions and pledges on the subject. Not a neutral power had been able to stop that. No neutral indeed had protested. So we must take other means to secure the future peace of the world. We had rejected the Germans' offer of negotiations because peace now would mean peace based on German victory and leave the military machine unbroken with a halo of success surrounding it. The controllers of that machine would again prepare for war, choosing a convenient time to begin. What President Wilson was longing for we were fighting for and our menfolk were risking their lives for, and we meant to secure it.

Reception of Speech in the Senate.

WASHINGTON.—In the Senate a motion of Mr. Cummings, proposing a week for the discussion of President Wilson's speech as "the most important ever delivered by a President of the United States" was shelved. Mr. Stone, the Chairman of the Foreign Relations Committee, said it was impossible for the Senate to take official action on the speech, and a debate would be merely a waste of time. Mr. Weeks complained that the President was using the Senate as a megaphone. Mr. Sherman described the address as a stump speech and Mr. Lodge ridiculed the idea of settling foreign wars by a resolution of the Senate.

"New York Sun's" Comment.

LONDON, January 24.—The "New York Sun" describes it as one of the curiosities of history that a President who through four years of administrative inefficiency, failed to secure peace just across the Mexican border, lectures the world on the terms upon which peace should be made and maintained in Europe.

Count Bernstorff Quoted.

The Exchange Telegram Company's Washington correspondent, quoting Count Bernstorff, says that Germany will undoubtedly be pleased with Mr. Wilson. ("C and M. Gazette.")

Further Press Criticism.

German Press.

LONDON, January 25.

AMSTERDAM.—The "Cologne Gazette" cannot see how the world is brought nearer to peace by President Wilson's speech unless America attempts to practise what she preaches.

The "Rheinische Westfälische Zeitung" says peace without victory means that the Central Powers would be deprived of their gains. It contends that access to the sea for every great nation means that Germany must retain Belgium. "What the Dardanelles means to Russia the English Channel means to Germany."

LONDON, January 25.

Commentaries on President Wilson's speech continue unfavourable. The German press repudiates it.

The "Kölnische Volks Zeitung" says:—"We flatly refuse peace without victory. Moreover President Wilson's suggestion regarding Poland is intolerable. We can only say 'Hands off'."

Spanish Press.

The Spanish Press considers the speech too idealistic and its aims unattainable.

Italian Press.

The Italian press thinks President Wilson's ideals are only logically realisable by the victory of the nation fighting to prevent the triumph of violence.

Canadian Press.

The Canadian press resents President Wilson's request that the Allies should make a dishonouring peace, and

advises him to consult American history and remember the spirit of Lincoln.

GREAT BRITAIN.

Bengal's Governor-Elect.

Lord Ronaldshay's Speech Before the East India Association.

LONDON, January 25.

Presiding at a lecture delivered by Lady Katherine Stuart before the East India Association, the Earl of Ronaldshay agreed that the insularity of the Englishman was an obstacle to mutual understanding and sympathy between the two races. At least equal obstacles were the ancient social customs, traditions and strict rules of caste. For the removal of these difficulties we must look to time and sympathy. Very much could be done by determined goodwill on both sides. He knew, from his own pleasant experience, the lengths to which high caste Indians were prepared to go in an endeavour to stretch out the hand of friendship and hospitality. Goodwill was being aided by other factors to-day. Under Lord Morley's reforms Indians were now working side by side with Englishmen in the highest positions in Government to the great advantage of both. The sharing of common responsibilities and burdens helped them to understand one another. The doubts of cautious Englishmen had been dispelled by experience, and Indians had learned that the motives actuating Englishmen were not a mere sordid desire to grasp and hold place and power. There might be room for legitimate differences of opinion regarding the pace of advance, there could not be any whatsoever that we should proceed steadily and conscientiously with the policy we had deliberately adopted of associating the best intellect and ability of India in the task of governing. Those who were most anxious for ordered progress on these lines most regretted the adoption by a small section of the populace of methods of terrorism for he best realised how serious a drag these methods imposed on the rate of advance. Another helpful factor was the European conflagration. Comradeship on the battlefield was infinitely more potent in effects than any obstacle to co-operation of any social custom or tradition.

Mr. Mirza Abbas Ali Baig said that Lord Ronaldshay's speech would dispel some at least of the misconceptions and misunderstanding which had gathered round long strings of quotations in Bengali papers from his past speeches and writings. He would go to Bengal with a clean slate apart from some manifest prepossessions in favour of India.

Important Conference of Allied Naval Chiefs.

LONDON, January 25.

An important conference of the naval chiefs of England, France and Italy began at the Admiralty on Tuesday and concluded yesterday. It included the French and Italian Ministers of Marine.

Allied Naval War Council.

LONDON, January 25.

PARIS.—The Allied Naval War Council in London reached a complete understanding and there is every reason to hope that it will result in strengthening the allies' sea power.

Labour Party Endorses Leaders' Action. In Joining Government.

LONDON, January 25.

The annual conference of the Labour Party at Manchester overwhelmingly endorsed the action of the labour representatives in joining the Government.

Miners to be Called to Colours.

LONDON, January 25.

It is stated that Collieries have been notified of calling up certain classes of miners for military service including those who have entered mines since the war. Some surface workers and officials will be taken, also eligible men who have been habitual time losers.

Decorations.

LONDON, January 24.

The following decorations are announced for services in war.

K. C. B.—Surgeon-General William B. William Donovan, Major-Genis. Frederick Shaw, Herbert Smith, and Robert Whigham. C. B.—Colonel Sir Walter Lawrence, Surgeon; Lieut-Colonel Peter Freyer.

K. C. M. G.—Major-Generals Sir Alfred Bayly, George Macdonogh, Robert Pringle, Sir John Stevens, Surgeon-General George Burke, Brigadier-General John Carter.

TELEGRAMS.

C. M. G.—Brigadier-General Ernest Maconochy, Lieut-Col. William Shirley.

MILITARY CROSS.—Captain Heavy Powell, Ceylon rifles.

The Prince of Wales has returned to the front.

RUSSIA.

Germany's Offer to Russia.

LONDON, January 25.

PARIS.—M. Hanotaux, writing in the "Figaro," says that Germany offered Constantinople to Russia in order to obtain separate peace.

SWITZERLAND.

German Concentration on Swiss Frontier.

LONDON, January 25.

The "Daily Mail's" correspondent states that German concentration on the Swiss frontier is estimated at between 40,000 and 70,000. The forces are suitably placed for operations against either France or Italy. (C. & M. Gazette Cable.)

BELGIUM

Deportation of Belgians.

LAHORE, January 25.

LONDON, January 24th.—The "Telegraaf" states that deportation from Brussels began on Saturday. The entraining station was guarded with maxims, and motors carrying maxims patrolled the boulevards.

GREECE.

Greek Government Regrets

Greek Excesses.

LONDON, January 25.

Reuter learns that the Greek Government has handed to the Allies a note formally expressing regret for events of December 1st and 2nd.

HOLLAND.

German Missionaries in Dutch E. Indies.

Interference With Government.

LONDON, January 25.

AMSTERDAM.—A message to the "Telegraaf" from Weiteverem says that papers in the Dutch East Indies are uttering a warning against interference by German missionaries with Government affairs which was partly the cause of the recent rising in the Batak region of Sumatra.

Resumed Import of Jute & Jute Goods.

LONDON, January 25.

THE HAGUE.—The Netherlands Overseas Trust has arranged to resume import of Jute and Jute goods.

SPAIN.

Spanish Officer to Be Court-Martialled.

LONDON, January 25.

MADRID.—Major Francisco, a member of the Spanish General Staff, will be court-martialled on account of a speech he made at a dinner given by the German colony at Barcelona where he attacked the Allies and toasted the triumph of the Central Powers.

Attempt on the Life of Spanish Premier.

LONDON, January 25.

MADRID.—An attempt was made on the life of the Premier Romanos while he was travelling from Seville to Madrid. The Express ran over two sleepers which had been placed on the rails but fortunately was not derailed.

JAPAN.

Japan.

A Political Crisis.

LONDON, January 25.

TOKIO.—A political crisis has arisen over purely domestic controversies. The defeat of the Government in the Diet and dissolution are expected.

SEA WARFARE

THE NAVAL ENCOUNTER.

Story of Survivors of V-69.

LONDON, January 25.

YMUUDEN.—Survivors of V69 say that a flotilla of eleven vessels left the German port at one on Monday afternoon, and at three yesterday morning discovered the British abeam at long range. Fire was opened. The British marksmanship was extremely accurate. V-69 was soon hit but escaped marvellously, for she was faced by two British squadrons of four to six big ships each. Survivors state that there must have been treachery, because every precaution was taken to avoid encounter. As the steering gear and compass of V-69 were destroyed the vessel steered by stars and screws and was making for the mouth of the Ems, but sighted four British destroyers off Ymuiden, and so made for Ymuiden. The main action was fought thirty miles off Zeebrugge, and V-69 escaped owing to being rearguard of the flotilla. Survivors did not know the fate of the other vessels, but assert that they must have lost heavily.

The steamers "Tremeadow" (British) "Reimunga" (Norwegian) and "Vlampenborg" (Danish) have been sunk. One boat full of people from "Tremeadow" is missing.

TELEGRAMS.

Further Details of the Fight.

LONDON, January 25.
Details of the North Sea fight are still confined to Dutch sources. They agree that the German fleet, surrounded and dazzled by British searchlights, fought bravely, but the rapidity and accuracy of the British fire were irresistible. It is not known whether the Germans were proceeding to Wilhelmshaven or were intending to make a raid on the Channel, but they were undoubtedly caught unaware by the British, who were in the right place at the right time. They outmanoeuvred and routed the enemy in waters which the latter claim to control. It is estimated that the Germans have now lost from thirty to forty torpedo-boats in such actions. Experts are of opinion that the hammering will prove salutary in preventing much use of Zeebrugge for some time.

Fleetwood Trawlers Sunk.

LONDON, January 25.
Three Fleetwood trawlers have been sunk by gunfire by a German submarine. The crews have been landed after having spent several hours in small boats. They were scantily clad and the weather was very bitter.

German Raiders.

LONDON, January 25th.—Reuter's correspondent at Rio de Janeiro states that papers suspect German merchantmen of preparing to sail to join the raiders. Sailors from an interned gunboat have already gone. The Government has ordered precautions to be taken.

FRENCH FRONT.

LONDON, January 25.
The French Communique says:—A German Coup-de-main after heavy bombardment three kilometres south-east of Berry-Au-Bac failed. The enemy left dead behind. Two enemy aeroplanes were brought down including Lieutenant Guynemer's twenty seventh.

MESOPOTAMIA.

Mesopotamia Affairs.

DELHI, January 25.
The following telegram dated the 20th instant, has been received from "Eye-witness" Mesopotamia:—
This morning our aeroplanes bombed enemy shell shops, munitions factory and artillery barracks. The Turkish Corps Commander sent a congratulatory message and thanks to the Turkish Commander and troops who fought in Mahomed Abdul Hassan bend, for their steadfastness, in standing their ground, in spite of bloody losses caused by bombardment.

RUSSIAN FRONT.

LONDON, January 25.
The Russian wireless communique says:—After violent fighting we dislodged and threw back enemy eastward of Tirul swamp. We took the offensive southeast of the river Aa but the Germans took counter-offensive and threw us back one third of a mile.

INDIAN TELEGRAMS.

(FROM OUR OWN CORRESPONDENTS.)

(BY WIRE.)

DELHI.

War Cable to the Viceroy.

DELHI, January 24.
The following telegram, dated the 24th instant, has been received by H. E. the Viceroy from the Secretary of State:—

German attempts to raid the British trenches were frustrated. The Germans after violent bombardment attacked the French on the right of the Meuse, but were repulsed.

Nothing noteworthy occurred on the Italian front. A number of Minor operations are reported from the Russian front but there is no change in the position. Enemy attempts to advance in Oltos valley, Moldavia have been checked and the enemy has made no further advance on the Sereth. The process of encircling the main German forces in Refiji district, East Africa, is progressing steadily. The British have entered Rufiji delta and are also converging on Mauenge.

Viceroy's Reply.

To Oudh Taluqdars.

DELHI, January 25.
In reply to the address of the Oudh Taluqdars H. E. the Viceroy made the following speech:—

Taluqdars of Oudh, I will first express on behalf of myself and Lady Chelmsford our sincere thanks for the kind terms in which you have welcomed us and I share you the hope that at some future date it may be possible for me to meet you at your beautiful capital of Lucknow. Your old friend Sir James Meeson has told me much of your record of loyalty and I have read with interest of the loyal assistance which you have given to the Government both in times of peace and in times of trouble. You have rightly said that when we have accomplished our common purpose of bringing this terrible war to a victorious conclusion, it will remain to solve the many Imperial problems with which we shall be faced. In no part of the Empire will these problems require more anxious thought than in India and I regard the advice and co-operation of the aristocratic land-holding class, which you represent in your province, as essential to their solution on sane and

TELEGRAMS.

progressive lines. You have laid stress upon the unity of the British Empire, which has been so strikingly demonstrated in the present war, and is the solid basis of our confidence in ultimate victory. Our enemies were quick to realize that it was essential for their purposes to sow discord both within the Empire and between us and our Allies and their failure in this direction has been perhaps the most signal disappointment that they have suffered. We may all derive a lesson from these facts and I would venture to remind you that any disunion within your own ranks cannot fail to weaken both your prestige and your power to play your part in the future history of India. I feel that it is unnecessary for me to refer in detail to your many benevolent activities within your own castles, and I will merely say that the Government is neither unmindful of nor ungrateful for your generosity in the matter of schools, dispensaries, good roads and every agency of progress in rural areas. It is with particular pleasure that I have learned of the practical interest which you are taking in the development of scientific agriculture by establishing demonstration and seed farms and stations in your estates. This is a matter in which all owners of large estates can give valuable help to the Government. In thanking you again for the very cordial welcome which you have accorded to Lady Chelmsford and myself, I wish to assure you of my warm interest in your welfare and to wish you individually and collectively all success in the future.

Plague Mortality.

3671 Deaths in Nizam's Dominions.

SIMLA, January 25.
Plague mortality in India continues to increase rapidly the provinces chiefly affected being Bombay Presidency and Sind, the United Provinces, the Central Provinces and Hyderabad State. The returns for the week ending on the 20th January issued here to-day show a grand total of 13,767 deaths distributed as under:—Bombay Presidency and Sind 4,507, Madras Presidency 652, Bengal Presidency 2, Behar and Orissa 593, the United Provinces 2033, the Punjab 37, Burma 194, the Central Provinces 1591, Mysore State 335, Hyderabad State 3671, Central India 315, and Rajputana 16.

CALCUTTA.

A Famous Indian Cricketer's Death.

CALCUTTA, January 25.
Lovers of cricket will be grieved to hear of the untimely death of Mr. K. Seshachari the renowned cricketer of Madras. Having suffered for five days from Pneumonia Mr. Seshachari passed away early yesterday afternoon at the Medical College Hospital. In his best days Mr. Seshachari was second to nobody in India behind the wicket and although of late he had lost much of the quickness that has earned for him a world-wide reputation he was unquestionably the best of his class in this city and he has left behind him a name that will be an object of awe and reverence to the future generation of cricketers. He was one of the members of the Indian cricket team which visited England in 1911. He captained the eleven once or twice and was also on the selection committee.

Mr. A. K. Ghuznavi's Appeal.

CALCUTTA, January 25.
The appeal preferred by Mr. A. K. Ghuznavi formerly a member of the Imperial Legislative Council, against the decision of Mr. Justice Fletcher who decided the suit brought by the Allahabad Bank Ltd. against the appellant and awarded a decree in favour of the Bank of Rs. 4,63,174 was taken up this afternoon before the Chief Justice and Mr. Justice Mukherjee. This was a suit on a promissory note executed by the defendant's brother in favour of the defendant and endorsed by the defendant in favour of the Allahabad Bank to secure indebtedness of the defendant's brother to the Bank. The case was partly opened when the Court rose for the day.

Public Services Commission.

Press Comments.

CALCUTTA, January 26.
Calcutta papers held over their considered opinion on the report of the Public Services Commission.

The "Englishman".

The "Englishman" says:—It is not a widely exciting document, for the most part indeed it is most appallingly dull. There is little in it to excite passion or enthusiasm. It will create disappointments and will set some fears at rest, but on the whole it seems to have been framed in such a cautious mood that so far as many of its suggestions are concerned at any rate it strikes one as being eminently a report that should be shelved for occasional reference only, certainly not a report on which precipitate action of any kind should be adopted.

The "Statesman".

The "Statesman" observes:—It is almost devoid of literary merit, its arrangement is confused and its wordiness appalling. The discussion of the main issue, whether facilities for recruitment of Indians are adequate or not, is meagre and unsatisfactory. The Commissioners have justified their appointment by throwing open many doors and half opening others for Indian candidates while they have shut some doors altogether against Europeans. The pages of the report bristle with recommendations on which most are favourable to Indian claims and educated classes have good reason to be content with the success of their agitation.

UNITED PROVINCES.

India & War Conference.

ALLAHABAD, January 25.
The "Leader" commenting on the representation on the Imperial Conference disapproves of the selection of Sir James Meeson among other reasons owing to his connection with the "Round Table". With regard to Sir S. P. Sinha it says:—"The choice is not the best and India

TELEGRAMS.

would have been much better pleased if the choice had fallen on Sir Sankaran Nair, but endorses the selection of the Maharaja of Bikanir as a singularly happy one over which all Indians will rejoice.

BOMBAY.

The Public Services Commission Report.

BOMBAY, January 26.
Commenting on the Public Service Commission Report, the "Bombay Chronicle" says:—The report has been rendered largely obsolete by the great changes in the angle of vision brought about by the stirring times of the last two and a half years. Its recommendations on important questions viz., of simultaneous examinations, the reform of Judiciary and the separation of Judicial and Executive functions will be received with resentment and derision at a time when public opinion has passed from a discussion of whether Indians shall be allowed to occupy a few more higher posts in their own country to a discussion of Self-Government as a living and practical issue. The report will be regarded with disgust by the bulk of responsible and educated public opinion in this country. It will have to be shelved and all questions approached from a new standpoint.

PUNJAB.

It is understood that Dr. Mathra Singh who is alleged to have been concerned in the Ghag revolutionary movement, was arrested some time ago outside India and is now in confinement in the Lahore Jail.—("C. and M. Gazette.")
Another Sikh, Chit Singh, who has had an adventurous career during the last few years in Europe, was brought to Lahore recently under arrest.

Three of the runaway students, who left Lahore in 1915 and crossed the frontier to join Hindustani fanatics recently have been arrested and brought back to India.

In Mandi conspiracy case, an offshoot of Lahore conspiracy cases, there were five accused and all were convicted. One was sentenced to transportation for life, another to transportation for 14 years and the others to 5 years, 3 years, and 18 months respectively.

Latest Telegrams.

(—:—:—:—)

Peace Proposals.

ALLAHABAD, January 26.
LONDON, January 25th.—While one or two papers here have apparently been more impressed than amused by Dr. Wilson's latest utterance the American jurists are considering whether his proposals could be carried out under the United States present constitution. It is beyond question that the President cannot make war without the consent of the Congress. The question whether a treaty whereby the United States as a member of the league to enforce peace undertook to make war against the aggressor in a conflict wherein she had no direct interest would be valid is open to considerable doubt. It will be remembered that American arbitration treaties have in the past been rendered ineffective by the necessity of providing that in each dispute a separate treaty of arbitration must be approved by the Senate. Very little knowledge of American politics is required in order to judge the value of such an arrangement in intimidating a power as well prepared for immediate action as Germany was in 1914.—("Pioneer Cable.")

The first list of recognitions for home defence work will shortly be issued. It will be the first of its kind issued during war by our authorities. Lord French foreshadows this list in a statement issued detailing the work at home since he took over the chief command. The point in it is the fine success achieved by his reorganisation of the anti-aircraft defences which have foiled many attacks.

Prosperous Japanese Budget.

LONDON, January 25.
The Japanese budget was introduced in the Diet to-day it provides for the application of eight millions to the foreign market from sinking fund, issue of nearly fourteen millions in domestic loans and one and a half millions supplementary Naval vote. Last year's foreign trade was a record, the exports amounting to one hundred and twelve millions and imports to seventy five millions sterling.

Saluting the Allied Flag.

LONDON, January 25.
ATHENS.—Ceremonial saluting of the Allies' flags in accordance with the demand in the ultimatum will take place on the 27th instant. The Allied Ministers, Commander-in-Chief and representatives of the Allied Navies will attend.

'Schooners' Sunk.

The Russian wireless communique says:—Our submarine sank four schooners in the Bosphorus and drove three others ashore.

The British Communique.

LONDON, January 26.
The British communique says:—We carried out a successful raid at noon in the neighbourhood of Hulluch. Many of enemy were killed some were taken prisoners and a dugout was destroyed. We had four men slightly wounded. We drove off two raiding parties last night eastward of Fauquissart. A third party reached our trenches eastward of Yprez, but was immediately driven out and our position reestablished. There was much aerial activity. Our anti-aircraft guns brought down an enemy machine. In the course of air fights four others were destroyed and three driven down damaged. Three of ours are missing.

The French Communique.

French communique says: The German organisations and batteries in the region of Lunevilla and Hartmannswillerkopf were destructively bombarded. There was fairly lively artillery struggle in upper Alsace.

జూ బి. లు.

విలేఖకులకు సూచన.

హిందూపురము, కల్వర కథ; రాజమహేంద్రవరము పురవాసి; క్రైష్ణమును కాలక్షేపము; అన్నవరము యాత్ర; భీమవరము హితవాది; దుర్జనుడు; నరసాపురము సుజనాభిమాని; పంచముఖ లింగతీతకళాభివృద్ధి:—ప్రకటింప లేనందులకు వింటిలు చున్నాము.

ఎస్. వి. డి. సభ: ఒక సారి ప్రకటించి యుంటిమి. తిరుగ కావలసిన సామిచ్చి ప్రకటించుకొనుడు:—సంపాదకుడు.

I

కోటనందూరు పాఠశాలను స్థాపింప.

అయ్యా: కోటనందూరు తుని తాలూకాయందు దొక గ్రామము, మా గ్రామమునందు బోర్డు ఎలిమెంటరీ పాఠశాల కలదు. కాని దాని స్థితి చాల అధోన్నతముగ నున్నది. మా పాఠశాలను గురించి వినిపించుచున్నవని ఒక భారతీయ గురు, సంగతి సందర్భము లిటులుండ 21 వ తేదీన మా తాలూకా బోర్డు ప్రెసిడెంటు గారు పాఠశాల స్థితిగతులను స్వయముగ చూచి యాన దిందుటకు రహస్యముగ విచ్చేసి, పాఠశాల దగ్గరకు వెళ్లి, వారు వచ్చినప్పుటికి పాఠశాలలోని యరటిచెట్లు కొన్ని నరికి యున్నవి. వీధి ప్రధాన ద్వారపు గొట్టము ఊడిపోయియుండెను. లోపలి మొదటి ద్వారమునకు రాళములేదు. కొన్ని కిటికీలును, ద్వారములును తెరచియున్నవి. బడిలో వస్తువుల విషయమై జాగ్రత్తయేమియు లేకుండెను. ప్రతిగదిలోను, కుక్కల మనుష్యుల పెంటలు కలవు. కొన్నిచోట్ల భోగి యంటలు వేసికొన్న మసికలను వీని నన్నిటిని ప్రెసిడెంటు గారు స్వయముగ చూచి, మా పాఠశాలకు పట్టిన గలవని గురించి మేమిదివర కెన్నియో సార్లు మొత్తుకొనినను, లాభము లేక పోయినది. అయినను మాయద్వైతమువలన ఇప్పుడు మా పాఠశాల సత్యము బోధపడినది. ఇప్పుడైనను మా ప్రెసిడెంటు మా యందు దయచూచి, మా పాఠశాలను యధాస్థితియందుంచుటకు ప్రార్థితులు.

గ్రామవాసులు.

II

“చిత్రనళియపు” పోటీపరిక్ష-నెల్లూరు.

అయ్యా! బంధు ఆంధ్రనాటక పరిషత్తువారి యాజమాన్యము క్రింద మాపురములో “చిత్రనళియ నాటకము” పోటీపరిక్ష జరిగి 4 మాసములు వెళ్లి రవ మాసము వచ్చుచున్నది. కాని పరిషత్తువారు ఆంధ్ర కృతార్థమైన వారియొక్క నామముల ప్రకటించుటగాని బహుమానము లొసగుటగాని ఇంతవరకు ను జరుగలేదు. వారిలో వారి కేమైన మనస్సుగలు జనించిన వారిలో వారే పురస్కరింపబడిన తర్వాత ఫలములను ఆంధ్ర లోకమునకు వెలిబుచ్చుట యావశ్యకము. ఇట్టి మనస్సుగల కెడమయ్యక పరిషత్తువారు ప్రప్రథమమే న్యాయముగ బోయిన సమంజసముగ నుండెడిది. ఆంధ్ర ప్రభుత్వమునకు వెలిబుచ్చుటకు వీలులేనంతటి వైషమ్యములు జనించినవలన పరిక్ష దెట్టి సుప్రసిద్ధులకు వేదము వేంకటనాయకాశ్రమి, కందుకూరు వీరేశలింగం పంతులు, టి. రాఘవాచార్యులు, కోలాచలం శ్రీనివాసరావు మొదలగు, మహనీయులను న్యాయాధి పతులగా నియమించి ఫలములను వివరించుట న్యాయము. బంధు ఆంధ్రనాటక పరిషత్తువారియొక్క ముఖ్య అభిప్రాయము ఆంధ్ర రంగస్థలములను పెంపొందించుట యే యుండ ఇట్లు చేయుటవలన వీరు నిరుత్సాహు లగుదురుగాని ఉత్సాహము కాజాలరని నా ఆశయము. ఆంధ్రనాటకముల పోటీ పరిక్షలు ఈ మండలమును దోర్నరుచుట ఇదియే ప్రప్రథమము. అట్టివో ఇంకొక సంవత్సరము పరిక్షను వెల్లుటకు సాహసించు వారెవరు? కాబట్టి పరిషత్తు కార్యదర్శి నూరికాశ్రమి గారు బాగుగ యోచించి త్వరలో ఫలములను ప్రకటింప ప్రార్థితులు.

ఘాలి. సుబ్బరామయ్య.

III

ఈశ్వర పుస్తక భాండాగారము.

అయ్యా: కాకినాడ, రామరావు పేటలోని ఈశ్వర పుస్తక భాండాగారయొక్క ప్రథమవార్షిక కార్యవర్గము 21 తేదీ ఆదివారము రావుబహదూర్ వైడా సేంకటవలపతి బోనుపాటి లో జరిగెను. దుగ్గిరాల సూర్యప్రకాశరావుగారు అగ్రాస నాధిపత్యము వహించిరి. పండితులు విద్యార్థులు చందాదారులు రహదారులు సభ నలంకరించిరి. అప్పయ్యవశమున వసు రాయకవిగారు కూడ సభకు విచ్చేసిరి. భక్తచింతామణి పద్మములతో సభ ఆరంభమయ్యెను. అప్పయ్యలు వసురాయకవిగా రిని క్లాఫించిరి. కార్యదర్శి 1916 సంవత్సరవర్గము చదివెను. మల్లాది సుబ్బారావుగారు “మనము వ్యవసాయ దారులమై యుండిన చాలునా?” యను విషయమును స్పష్టముగ నుపన్యసించిరి. హైదరాబాదు వ్యవసాయముతో మాత్రము తృప్తి పొంది కృషివాణిజ్యములను లక్ష్యము చేయకపోవుట చేత లక్షలకొలది యుగములు ఉపాధిలేక బాధపడుచున్నారని యును పూర్వకాలమున ఉన్న తీవ్రతయందుండిన కృషిల నెల్ల అభివృద్ధి పొందించవలెననియు చెప్పిరి. లింజమూరి లక్ష్మీవృంధి సారావుగారు కాకినాడ పురపరిశ్రమను సుత్సాహపూరిత మైన వ్యాసమును చదివి, తాము రచించిన యొక పద్మార్థము తో విరమించిరి. కాకులు విస్తారముగ నుండి యుండుటచేత కాకినాడ యనునామము వచ్చినది యనిన సమంజసముగ నుండుననియు, 250 సంవత్సరముల విశేషముల చారిత్రము గలదని యు, ప్రస్తుతము పట్టణమునందు అనాధశరణాలయమునవీణ హిందూస్థానమున కంతకును వన్నె దెచ్చుననియు నుడిచిరి. అప్పయ్యలును, సభ్యులు నేకగ్రీవముగ కోరినందున సుప్రసిద్ధ కవులగు వడ్డాది సుబ్బారాయ కవిగారు భాండాగార వస్య కతను గూర్చి విపులముగ చర్చించిరి. కడపట అప్పయ్యలు గంభీరపన్యాసమునుగావించిరి. చునపూర్వము పుస్తకాగారము లను ప్రాణములకంటె నెక్కువగ భద్రము చేసెడివారనియు మహాత్మురీయులు వానిని అగ్ని సంస్కారము చేసిననియు, ఆంగ్లప్రభుత్వమును అమూల్యగ్రంథములు విశేషముగ జర్మనీకి గొంపోబడినవనియు, భాండాగారోద్యమము దేశభివృద్ధికి శుభసూచకమనియు, ఉత్తరుగ్రంథ సంపాదనమే పుస్తకాగార లక్ష్యమనియు ఇంకను అనేకవిషయములను నెలవిచ్చిరి. శాంతిచింతములతోడను, పండములతోడను, కరతాళస్వ నులతోడను 5½ గంటలకు సభ ముగిసెను. — కార్యదర్శి.

మదరాసు కార్పొరేషన్ నోటీసు

సైమన్లను దిద్దుకొని డిపార్టుమెంటు కంట్రాక్టు ఎం. అందు ఎం. నెం 24 రు. క్యాబ్లె అయిర్ క్ గొట్టములు సైమల్ క్యాబ్లెంగులు వగైరాలను, సప్లయి చేసి చేర్చుకొనుటకు కాంట్రాక్టుకు రాదలచుకొన్న తగుమైన వారల టెండర్లను తీసికొనుటకు మద్రాసు కార్పొరేషన్ వారలు సిద్ధముగానున్నారు. వైపులయొక్కయు, సైమల్ క్యాబ్లెంగులయొక్కయు మొత్తపుబరువు సుమారు. 2,000 టన్నులును, మధ్యకొలత 6 మొదలుకొని 40 అంగుళములవరకును ఉండవలయును. టెండరులు 1917 వ సంవత్సరము మార్చి 15 వ తారీఖు మధ్యాహ్నము 12 గంటలకు లోపుగ మద్రాసు కార్పొరేషన్ ప్రెసిడెంటు గారి కే చేరవలయును. టెండరుఫారములు మద్రాసు కార్పొరేషన్ రెవెన్యూ ఆఫీసరుగారివద్ద ఫారము 1కి రు 3-0-0 ల నంతున లభించును. ఆ వైకము తిరిగియియ్య బడదు. టెండరులు వై జెప్పిన ఆఫీసరుగారియొద్ద రూ 500 లు ధరావతు కట్టి, ఆఫీసరు యిచ్చిన రిసీవును టెండరు ఫారమునకు జతపర్చవలయును. అన్నిటికంటె తక్కువయగు టెండరుగాని నుచే టెండరుగాని అంగీకరించుటకు కార్పొరేషన్ జవాబుదారులు కారు. శేషిరెడ్డిపాట్ల మద్రాసు 1917 సం జనవరి 18 శ్రీ. డబ్లియం. మేడిలీ, సైమల్ యి-జనీయరు.

చిన్న పురుగులు

వెద్ద వెద్ద బట్టతలను జేయును.

చుండు, బోడి యగుట, పెండ్రుకలూడుట, పుర్రెవై జల, అన్నియు చుండుపురుగులు వలన గలుగును.

సాతకులారా! ఈ పురుగునలె కేయిబవద్దు, విధి విరాములేక మీరు పనిచేసినచో మీ మీ గృహములలోని శక్తికొల్లెల్ల బంగారతో నింపబడినాడు. తీరిక లేక పనిచేయుచుండు ఈచుండు పురుగునలె, ఆరివ్యాధికియి చేకొందిన లే నెట్టిగ సహకారిగా నుండెనగుటయు. చుండు ఆరంభమున వెంటనే నిరోధక నిర్బంధద్రవ్యముల నుపయోగింపక ఉపేక్షించిన అచి కాలముననే బట్టతల వారితో సహధ్యాయు గాకలసినట్లును. కావున నిట్టి హానుకళిపును

“కామినియా నూనె”

సహానుమన సంహరింపును. చుండును పోల్చును. పెండ్రుకలను రాలనివ్వదు. పుర్రెయందును పోల్చును. కలకట్టుకు పరిచిత గుంగంభద్రవ్యము. భారీతన, నీకలు నూనెలను లేయారు చేయువాని కౌశల యన పడకుడు. టెల బుట్టి 1-కి రు. 1-0-00 వి. పి. రు. 0-4-00 2-కి రు. 2-10-00 వి. పి. రు. 0-7-00 ఉచితము.

ఈ సుగుణముల రుజువుపరచుటకయి, అర్ధశాటి పంపుకొనువారికెల్ల ఒకసారి వాసుకొనుటకు పోల్చునంత మానె గల సీసా ఉచితముగ బంపబడును.

నాలు ఏజెంట్లు:— ఆంగ్లోయిండియన్ డ్రగ్ అండు లెమిగో కంపెనీ, నెం 155, జమ్మనూనీరు వీధి, బొంబాయి.

అమృతాంజనం డిపోవారి దివ్యామృతములు

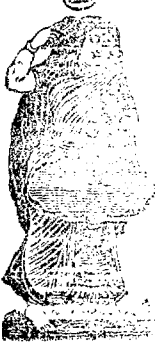
సేపాళ దేశపు కస్తూరి, మంచిది తులము 1-కి ...	30-0-0
మంతుమ పువ్వు తులము 1-కి ...	2-0-0
గోరోజనము, మంచిది ,, ...	7-0-0
పచ్చకర్పూరం ,, ...	2-0-0
ఆదిపచ్చికానా లేక జున్ను ,, ...	0-8-0
రసభస్మము తులము 1-కి రూ	0-10-0
బాలామృతము సీసా 1-కి ...	0-12-0
ముండుకు నూనె సీసా 1-కి ...	0-6-0

అమృతాంజనం డిపో, బొంబాయి, అండ్ సు. కా. గు.

ప్రాయము గల బొమ్మలు బయటోపులు - ఫిలుములు - డిగ్రీలు - వర్ణముడిప ములు - బొమ్మలకార్డులు - గారడీ పుస్తకములు - యిం చె కము. క్యాటలాగు కావలసిన? (392) బి. ఈశ్వరప్ప అందు సన్ను, విశాఖపట్నము.

కూరగాయల, పువ్వుల విత్తనము. పండ్లచెట్ల మొక్కలు, సంపంగి, రాగి మొదలగు మొక్కలు మా పండ్ల దొకకును. కావలసినవారికి పుష్పములను పువ్వుల పువ్వులను ఆర్డరా స్టాంపులు పంపించువారికి పంపించును. దిలినము:— యం. ఓబళ్ళప్ప అందుబ్రదర్స్ 538 బనవనగుడి, బెంగళూరు జి.టి. సీ. గోపాలనాయకర్, బెన్సిన్ షాల్ డిస్ట్రిబ్యుటర్లు మద్రాసు లో 40 సంవత్సరములకు వైదా శాస్త్రమున విశేష నడి. వీరలు ఇంజనీయర్లు యంత్రములను తయారుచేయు వారు ఆయిర్ క్ టెండర్ల గాన విశేషు. వాగుచున్నారని నను వీరికి తప్పక న్నాయుడు. 557 జీర్ణరసాయనము:— ఈమూతలను సేవించుట వలన అన్నము వచనము గును. జీర్ణకోశము బాగు పడి రసస్థానము క్రమముగ గలుగును మలబద్ధము మానును. 25 మూతల డబ్బి 1-కి టెల 1-4-0. అమృతాంజనం డిపో, మదరాసు.

593

శ్రీలకు వెండ్లకలు, విలువల భూషణములకన్నను విలువైనది. వెండ్లకలుగల్గగాను, పొడవుగను నుండుట ప్రస్తుత వరుదుగనున్నది. ఇవి రాతిపోవుటకు అనేక కారణములగులవు. గాన శిరోరస్మిమైన ఈ టాబానాను ప్రతి ఏను నగముకొనినయెడల తెల్లని వెండ్లకలు నలువై మిక్కిలి వెలిగి రమణీయముగా నుండును. వెండ్లకల యశ్వద్ధికి కాకలిన రక్తమును కుద్ధిచేసి వెండ్లకలు రాతిపోవుట నావును. చుండులను మానును. ఎట్టిచేతు వెండ్లకలను అలిపివేయిముగా పట్టించును. ఈ టాబానా అనే తలకుఆకారమును ఇచ్చి షువారు మొదట కడకొని ఇప్పుడు ప్రజలకు సాహాయ్యము చేయుచున్నారు. పురుషులను బంపి కుడువ్వలను పుష్టి చేయును. వెండ్లకలు పగులుట మొదలగునవి మిక్కిలి స్వస్థకాలములో తృప్తిగా కుడువ్వగలదు. కీటమును బోలు కిరీపుంజము తగ్గెనని నిచారపడకొలేదు. ఏ మానవులుగాని యావనదశలో వృద్ధత్వము పొందకొరలేదు. తమకకపదుచున్న టాబానాకి వనోగించి తమ యావనమును కాపాడుకొందురుగాక. ఇందులో లో వ్రువ్వరియండలేదు. ఏ కెమిమిస్ట్ల ప్రాసను పరిశోధించుతో నచ్చును. దంభమునకై తేనిపోసి విద్వంసులచేసి ప్రకటించు తెలములనుకొని మోసపోవుడు. ఇది ఇంగ్లాండులో చేయతగులకయే తయారుకావడినది తలనొప్పి మొదలగు శిరోరోగములను పోగొట్టును. శ్రీ పురుషులకు ప్రాణావమానమైన వెండ్లకలకు ఈ టాబానానుమించినది వేటొకటికటివిలువైనదని మిక్కిలి చెప్పవలెను. అనేకములైన దోంగుతా వల్లము లంగినవి. పరీక్షించినచోచిన తెలియను. వేలకొలది వీక్షయము. మా చంద్రును మేము విక్కిలికొనియాడుట ప్రశస్తయగాదని యింకటితో విరమించినాదము. ఇవి రెండు విధములగు నుంచబడును. పురుషులకు ఒకటి శ్రీలకు శిరోకటి ఏ కెమిస్టు దగ్గరవైవాసరే ఈ దిగువ ధనలకు దొరకును.

చిరు. — 5 జూన్ములు సీసా నల్లుకునే దానిలో సహా రూ. 1.12.0 10 జూన్ములు నల్లుకొనేదానిలో సహా 2.12.0. దశములు మొదలయిన శిరోగోగనానికి చేతదగలు. శ్రీ మహేశ్వరస్వామివారికి, 1 మే 19, కెకండులైజుబీచ్, మద్రాస్.

జ్ఞానాపీఠీతులకు వరము: ఐవోడి³ నహితమైన డా॥ పి. డి.

సా వంతుని వనోషధిసా రసపరిల్లా

అవశ్యకతపై రక్షణమువలన జనించు జాడ్యములకు కిరీటమువంటి మందు. కురుపులను, మచ్చలను గండమాలలను తుండను, పొడిచిన పప్పులను అన్ని విధములవలన గలుగు చర్మరోగములను పోగొట్టును.

మిక్కిలి శక్తివంతమైన రక్షణకారిణి (28)

పదావధిసాగ్నపరిల్లా గుణ మిచ్చుట నిస్సంకయము, సహజమైనను నుధ్యురచ్చినను అన్ని విధములైన దోషములను పోగొట్టును. కఠినమనందలి సాదరసదోషములను, మలబద్ధమును కారాసంబంధమును నొప్పులతో పోగొట్టి రక్తమును కుద్రగొనగలను. క్షీరాశోగ్ధమును గులగ జేయును. 16 రోజులవరకు మందులకు 4 ఔన్నుల బిడ్డలలో అమృతమును.

ప్రొప్రైటరు:— వి. డి. సావంత్. 144. ఫనస్వాడి. నెం 2 బొంబాయి.
Proprietor P. D. SAVANT. Fanaswadi. No. 144. No 2 BOMBAY.

అంధ పర్యవేశాల-విద్యా (పూ) పి.

ఇది ప్రముఖ కట్టమంచి రామలింగారెడ్డి గారిచే
వ్రాయబడినది. ఖల 0—4—0 పాఠ్యజ్ఞి ప్రత్యేకము.

కం. పు. త్రి. కా. కా. గ్గా. లయము, 6 తంబు శైట్టి వీధి, మదరాసు.

వికటాపాలిపి, ప, శంస

ఇది వేన్నెలకంటే అప్పారాయ విరచితము.
కాల 0—4—0 పోస్ట్ జి అధికము.

గ్యాలీస్ మోటారు పాఠశాల.

మోటారుబండ్లు నడుపుటకును, వాటిని భాగచేయ
గలుగుటకును తరిపేయఁడు. నిచ్చుటకును మోటారుబండ్లు ఎట్లు
నడుచునో ఏయే భాగములు ఏయేపనులుచేయునో అవి చెడి
పోయినపుడు స్వల్పముగాచేయు రిపేరులను యాయంతముల
స్వల్ల ఆభ్యాసపూర్వకముగా ఈసాతకాలలో, యూరోపియన్
దొరవల్ల నేర్పించబడును. ఇది రెండుమాసములలో నేర్పించి
గవర్నమెంటు వారిసద్దనుంచి తై నన్ను యిప్పించిపంపబడును.
అంగులకు ఫీజు 60 రూపాయలు కటవలయును.

తిరిగి క్లాసులు ని(పవరి నెల 1 వ తేదీ నుండి ప్రారంభమగును, క్లాసులో చేరదలచినవిద్యార్థులు ఈ నెల 80 వ తేదీన గాని అంతకు ముందుగాని దరఖా⁴స్తు చేసికొవలయును పొరుగుారి విద్యార్థులు కొరినహ్ నివసించుటకు తావోసంబడును. ఈ కేంద్ర నుదాహరించువారికి వాసికొనుదు.

(41) గ్యాలీ లిండ్ కో, బ్రాడ్వే, మదరాసు

Galley & Co., 149, Broadway Madras
Telegraphic Address:— "GALY" Madras.

బంగారు పతకములను

మద్రాసులోను కలకత్తాలోను ఆయు

రేవోదీ యాషాఢ ప్రదర్శనములయందు నిచ్చిరి.

జాందూ షార్ సూటికల్

వద్య

లేహ్యములు, చిత్తలు, మాతలు మొద

పగునవి యన్నియు శాస్త్రోక్త ప్రకారంబున
 సిద్ధపరుచుదును. వెలపట్టికకై వ్రాయుడు.
 ఒకసారి చూచిన సంగతి తెలియును.

వ్యవహారములన్నియు నాండ్లయ భాష
లో జరుపవలయును.

చెన్నపురిలోను చెన్నపురి రాజధాని
లోను ఏజంట్లు కావలయును.

388 The Zandu Pharmaceutical Works
The Ayurvedic Pharmacists.
Elphinstone Road, 'Bombay, 13.

కోరికలున్న గోపాలకృష్ణ గోకలేగారి చక్కని

రంగుల చిత్ర వటుము

(పతి 1-8 0-1-0 12 పతులకు 0-9-0

వి. పి. భిర్సులు ప్రత్యేకము.

అంధపతికా కార్యాలయము

పోస్టు బాంకు 212, హైదరాబాదు.

కల్పాణి - పత్రితుఁడు

ఇది 'మేక్స్'ను రూపం ఇంగ్లీషు మహాకవి హాటకము నమస్కరించి, తేటతెలుగున స్త్రీలకును బాలరకును తెలియనట్లు రచింపఁ బడినది. ఇతర భాషాకవుల రచనా చమత్కారములు, మన తెనుగువారికి తెలుపవలయునని ప్రారంభించిన వానిలో నిది మొదటిది. దీని కథాసంవిధానమును పాత్ర చమత్కారమును రసమును అన్యుతములు. కల్పనోజ్జ్వలం. పత్రికాధ్యక్షుడు - ౭.

ఇక్కడ వాడుక

మనుజునకుఁ గల పాఠము గుఱియలగాఁ ద్తార్థముఁ
 ప్రధానము. ద్తార్థమునఁగా ఆపదలయందు మనస్సు చలింప
 వుండుట. మనుజుఁడు ధరింపఁదగిన యిట్లు కవచములను ఆస్త్ర
 కస్త్రములచే భేదింపఁదగినవి. ఈ ద్తార్థ మనెడి కవచమో
 ముస్త్ర, శస్త్రములకు అభేద్యము. ఈ ద్తార్థమును ప్రతిపాది-
 చుటకై “అన్యత్రభీష్మక్ గాంగేనాత్ అన్యత్రవ హనా
 మత్.” అనెడి జితేంద్రియుఁడైన భీష్మునియొక్క చక్రీతము
 నది గుఱుధృతిని తెలిపియున్నది. పేల 6 అక్షరాలు.

ఆర్. వేంకటేశ్వర్ అండ్ కో.,

235 ఆనందముద్రా^{వి}లము, మద్రాసు.

అమృతాంజనము డిపోవారి దివ్యోపధములు.

	రు.అ.
దంపరహర్షము పండ్లుతో ముటుకు	... 0.2
జీర్ణసాహసము మాత్రలు అశీర్ణమునకు	... 1.4
దంపిశూలహరి పండ్లపాటుకు	... 0.8
వజ్రశిఖర ధాతుపుష్టికి	... 1.0
జ్వరచూరి జ్వరములకు సీసా 1-కి	... 0.12
మూలశంకు తైలము డబ్బి 1-కి	... 0.12
తేనెమందు తేలుకాటుకు సీసా 1-కి	... 0.8
శాస్త్రాంజము కంటివ్యాధులకు	... 0.4
కలరామూత్రము వాంఛిభేదులకు	... 0.6
గజ్జిక తైలము గజ్జిపిడలకు డబ్బి 1-కి	... 0.3
వాముకర్పూరము సీసా 1-కి	... 0.6
శేలకు మందు సీసా 1-కి	... 0.4

	రు.ప.
తామర తైలము; తామర, తీటకు	... 0-4
కుమ్మకు తైలము డబ్బి 1-కి	... 0-4
నురత్తి ద్రావకము సీసా 1-కి	... 1-0
కఫహరి శీతగట్టు దగ్గులకు	... 1-4
కఫహరిచూర్ణము. దగ్గు, ఉబ్బసములకుడబ్బి 1-కి	0-8
వాయువుపోట్లకు మందు	... 1-0
సుందరితైలము, ముఖకాంతికి	... 0-8
పగుళ్లకు తైలము శీశిపగుళ్లకు	... 0-8
కష్టశూలహరి చెవిపోటుకు	... 0-6
జులూలి మాత్రలు మలబద్ధమునకు	... 0-8
జంతుచాతహరి ఎమిడికలకు	... 0-8
కుసుమారి మాత్రలు, కుసుమ వాగ్నిఫలకు	... 1-0

	ర.ల.
మోహిని తైలము పెండ్లుకలు పెరుగుటకు ...	0.12
రోమహరి పెండ్లుకలు ఊడుటకు ...	0.8
ఉబ్బిసమునకు మందు నీసా 1-కి ...	1.0
కస్తూరిమాత్రలు పెద్దవి, మంచివి 50-కి ...	0.10
సుఖభోగి మాత్రలు ...	1.0
సుఖభోగి తైలము పుండ్లకు ...	1.0
విరేచనములకు మాత్రలు డబ్బి 1-కి ...	0.8
గ్రహణి మాత్రలు డబ్బి 1-కి ...	0.8
శిరోవేదన మాత్రలు తలనొప్పలకు ...	0.12
కాలినపుండ్లకు నూనె నీసా 1-కి ...	0.8
శగ్గరు ద్రావకము నీసా 1-కి ...	1.0
తాంబూలమాత్రలు, సుహాసనగామండును 50-కి	0.8

పోసు ఖర్చులు వేయి.

అమృతాంజనము డిపో, మద్రాసు అందు బొంబాయి.